

ÅRSRAPPORT 2019

CVR-nr. 39178443
Borgergade 3, 7200 Grindsted

 DEN
Jyske
SPAREKASSE

HOVEDTAL

RESULTATOPGØRELSE	Året 2019	Året 2018	4. kvartal 2019	3. kvartal 2019	2. kvartal 2019	1. kvartal 2019	4. kvartal 2018
I SAMMENDRAG	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Netto renteindtægter	374.399	387.928	90.597	92.926	93.926	96.950	108.275
Udbytte af aktier m.v.	15.762	4.795	0	3.358	12.183	221	0
Gebyrer og provisioner (netto)	246.297	223.547	59.102	62.436	66.496	58.263	51.275
Netto rente- og gebyrindtægter	636.458	616.270	149.699	158.720	172.605	155.434	159.550
Kursreguleringer	115.502	35.202	15.472	79.857	8.443	11.730	4.920
Andre driftsindtægter	9.323	6.562	3.038	3.562	1.451	1.272	1.096
Udgifter til personale og administration	446.318	443.289	118.422	103.861	113.115	110.920	112.910
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	16.057	17.001	3.770	3.396	4.563	4.328	3.601
Andre driftsudgifter	1.043	831	2	1	1.031	9	-1.065
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	160.565	106.353	22.563	38.412	58.509	41.081	28.984
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	10.961	7.219	708	6.318	1.025	2.910	2.819
Resultat af aktiviteter under afvikling	323	502	121	121	51	30	19
Resultat før skat	148.584	98.281	24.281	102.908	6.357	15.038	23.974
Skat	892	2.381	2.438	-228	-2.115	797	-1.329
Periodens resultat	147.692	95.900	21.843	103.136	8.472	14.241	25.303
BALANCE I SAMMENDRAG	31.12 2019	31.12 2018	31.12 2019	30.09 2019	30.06 2019	31.03 2019	31.12 2018
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
AKTIVER							
Kassebeholdning samt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.263.792	1.360.733	1.263.792	1.389.215	1.562.254	1.269.996	1.360.733
Udlån	7.676.083	7.818.841	7.676.083	7.732.465	7.643.192	7.789.621	7.818.841
Beholdning af værdipapirer	3.814.742	3.000.462	3.814.742	3.616.575	3.315.203	3.140.904	3.000.462
Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.610.933	2.530.131	2.610.933	2.506.606	2.489.975	2.465.883	2.530.131
Immaterielle og materielle aktiver	226.551	229.045	226.551	231.317	235.028	231.174	229.045
Øvrige aktiver	363.804	391.852	363.804	376.293	374.891	389.667	391.852
Aktiver i alt	15.955.905	15.331.064	15.955.905	15.852.471	15.620.543	15.287.245	15.331.064
PASSIVER							
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	264.871	213.570	264.871	345.495	294.135	215.457	213.570
Indlån	13.332.832	12.985.289	13.332.832	13.148.365	13.141.460	12.872.655	12.985.289
Udstedte obligationer	59.649	0	59.649	59.626	0	0	0
Øvrige passiver	245.543	229.397	245.543	273.526	266.106	281.050	229.397
Hensatte forpligtelser	48.595	40.518	48.595	42.273	38.388	41.942	40.518
Efterstillede kapitalindskud	247.281	246.501	247.281	247.086	246.891	246.696	246.501
Egenkapital	1.757.134	1.615.789	1.757.134	1.736.100	1.633.563	1.629.445	1.615.789
Passiver i alt	15.955.905	15.331.064	15.955.905	15.852.471	15.620.543	15.287.245	15.331.064
EVENTUALFORPLIGTELSE	31.12 2019	31.12 2018	31.12 2019	30.09 2019	30.06 2019	31.03 2019	31.12 2018
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Garantier	3.133.960	2.812.570	3.133.960	3.082.249	2.914.157	2.756.213	2.812.570
Øvrige eventualforpligtelser	256.296	216.506	256.296	243.586	243.586	224.414	216.506
Eventualforpligtelser i alt	3.390.256	3.029.076	3.390.256	3.325.835	3.157.743	2.980.627	3.029.076

NØGLETAL

	Året 2019	Året 2018	4. kvartal 2019	3. kvartal 2019	2. kvartal 2019	1. kvartal 2019	4. kvartal 2018
KAPITAL OG KERNEKAPITAL							
Kapitalprocent	18,9	17,2	18,9	18,5	17,2	17,3	17,2
Kernekapitalprocent	16,7	15,0	16,7	16,3	15,0	15,0	15,0
INDTJENING							
Egenkapitalforrentning før skat	8,8	6,8	1,4	6,1	0,4	0,9	1,5
Egenkapitalforrentning efter skat	8,8	6,6	1,3	6,1	0,5	0,9	1,6
Indtjening pr. omkostningskrone	1,23	1,17	1,15	1,71	1,04	1,10	1,17
Omkostningsprocent	0,60	0,69	0,73	0,43	0,65	0,67	0,69
Basisindtjening pr. omkostningskrone	1,39	1,35	1,23	1,51	1,47	1,36	1,39
MARKEDSRISICI							
Renterisiko	0,4	0,5	0,4	0,4	0,7	0,5	0,5
Valutaposition	0,5	0,5	0,2	0,2	0,4	0,5	0,5
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LIKVIDITET							
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	256,6	225,4	256,6	234,8	233,8	222,9	225,4
KREDITRISICI							
Akkumuleret nedskrivningsprocent	9,2	10,9	9,2	10,8	11,1	11,2	10,9
Nedskrivningsprocent	1,4	0,9	0,2	0,3	0,5	0,4	0,2
Udlånsvækst	-1,8	-2,1	-0,7	1,2	-1,9	-0,4	-1,7
Udlån i forhold til egenkapital	4,4	4,8	4,4	4,5	4,7	4,8	4,8
Afkastningsgrad	0,9	0,6	0,1	0,7	0,1	0,1	0,2
DEN JYSKE SPAREKASSES AKTIE							
Resultat pr. aktie	14,9	9,7	2,2	10,4	0,9	1,4	2,6
Indre værdi pr. aktie	166,7	152,5	166,7	164,7	154,4	153,7	152,5
Børskurs/indre værdi pr. aktie	0,44	0,46	0,44	0,41	0,51	0,50	0,46
Børskurs/årets resultat pr. aktie*	4,9	7,2	-	-	-	-	-
Børskurs	72,6	70,0	72,6	66,8	79,0	76,5	70,0

* Nøgletallet beregnes alene for helår.

Se definition af hoved- og nøgletal på side 99

INDHOLD

LEDELSESBERETNING

Velkomst fra ledelsen	5
2019 i hovedpunkter	7
Strategiske tiltag	9
Regnskabsberetning	11
Kapital	14
Likviditet	16
Kundetilfredshed	18
Compliance og anti-hvidvask	18
Investor relations	19
Overordnede risici	22
Governance	25
Evaluering af bestyrelsen	28
Direktion	29
Bestyrelsen	30
Forventninger til 2020	34

PÅTEGNINGER

Ledelsespåtegning	36
Den interne revisors påtegning	37
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	38

ÅRSREGNSKAB

Resultatopgørelse	42
Balance	43
Egenkapitalopgørelse	44
Kapitalforhold og solvens	45
Noteoversigt	46

ORDFORKLARING	101
---------------	-----

Niels Fessel
formand for bestyrelsen

Claus E. Petersen
adm. direktør

VELKOMST FRA LEDELSEN

FOKUS PÅ UDVIKLING OG INDTJENING

Til aktionærerne i Den Jyske Sparekasse A/S

Et år med strategiske overvejelser

2019 var sparekassens første år som børsnoteret pengeinstitut. Børsnoteringen markerede en ny begyndelse med nye muligheder. Derfor har vi brugt året på at lægge stenene til de kommende års udvikling.

Vi vil styrke positionen som et lokalt pengeinstitut, der lægger vægt på den personlige rådgivning. I en digitaliseret verden, der forandrer sig stadig hurtigere, ser vi fortsat de tætte relationer til kunderne som et afgørende parameter for vores fremtidige udvikling. Det er den vej, vi vil gå, og derfor vil vi frem mod 2022 igangsætte forretningsmæssige tiltag i organisationen, så vi på alle områder understøtter dette mål og samtidig styrker sparekassens indtjeningssevne. Vi fortæller mere om sparekassens strategiske tiltag senere i ledelsesberetningen.

Fordele og ulemper ved de lave renter

Resultatet før skat på 148,6 mio. kr. lever op til de udmeldte forventninger, som blev nedjusteret i selskabsmeddelelsen den 10. juli 2019. Der er grund til at glæde sig over, at resultatet før skat er 50,3 mio. kr. højere end sidste år.

Dette skyldes blandt andet, at mange af vores kunder har udnyttet det lave renteniveau til at omlægge deres realkreditlån. Det har bidraget til, at vores gebyrer og provisionsindtægter er steget med 27,2 mio. kr. til 259,4 mio. kr. I den forbindelse vil vi gerne sige tak til medarbejderne for deres store indsats i både konverteringsaktiviteten og i dagligdagen med at yde kunderne den bedst mulige rådgivning.

Men vi må også erkende, at resultatet - trods den markante stigning i forhold til sidste år - ikke er tilfredsstillende, da det er præget af for høje nedskrivninger. Derudover indeholder resultatet også engangsindtægter i forbindelse med salget af aktier i Sparinvest. Så selvom der året igennem har været travlhed i sparekassen, og vi har forbedret resultatet, så har nedskrivningerne været på et tilfredsstillende niveau.

Mens kunderne kan drage fordel af de lave renter til omlægning af lån, finansiering af ny bil mv., så sætter det den grundlæggende bankforretning under pres. Blandt andet på grund af de 0,75 pct. som sparekassen betaler for at placere en del af indlånsoverskuddet i Nationalbanken. For at opretholde en fornuftig indtjening har sparekassen i 2019 besluttet at indføre negative renter for både privat- og erhvervs-kunder. Samtidig arbejder vi målrettet på at styrke indtjeningen via et stigende forretningsomfang med kunderne.

Afslutningsvis vil vi gerne sige tak til jer som aktionærer for den store opbakning. I viser sparekassen. Gennem vores første år som børsnoteret pengeinstitut har vi haft en stabil aktionærkreds, og de første aktionærmøder blev afholdt i efteråret. Det vil fremadrettet være en fast årlig begivenhed, og vi håber på et godt fremmøde igen i 2020.

Forventninger til 2020

Sparekassen forventer i 2020 et resultat før skat i niveauet 85-125 mio. kr. Det er lavere end i 2019, men ses der bort fra kursgevinst ved salget af aktier i Sparinvest, er det en stigning fra 68 mio. kr.

Selvom det lave rentemiljø ser ud til at fortsætte, og der vil være lavere aktivitet med omlægning af realkreditlån, forventer sparekassen at fastholde netto rente- og gebyrindtægter på samme niveau i 2020. Baggrunden er blandt andet de forretningsmæssige tiltag på renter og gebyrer, som sparekassen har introduceret efter november 2019.

SPAREKASSEN I OVERBLIK

Den Jyske Sparekasse er et lokalt forankret pengeinstitut med hovedsæde i Grindsted og 19 filialer i Jylland - fra Farsø i nord til Tinglev i syd og 2 landbrugscentre placeret i Sdr. Omme og Skals.

Sparekassens hovedaktivitet er at udbyde finansielle produkter til privat- og erhvervs-kunder.

Forretningsomfanget med kunderne fordeler sig - målt på baggrund af krediteksponeringer - med 61,8 pct. på erhvervs-kunder og 38,2 pct. på privatkunder.

Sparekassen ønsker at kunne tilbyde kunderne et bredt udvalg af produkter kombineret med personlig og professionel rådgivning.

355

FULD TIDSMEDARBEJDERE

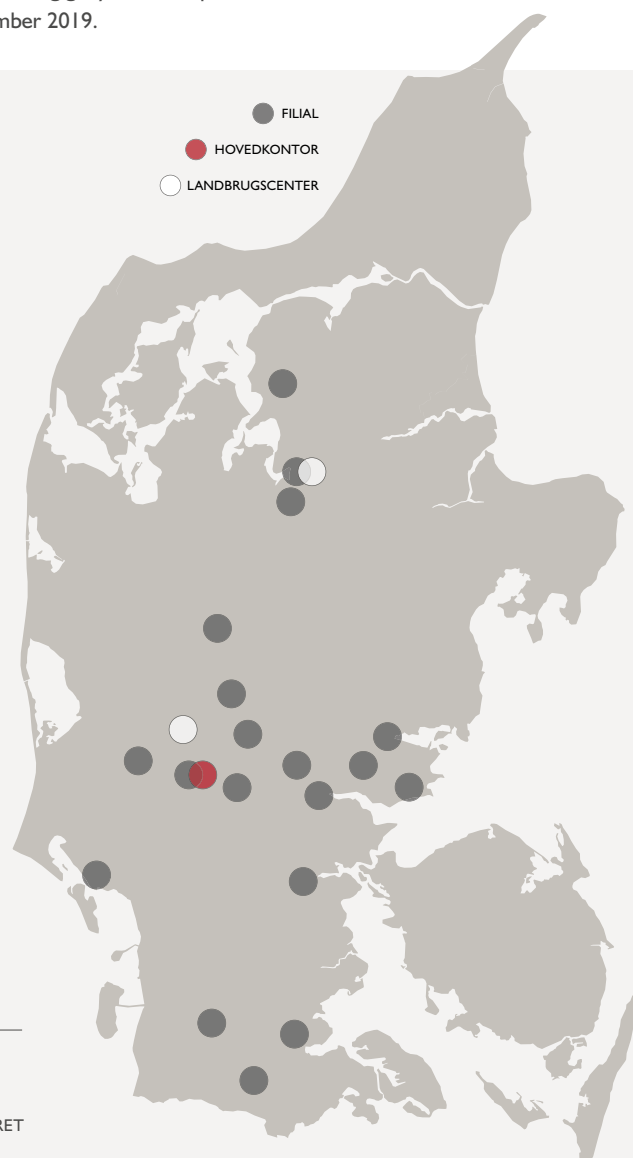
240

I FILIALERNE

115

PÅ HOVEDKONTORET

2019 I HOVEDPUNKTER

Den Jyske Sparekasse har i 2019 realiseret et overskud før skat på 148,6 mio. kr., hvilket er 50,3 mio. kr. mere end i 2018. Resultatet ligger inden for de senest offentliggjorte forventninger om et resultat i intervallet 140 – 160 mio. kr. Det er dog under det oprindelige interval på 200-220 mio. kr., som var forventningerne ved salget af aktier i Sparinvest. Resultatet er således ikke tilfredsstillende, hvilket skyldes nedskrivninger på en række mindre og mellemstore erhvervs kunder, som ikke levede op til det forventede.

148,6 MIO. KR

Resultatet før skat ligger inden for intervallet på 140 – 160 mio. kr.

Resultatet er påvirket af et højt aktivitetsniveau på både privat- og erhvervs kundeområdet. Det historisk lave renteniveau har medført stor aktivitet i forbindelse med konvertering af realkreditlån. Samtidig har sparekassen arbejdet målrettet på at øge gebyrer og provisionsindtægter via et stigende forretningsomfang med kunderne. Således er gebyrer og provisionsindtægter steget fra 232,2 mio. kr. til 259,4 mio. kr. i 2019.

Netto renteindtægter udgør 374,4 mio. kr. mod 387,9 mio. kr. i 2018, hvilket svarer til et fald på 3,5 pct. Netto renteindtægterne er positivt påvirket af rentebesparelse på kapitalbasen, hvorimod det konkurrencemæssige pres på den grundlæggende bankforretning med indlån og udlån påvirker negativt. Dertil kommer den negative rente på obligationsbeholdningen samt den negative rente på 0,75 pct., som sparekassen betaler for at placere en del af det stigende indlånsoverskud i Nationalbanken.

På trods af den hårde konkurrence i markedet og det udfordrende negative rentemiljø er netto rente- og gebyrindtægter steget med 3,3 pct. fra 616,3 mio. kr. i 2018 til 636,5 mio. kr. i 2019.

636,5 MIO. KR.

Netto rente- og gebyrindtægter er steget fra 616,3 mio. kr.

I forbindelse med Nykredits køb af Sparinvest solgte sparekassen i august måned 75 pct. af aktierne i Sparinvest og realiserede herved en skattefri kursgevinst på 80,8 mio. kr.

Selvom omkostninger til IT og compliance stiger, er de samlede administrationsomkostninger på niveau med 2018.

Årets resultat er påvirket af nedskrivninger på 160,6 mio. kr., hvilket er mere end forventet ved indgangen til 2019 og på et utilfredsstillende niveau.

RESULTATOPGØRELSE I SAMMENDRAG	2019 (1.000 KR.)	2018 (1.000 KR.)
Netto renteindtægter	374.399	387.928
Udbytte af aktier m.v.	15.762	4.795
Gebyrer og provisioner (netto)	246.297	223.547
Netto rente- og gebyrindtægter	636.458	616.270
Kursreguleringer	115.502	35.202
Andre driftsindtægter	9.323	6.562
Udgifter til personale og administration	446.318	443.289
Af- og nedskrivninger på materielle og immaterielle aktiver	16.057	17.001
Andre driftsudgifter	1.043	831
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	160.565	106.353
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	10.961	7.219
Resultat af aktiviteter under afvikling	323	502
Resultat før skat	148.584	98.281
Skat	892	2.381
Årets resultat	147.692	95.900
Basisindtjening	193.647	169.432

BASISINDTJENING

Resultat før skat, nedskrivninger og kursreguleringer.

Finanstilsynet gennemførte i september og oktober måned en ordinær inspektion i sparekassen. Det medførte øgede nedskrivninger og påbud, som sparekassen er i gang med at efterleve.

I september udstedte sparekassen ikke-foranstillet seniorgæld for 60 mio. kr. til dækning af NEP-tillægget.

Samme måned udnyttede sparekassen en option fra oktober 2015 på at tilbagekøbe aktier i DLR Kredit A/S, hvilket forventes at få en fremtidig positiv driftspåvirkning.

Kapitalprocenten udgør 18,9, og overdækningen efter kapitalbuffere udgør 3,9 pct. point, hvilket ikke lever op til den interne målsætning på 5,0 pct. point. Sparekassens kapitalplan for perioden frem mod 2024 viser, at sparekassen vil kunne realisere målsætningen inden for denne periode.

Som et led i den løbende effektivisering blev sparekassens tre datterselskaber fusioneret ind i sparekassen i august med virkning fra 1. januar 2019.

Det generelt negative rentemiljø forventes at fortsætte i en længere periode, hvilket sætter sparekassens rentemarginal under pres.

Derfor besluttede sparekassen i 2019 at indføre en række forretningsmæssige tiltag:

- Negative renter af privatkunders indlån over 500.000 kr. og indestående på pensionskonti over 25.000 kr.
- Negative renter af erhvervsunders indlån
- Forhøjelse af rentesatser på udlån til visse erhvervs kunder
- Forhøjelse af diverse gebyrer

BALANCE I SAMMENDRAG	2019 (I.000 KR.)	2018 (I.000 KR.)
AKTIVER		
Kassebeholdning samt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.263.792	1.360.733
Udlån	7.676.083	7.818.841
Beholdning af værdipapirer	3.814.742	3.000.462
Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.610.933	2.530.131
Immaterielle og materielle aktiver	226.551	229.045
Øvrige aktiver	363.804	391.852
Aktiver i alt	15.995.905	15.331.064
PASSIVER		
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	264.871	213.570
Indlån	13.332.832	12.985.289
Udstedte obligationer	59.649	0
Øvrige passiver	245.543	229.397
Hensatte forpligtelser	48.595	40.518
Efterstillede kapitalindskud	247.281	246.501
Egenkapital	1.757.134	1.615.789
Passiver i alt	15.955.905	15.331.064

STRATEGISKE TILTAG

STRATEGIPROCES

Sparekassen har gennem 2019 arbejdet med en justering af strategien. Formålet har været at definere de temaer, som sparekassen skal arbejde videre med for at sikre sparekassens fremtidige udvikling. I en digitaliseret verden, der forandrer sig hurtigere og hurtigere, ønsker sparekassen at styrke sin position som et lokalt forankret pengeinstitut. At være lokal vil fremover i stigende grad betyde at være nærværende og tilgængelig, når kunderne har brug for det. De tætte relationer til kunderne skal styrkes.

Processen har involveret nuværende, tidligere og potentielle kunder samt medarbejdere for at opnå et bredt grundlag for det videre arbejde med strategien.

I strategiperioden, der løber til ultimo 2022, vil sparekassen blandt andet arbejde med følgende tiltag:

DJS Online

Sparekassen udvider det tidsrum, hvor privatkunder kan få rådgivning, så det bliver muligt at komme i kontakt med sparekassen uden for normal åbningstid.

Styrkelse af erhvervsområdet

Sparekassen vil øge profilering mod udvalgte brancher for derigennem at tiltrække erhvervs kunder med god bonitet, positive fremtidsudsigter og et godt udviklingspotentiale.

Optimering og effektivisering af arbejdsgange og -værktøjer

Medarbejdernes kompetencer løftes, og der frigives mere tid til kunderne ved effektivisering af arbejdsgange. Derigennem styrkes den personlige rådgivning og relation til kunderne.

Medarbejderudvikling og intern branding

Sparekassen vil styrke medarbejdernes personlige og faglige kompetencer, blandt andet gennem øget fokus på karriereplaner på alle niveauer. Samtidig skal sparekassen i højere grad brandes internt, for eksempel gennem deling af succeser på tværs af organisationen.

Udvikling i nøgletal

Sparekassen har fokus på en styrket indtjeningsevne, hvilket løbende evalueres via udviklingen i nøgletallene basisindtjening pr. omkostningskrone og forrentning af egenkapitalen efter skat.

For at kunne vurdere om udviklingen i de to nøgletal er tilfredsstillende, har sparekassen identificeret 10 pengeinstitutter som et relevant sammenligningsgrundlag.

Pengeinstitutterne er valgt ud fra størrelse, forretningsmodel og det marked, instituttet henvender sig til. Det er sparekassens mål at bevæge sig fra en position midt i feltet til den bedste tredjedel frem mod 2022.

BASISINDTJENING PR. OMKOSTNINGS- KRONE:

Netto rente- og gebyrindtægter + Andre driftsindtægter

Omkostninger

Omkostninger omfatter: Udgifter til personale og administration, Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver samt Andre driftsudgifter.

BÆREDYGTIG UDVIKLING

Sparekassen ønsker at bidrage til en bæredygtig samfundsudvikling og har derfor udvalgt 4 af FN's 17 verdensmål, hvor sparekassen i særlig grad har mulighed for at gøre en forskel:

- Nr. 4 Kvalitetsuddannelse
- Nr. 5 Ligestilling mellem kønnene
- Nr. 11 Bæredygtige byer og lokalsamfund
- Nr. 12 Ansvarligt forbrug og produktion

Som et led heri har sparekassen pr. 1. januar 2020 omlagt sit elforbrug til vedvarende og CO²-neutral energi produceret ved dansk vindkraft. Endvidere introducerer sparekassen i foråret to nye grønne produkter; DJS Grønt Billån til finansiering af el-, brint- og hybridbiler samt DJS Klimalån til energirigtige boligrenoveringer. Sparekassen ser positivt på finansieringen af vedvarende energi og har i perioden øget eksponeringen mod dette segment.

OPENDO

Den 20. januar 2020 indtrådte Den Jyske Sparekasse i et nyt samarbejde. Sammen med Jutlander Bank, Sparekassen Sjælland-Fyn, Frøs Sparekasse, Danske Andelskassers Bank, Sparekassen Vendsyssel og Købstædernes Forsikring stiftede sparekassen selskabet Opendo A/S.

Baggrunden for samarbejdet er den udvikling, vi ser, hvor kunderne i højere grad end tidligere ønsker adgang til biler, udstyr og meget andet fremfor selv at købe det. Via stordriftsfordele i Opendo får sparekassen mulighed for at gå ind på dette marked og tilbyde kunder andre former for finansiering.

I første omgang er Opendo gået i luften med erhvervsleasing af biler og udstyr.

DJS EKSKLUSIV

Sparekassen lancerede i 2019 et nyt kundekoncept under navnet DJS Eksklusiv, der henvender sig til kunder med en investerbar formue på over 3 mio. kr. DJS Eksklusiv kunder har et udvidet rådgiverteam til rådighed inden for formue, investering, pension, som rådgiver omkring sammensætningen af kundens løbende opsparing og portefølje af værdipapirer.

REGNSKABSBERETNING

NETTO RENTE- OG GEBYRINDTÆGTER

Renteindtægter udgør 407,5 mio. kr. mod 448,1 mio. kr. i 2018 svarende til et fald på 9,1 pct. Renteudgifter udgør 33,1 mio. kr. mod 60,2 mio. kr. i 2018 svarende til et fald på 45,0 pct.

Udviklingen i renteindtægter kan dels henføres til, at nyudlån sker til en lavere rentesats og dels en ændret sammensætning af udlånsporteføljen og et svagt fald i det samlede udlån. Ændringen betyder, at udlån til risikobetonede brancher som landbrug og fast ejendom gradvis nedbringes mod i stedet at øge udlån til private. Sparekassen får på den måde en højere andel af udlån med lavere risiko, og som følge heraf også en lavere rentemarginal. Renteindtægterne påvirkes også af det negative renteaflast på sparekassens overskudslikviditet, herunder de 0,75 pct., som sparekassen betaler i rente for at placere en del af det stigende indlånsoverskud i Nationalbanken.

Faldet i renteudgifter skyldes primært refinansieringen af sparekassens kapitalbase medio 2018, der samlet har givet sparekassen en besparelse på 35 mio. kr. i 2019.

Denne udvikling betyder, at netto renteindtægter er faldet med 13,5 mio. kr. svarende til 3,5 pct.

Det lave renteniveau forventes at fortsætte i en længere periode, hvilket sætter sparekassens grundlæggende bankforretning med indlån og udlån under pres. Derfor har sparekassen besluttet at indføre:

- Negative renter af privatkundernes indlån, der overstiger 500.000 kr. samt af indestående på pensionskonti over 25.000 kr.
- Negative renter for privatkunder uden NemKonto med et samlet indlån, der overstiger 50.000 kr.
- Negative renter af erhvervskunders indlån
- Negative renter af foreningers indlån, der overstiger 500.000 kr.
- Forhøjelse af rentesatser på udlån til visse erhvervskunder
- Forhøjelse af diverse gebyrer

Tiltagene indføres i perioden frem til april 2020 og forventes at medføre en stigning i netto rente- og gebyrindtægter.

I årsrapporten for 2018 offentliggjorde sparekassen et mål om at øge gebyrer og provisionsindtægter i 2019. Samlet er gebyrer og provisionsindtægter for 2019 på 259,4 mio. kr. mod 232,2 mio. kr. i 2018. svarende til en stigning på 11,7 pct.

GEBYRER OG PROVISIONSINDTÆGTER	2019	2018
Værdipapirhandel og depoter	54.677	50.986
Betalingsformidling	37.128	33.528
Lånesagsgebyrer	103.891	84.921
Garantiprovision	29.938	30.853
Øvrige gebyrer og provisioner	33.721	31.954
I alt	259.355	232.242

Sparekassen igangsatte ultimo marts 2019 en boligkampagne, og siden har mange privat- og erhvervskunder gjort brug af den gunstige udvikling i renten til at omlægge deres realkreditlån. Af stigningen på 27,2 mio. kr. er der indtægter fra konverteringsaktiviteten i niveauet 15 mio. kr. På privatkundeområdet har der endvidere været høj aktivitet inden for forsikringsformidling samt bil- og boligudlån.

I 2019 er der modtaget udbytte for 15,8 mio. kr. mod 4,8 mio. kr. i 2018. Heraf er 13,8 mio. kr. udbytte af aktier i Sparinvest, hvilket var ekstraordinært stort og skal ses i sammenhæng med salget af 75 pct. af sparekassens aktier i Sparinvest.

KURSREGULERINGER

Kursreguleringer udgør 115,5 mio. kr. mod 35,2 mio. kr. i 2018 og er væsentligt påvirket af salget af 75 pct. af aktierne i Sparinvest, hvor sparekassen realiserede en skattefri kursgevinst på 80,8 mio. kr.

En stigende kursværdi af sparekassens ejerandele hos flere samarbejdspartnere bidrager ligeledes positivt til kursreguleringerne, ligesom udviklingen i renteniveauet har medført stigende obligationskurser og dermed et reduceret negativt aflast på sparekassens obligationsbeholdning.

OMKOSTNINGER

Omkostninger til personale og administration udgør 446,3 mio. kr. mod 443,3 mio. kr. i 2018.

	2019 (1.000 KR.)	2018 (1.000 KR.)
Personaleomkostninger	260.275	261.280
IT-omkostninger	120.230	100.331
Øvrige administrationsomkostninger	65.813	81.678
Udgifter til personale og administration	446.318	443.289

Omkostningerne ligger over forventningerne ved årets start, hvor sparekassen havde forventet et fald i de samlede omkostninger.

Administrationsomkostningerne for 2019 er væsentligt påvirket af stigende omkostninger til IT - blandt andet som følge af øgede krav til compliance herunder bekæmpelse af hvidvask. Dertil kommer bortfald af en tidsbegrænset rabataftale med sparekassens datacentral (BEC), der blev indgået i forbindelse med sparekassens skifte til BEC i 2015.

Til sammenligning indeholdt omkostningerne i 2018 omkostninger til børsmønting og –notering på 26,7 mio. kr.

I 2019 har det gennemsnitlige antal ansatte været 355 mod 358 i 2018. Personaleomkostningerne er blandt andet påvirket af et øget antal medarbejdere inden for anti-hvidvask og compliance, og er derfor ikke faldet så meget som forventet ved årets start.

I 2019 er omkostningsprocenten 0,60, mens den i 2018 var 0,69. Tallet er væsentligt påvirket af éngangsindtægter i forbindelse med salget af aktier i Sparinvest.

NEDSKRIVNINGER

Nedskrivninger udgør 160,6 mio. kr., hvilket er en stigning på 54,2 mio. kr. i forhold til 2018 og mere end forventet ved indgangen til 2019. Niveaet for nedskrivninger er fortsat på et utilfredsstillende niveau.

NEDSKRIVNINGER PR. BRANCHE	TOTAL	I PCT.
Offentlige myndigheder	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug, fiskeri	61.270	38,2 %
Industri og råstofudvinding	26.260	16,4 %
Energiforsyning	3.340	2,1%
Bygge- og anlæg	152	0,1%
Handel	29.873	18,6%
Transport, hoteller og restauranter	6.723	4,2%
Information og kommunikation	63	0,0%
Finansiering og forsikring	15.640	9,7%
Fast ejendom	4.111	2,6%
Øvrige erhverv	14.020	8,7%
Erhverv i alt	161.452	100,6%
Private	-887	-0,6%
Ialt	160.565	100,0%

Årets nedskrivninger kan henføres til erhvervs kunder. Der har været en netto tilbageførsel på privatkunder.

I 1. halvår førte en gennemgang af en række erhvervsengagementer med mindre og mellemstore erhvervs kunder udenfor landbrugssektoren til yderligere nedskrivninger på ca. 50 mio. kr. Der var typisk tale om mindre og mellemstore erhvervs kunder, som på grund af den erhvervs- og konkurrencemæssige udvikling ikke levede op til det forventede.

Som nævnt i periodemeddelelsen for 3. kvartal 2019 har sparekassen i efteråret haft ordinær inspektion af Finanstilsynet. Inspektionen medførte øgede nedskrivninger på 31 mio. kr., hvoraf 21 mio. kr. var på allerede OIK-markerede eksponeringer. Dertil kom 10 mio. kr., som sparekassen i november 2019 estimerede ville være effekten af en planlagt recalibrering af sparekassens nedskrivningsmodel. Disse 10 mio. kr. er indregnet som et ledelsesmæssigt skøn i årsrapporten.

UDLÅN OG GARANTIER

Sparekassens samlede eksponeringer udgør 14.092 mio. kr. mod 13.994 mio. kr. pr. 31. december 2018, hvilket svarer til en stigning på 0,7 pct.

Det er fortsat sparekassens overordnede mål at øge eksponeringen mod privatkunder og reducere eksponeringen mod landbrug. Det er således sparekassens langsigtede mål, at eksponeringen mod privatkunder skal udgøre 45 pct. mod 38,2 pct. pr. 31. december 2019.

Processen med at reducere eksponeringen mod landbrug forløber fortsat godt og hurtigere end forventet. Eksponeringen udgør 16,9 pct. pr. 31. december 2019 mod 18,8 pct. pr. 31. december 2018. Det er sparekassens mål at nedbringe denne eksponering til 15,0 pct. frem mod 31. december 2024.

DEFINITION AF KREDITEKSPONERINGER

Krediteksponeringer defineres som bruttoudlån til amortiseret kostpris, udlån til dagsværdi, garantier samt uudnyttet maksimum og lånetilsagn.

Det er ikke lykkedes at holde bruttoudlånet på samme niveau som pr. 30. september 2019, hvilket var målet i periodemeddelelsen for 1.-3. kvartal 2019. Årsagen er, at der er tabsbørgt 392 mio. kr. på tidligere driftsførte nedskrivninger, da en række sager er afsluttede, herunder en række inkassosager.

Sparekassens samlede reservation kan herefter beregnes til 1.108 mio. kr.

Bruttoudlån og garantier til private udgør 4.615 mio. kr. pr. 31. december 2019. Målet ultimo 2020 på 4.600 mio. kr. er således nået, hvilket primært skyldes midlertidige garantier i forbindelse med den igangværende aktivitet med omlægning af realkreditlån. Målet ultimo 2020 på 4.600 mio. kr. fastholdes således.

I 2017 satte sparekassen et mål om, at bruttoudlån og garantier til fast ejendom skulle nedbringes med 200 mio. kr. til 1.400 mio. kr. ultimo 2022 og på sigt maksimalt udgøre 10 pct. af de samlede eksponeringer. Målet blev nået i 3. kvartal 2019. Eksponeringen mod fast ejendom udgør 1.343 mio. kr. svarende til 9,5 pct. af de samlede eksponeringer pr. 31. december 2019.

Sparekassen oplever generelt en begrænset låneefterspørgsel hos såvel privat- som erhvervs-kunder. Der er dog stigende aktivitet med nyudlån inden for bil- og boligområdet. Det modvirkes imidlertid delvist af, at privatkunderne samtidig afdrager kraftigt på udlån inden for disse områder.

Sparekassen ønsker at fremme en bæredygtig udvikling i de enkelte lokalsamfund og ser positivt på finansiering af vedvarende energi. Eksponeringen mod energiforsyning udgør 5,7 pct. mod 3,3 pct. pr. 31. december 2018. Heraf udgør eksponeringen mod vedvarende energi i form af biogas, vind- og solenergi 5,1 pct. mod 2,8 pct. pr. 31. december 2018.

FORRETNINGSOMFANG

	2019 (1.000 KR.)	2018 (1.000 KR.)	2017 (1.000 KR.)
Udlån, brutto	8.774.888	9.123.442	9.320.757
Garantier, brutto	3.158.775	2.833.409	2.946.680
Indlån	10.721.899	10.455.158	9.894.095
Puljer	2.610.933	2.530.131	2.429.032
Depotmidler	7.665.893	6.284.091	6.469.117
Samlet forretningsomfang	32.932.388	31.226.231	31.059.681

I en tid, hvor der er pres på pengeinstitutternes forretning, er det positivt, at det er lykkedes for Den Jyske Sparekasse at realisere et stigende forretningsomfang.

Hertil kommer formidling af realkreditlån, hvor sparekassen har formidlet lån gennem Totalkredit og DLR Kredit på samlet 20.081 mio. kr.

USIKKERHEDER VED INDREGNING OG MÅLING

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, hensættelser på garantier og kredittilsagn, værdiansættelse af finansielle instrumenter samt udskudte skatteaktiver. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsaflæggelsen er forsvarlig.

I øvrigt henvises til beskrivelsen af væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder i note 2.

BETYDNINGSFULDE HÆNDELSER EFTER ÅRETS AFSLUTNING

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

KAPITAL

KAPITALFORHOLD (MIO. KR)	2019	2018
Egenkapital	1.757	1.616
Hybrid kapital medtaget i egenkapitalen	-100	-100
Fradrag for immaterielle aktiver, udskudte skatteaktiver m.m.	-58	-58
IFRS 9-overgangsordning	140	92
Egentlig kernekapital	1.739	1.550
Hybrid kernekapital	100	100
Kernekapital	1.839	1.650
Supplerende kapital	247	246
Kapitalgrundlag	2.086	1.896
Ikke-foranstillet seniorgæld	60	0
NEP-kapitalgrundlag	2.146	1.896
Risikovægtede eksponeringer	11.011	11.012
Egentlig kernekapitalprocent	15,8%	14,1%
Kapitalprocent	18,9%	17,2%
NEP-kapitalprocent	19,5%	17,2%

Se nærmere omkring kapitalforhold og solvens på side 45

Kapitalgrundlaget er i løbet af 2019 steget med 190 mio. kr. til 2.086 mio. kr. ultimo 2019.

Forøgelsen i kapitalgrundlaget skyldes primært indregning af årets overskud efter skat på 148,6 mio. kr. og ændring af indregningen af IFRS 9-overgangsordningen. Ændringen skyldes, at sparekassen tidligere har været for forsigtig i udregningen af den dynamiske effekt i overgangsordningen, men har i 2019 anvendt en mere retvisende opgørelsesmetode.

Aktiekapitalen udgør 99.291.760 kr. og består af 9.929.176 aktier à 10 kr. pr. stk.

Sparekassens risikovægtede eksponeringer udgør 11.011 mio. kr., hvilket er uændret i forhold til ultimo 2018.

KAPITALKRAV	2019 (MIO. KR.)	2019 (%)	2018 (MIO. KR.)	2018 (%)
Kapitalgrundlag	2.086	18,9	1.896	17,2
Solvensbehov	1.271	11,5	1.122	10,2
Overdækning før kapitalbuffere	815	7,4	774	7,0
Kapitalbevaringsbuffer	275	2,5	213	1,9
Kontracyklisk buffer	110	1,0	0	0,0
Overdækning efter kapitalbuffere	430	3,9	561	5,1

Sparekassens kapitalprocent er opgjort til 18,9. Det individuelle solvensbehov er opgjort til 11,5 pct., hvilket medfører, at kapitaloverdækningen er steget til 7,4 pct. point svarende til 815 mio. kr.

Overdækningen efter kapitalbuffere udgør 3,9 pct. point svarende til 430 mio. kr., hvilket er et fald på 1,2 pct. point i forhold til ultimo 2018. Faldet skyldes indfasningen af yderligere bufferkrav på 1,6 pct. point i 2019.

Sparekassen lever ikke op til den interne målsætning om 5 pct. point i overdækning på alle krav. Kapitalplanen for perioden frem mod 2024 viser, at sparekassen vil kunne realisere målsætningen inden for denne periode.

NYE KRAV I 2020

- Den kontracykliske buffer indfases med 0,5 pct. point pr. 30. juni 2020 og yderligere 0,5 pct. point pr. 30. december 2020.
- Indfasningen af effekten af IFRS 9-overgangsordningen nedtrappes fra 85 pct. til 70 pct.

Detaljeret information om risici og kapital fremgår af risikorapporten offentliggjort på hjemmesiden: www.djs.dk/risikorapport

NEP-KRAV

NEP-kravet er under indfasning i perioden frem til 1. januar 2023. NEP-kravet opgøres årligt af Finanstilsynet og er for sparekassen fastsat til 15,3 pct. af de risikovægtede eksponeringer ultimo 2019.

Sparekassen har den 27. september 2019 udstedt ikke-foranstillet seniorgæld for 60 mio. kr. til opfyldelsen af det fra 1. januar 2019 indfasede NEP-tillæg. Udstedelsen er sket som et led i at bringe overdækningen op på den interne målsætning og er første tranche i planen om at udstede ikke-foranstillet seniorgæld på minimum 250 mio. kr. i perioden 2019-2022.

Med indregning af de udstedte obligationer er NEP-kapitalprocenten opgjort til 19,5 pct. jævnfør tabellen omkring kapitalforhold på side 14. Da NEP-kravet er fastsat til 15,3 pct., kan overdækningen på NEP-kravet opgøres til 4,2 pct. point, hvilket opfylder sparekassens interne målsætning på 4,0 pct. point.

NEP-TILLÆGGET:

Finanstilsynet beregner og fastsætter årligt sparekassens NEP-tillæg, som består af:

- Et tabsabsorberingstillæg som er baseret på en udvidelse af den eksisterende 8+ model til beregning af solvensbehovet (alle institutter har fået et tillæg på enten 3,5 pct., 3,75 pct. eller 4,0 pct.).
- Et rekapitaliseringsbeløb som udgør 8 pct. af de risikovægtede eksponeringer på udlån og garantier over 5 mio. kr. i bonitetskategorierne 1, 2C og 2B relativt til sparekassens samlede risikovægtede eksponeringer.

Ud fra ovennævnte beregninger vurderer Finanstilsynet efterfølgende det samlede NEP-tillæg for sparekassen, som vil være tilstrækkeligt i en afviklingssituation - ud fra sparekassens størrelse, forretningsmodel, finansieringsrisiko og risikoprofil.

LIKVIDITET

BALANCEN MELLEM IND- OG UDLÅN

MIO. KR.	31.12.2019	31.12.2018
Indlån excl. puljer	10.722	10.455
Udlån til amortiseret kostpris	7.675	7.815
Indlånsoverskud	3.047	2.640

Sparekassen ønsker at funde sit udlån med indlån og tilstræber derfor, at indlån excl. puljer som minimum overstiger udlån til amortiseret kostpris med 15 pct. Sparekassen har et indlånsoverskud på 3.047 mio. kr., hvilket svarer til en overdækning på 39,7 pct. Indlånsoverskuddet er steget med 407 mio. kr. siden 31. december 2018.

Sparekassens indlån er stabile, og 87,8 pct. er dækket af indskyder- og investorbekyttelsen i Garantiformuen. Sparekassen er ikke afhængig af store aftaleindlån. Aftaleindlån indgår i tidsindskud i diagrammet.

Negative renter på indlån vil påvirke likviditeten i form af mindre indlånsoverskud, men LCR forventes fortsat at være på et tilfredsstillende højt niveau.

LIQUIDITY COVERAGE RATIO (LCR)

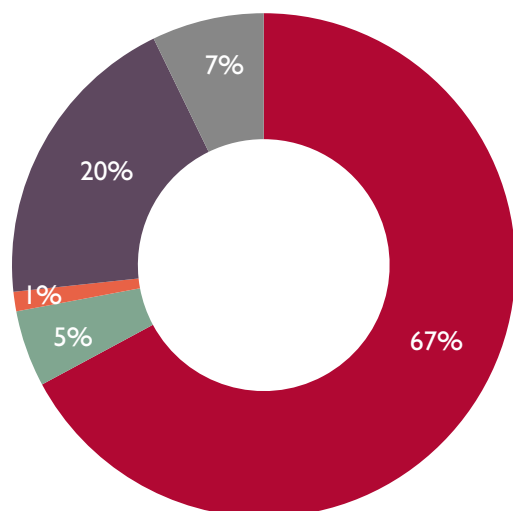
	31.12.2019	31.12.2018
LCR procent (min. 100%)	256,6%	225,4%

LCR

LCR er et kortsigtet likviditetsmål, som skal sikre, at sparekassen har tilstrækkelig likviditet til at modstå et 30-dages likviditetsstress. LCR angiver den mængde likvide højkvalitetsaktiver, sparekassen skal holde for at modgå det netto likviditetsafløb, sparekassen kan forvente at opleve under et intensivt, kortsigtet likviditetsstress.

Pr. 31. december 2019 udgør sparekassens LCR 256,6 pct., hvilket er en forbedring på 31,2 pct. point i forhold til 31. december 2018. LCR skal minimum udgøre 100 pct.

INDLÅN FORDELT PÅ KATEGORIER

- Indlån på anfordring
- Indlån med opsigelsesvarsel
- Tidsindskud
- Puljer
- Andre særlige indlånsformer

NET STABLE FUNDING RATIO (NSFR)

Formålet med NSFR er at sikre, at sparekassen har en stabil fundingstruktur over en tidshorizont på et år. Sparekassen har i en årrække indberettet NSFR. De endeligt vedtagne regler vil blive implementeret inden lov- og indberetningskravet træder i kraft den 28. juni 2021.

	31.12 2019	31.12 2018
NSFR (min. 100%)	149,8%	144,0%

NSFR skal minimum udgøre 100 pct. fra den 28. juni 2021. Sparekassens NSFR udgør 149,8 pct., hvilket er en forbedring på 5,8 pct. point i forhold til 31. december 2018.

Stabil funding i tilsynsdiamanten er en forenklet udgave af NSFR, og her ligger sparekassen komfortabelt inden for grænseværdien.

INTERNAL LIQUIDITY ADEQUACY ASSESSMENT PROCESSES (ILAAP)

Sparekassen udarbejder en ILAAP, som omhandler processen for likviditetsstyring og dokumentation herfor. ILAAP'en for 2019 er godkendt af bestyrelsen og indsendt til Finanstilsynet.

Sparekassens ledelse konkluderer, at Den Jyske Sparekasse har en meget tilfredsstillende likviditet.

Tilsynsdiamanten angiver 5 pejlemærker for en række særlige risikoområder, som er beregnet i henhold til Finanstilsynets vejledning.

TILSYNSDIAMANTEN

Sparekassen overholder alle tilsynsdiamantens pejlemærker, jf. tabellen.

PEJLEMÆRKER	FINANSTILSYNETS PEJLEMÆRKE	DEN JYSKE SPAREKASSE	OVERHOLDT
Summen af store eksponeringer	Max. 175	127,6	✓
Udlånsvækst	Max. 20	-1,8	✓
Ejendomseksponering	Max. 25	11,4	✓
Likviditetspejlemærke	Min. 100	275,3	✓
Stabil funding	Max. 1	0,5	✓

KUNDETILFREDSHED

Den Jyske Sparekasse har i flere år deltaget i Finanssektorens Uddannelsescenters kundebenchmark. Det er en tilfredshedsanalyse for både erhvervs- og privatkunder udviklet i samarbejde med Dataminds. Undersøgelsen gennemføres ved, at kunden får adgang til et link i sin Netbank, og via dette link kan kunden deltage i analysen, som naturligvis er anonym. En lang række pengeinstitutter deltager i analysen, og det enkelte pengeinstituts resultat bliver benchmarket med de øvrige institutters resultat. Resultatet for Den Jyske Sparekasse viser, at sparekassen igen i 2019 ligger i den bedste halvdel i undersøgelsen.

I december måned indførte sparekassen måling af kundetilfredshed i forlængelse af, at kunden har været til møde i sparekassen. Efter hvert rådgivningsmøde får kunden tilsendt et spørgeskema pr. mail. De første resultater af målingen har været særdeles positive og viser, at kunderne er meget tilfredse med rådgivningen i Den Jyske Sparekasse.

COMPLIANCE OG ANTI-HVIDVASK

Reguleringen af pengeinstitutter er i de seneste år øget markant i både omfang og kompleksitet. Det øger naturligvis også kravene til compliance.

For at sikre at sparekassen til enhver tid efterlever gældende lovgivning, har der i 2019 været et væsentligt organisatorisk og ressourcemæssigt fokus på compliance. Sparekassens compliancefunktion har herudover fokuseret på samarbejdet med sparekassens øvrige kontrolfunktioner for derved at opnå en række positive synergieffekter.

Sparekassen forventer, at udviklingen af den finansielle regulering vil fortsætte i de kommende år. Derfor vil sparekassen løbende vurdere og implementere tiltag på complianceområdet, der kan udbygge den i forvejen betydelige indsats.

Samfundets bevågenhed på hvidvaskområdet er igennem de seneste år øget markant, og der er fra politisk side indgået en række aftaler om yderligere initiativer til styrkelsen af indsatsen for at modvirke hvidvask og terrorfinansiering.

I Den Jyske Sparekasse er der stor opmærksomhed på at have tilstrækkelige forebyggende foranstaltninger til at sikre, at sparekassen ikke bliver misbrugt til hvidvask og terrorfinansiering.

Den Jyske Sparekasse har derfor tilført betydelige ressourcer på anti-hvidvaskområdet i 2019. Sparekassen vil også fremadrettet have fokus på at medvirke til forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering.

INVESTOR RELATIONS

Det overordnede mål med Den Jyske Sparekasses kommunikation med investorer, potentielle investorer, øvrige kapitalmarkedsdeltagere og analytikere er at sikre gode relationer samt en effektiv, ensartet og tilstrækkelig information. Formålet er at understøtte markedet for sparekassens aktier. Desuden skal kommunikationen sikre efterlevelse af relevante love og anbefalinger, der vedrører investorpleje.

Kommunikationen til pressen, investorer og analytikere varetages af direktionen, som har en ambition om at være nemt tilgængelige for interessenterne. Den Jyske Sparekasse kommunikerer via rapportering til markedet, og en oversigt over den samlede rapportering kan findes på sparekassens hjemmeside under Investor Relations: www.djs.dk/ir

Der har været afholdt ca. 20 personlige møder med professionelle, danske investorer og analytikere, ligesom sparekassen har modtaget grupper af institutionelle investorer og analytikere på hovedkontoret i Grindsted. Dialogen med de private aktionærer er blandt andet foregået ved sparekassens 8 aktionærmøder i aktionærkredsene i efteråret 2019, hvor der deltog ca. 1.200 aktionærer.

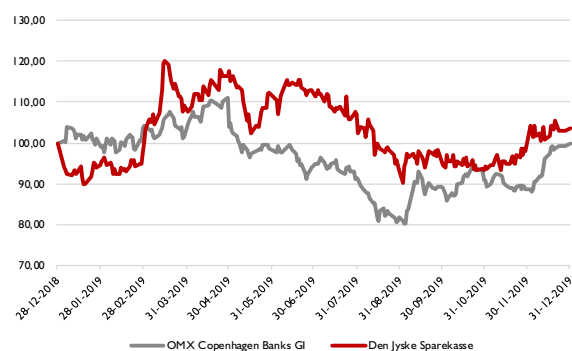
Den Jyske Sparekasse dækkes ultimo 2019 af 2 analytikere.

	ANALYTIKER	SPONSORERET ANALYSE
ABG Sundal Collier	Mads Thinggaard	Nej
Aktieinfo	Lau Svenssen	Ja

DEN JYSKE SPAREKASSES AKTIE

Den Jyske Sparekasse er noteret på den nordiske børs NASDAQ Copenhagen og tilhører Small Cap-segmentet. Aktiekapitalen udgør 99.291.760 kr. opdelt i aktier af 10 kr. Aktien steg fra kurs 70,0 ultimo 2018 til kurs 72,6 ultimo 2019 svarende til en stigning på 3,7 pct. Markedsværdien ved årets udgang var således 721 mio. kr. mod 695 mio. kr. ultimo 2018. Den gennemsnitlige daglige handelsvolumen i 2019 var 2.571 aktier.

Kursudvikling for Den Jyske Sparekasses aktie i 2019 (indekseret)

DEN JYSKE SPAREKASSES AKTIE	2019	2018
Fondskode (noteret på NASDAQ Copenhagen)	DK0060978476	DK0060978476
Aktiekapital (kr.)	99.291.760	99.291.760
Antal aktier (stykstørrelse 10 kr.)	9.929.176	9.929.176
Aktieklasser	Én	Én
Antal stemmer pr. aktie	Én	Én
Stemmeretsbegrænsning	Nej	Nej
Begrænsninger i omsættelighed	Nej	Nej
Børskurs, ultimo året	72,6	70,0
Total markedsværdi (mio. kr.)	721	695
Årets resultat pr. aktie (kr.)	14,9	9,7
Udbytte pr. aktie (kr.)	0	0
Indre værdi pr. aktie (kr.)	166,7	152,5
Børskurs/årets resultat pr. aktie	4,9	7,2
Børskurs/indre værdi pr. aktie (kr.)	0,44	0,46

AKTIONÆRFORDELING

Ultimo 2019 har Den Jyske Sparekasse 24.676 aktionærer. 13 pct. af aktierne ejes af fonde og 43 pct. af institutionelle investorer. De resterende 44 pct. ejes af private, som hver især har færre end 20.000 stk. aktier. Der er mange kunder, der også er aktionærer i sparekassen. Aktionærkredsen er loyal og stabil. Aktionærerne vælger på generalforsamlingen og ved de årlige aktionærmøder sparekassens repræsentantskab. De lokale medlemmer af

repræsentantskabet udgør også aktionærrådet i aktionærkredsen. Sparekassen samarbejder med de lokale aktionærråd om at styrke den lokale synlighed.

STORAKTIONÆRER	INVESTOR	EJERANDEL I PCT.
AP Pension Livsforsikringsaktieselskab Østbanegade 135 2100 København Ø	1.558.957 stk.	15,70%
Finansiel Stabilitet A/S Sankt Annæ Plads 13, 2. tv. 1250 København K	1.237.470 stk.	12,46%
Nykredit Realkredit A/S Kalvebod Brygge 1-3, 4. 1780 København V	870.807 stk.	8,77%
Arbejdernes Landsbank A/S Vesterbrogade 5 1502 København V	515.676 stk.	5,19%

AKTIEFORDELING ANTAL AKTIER	ANTAL NAVNOTEREDE AKTIONÆRER		AKTIONÆRERNES SAMLEDE AKTIEBESIDDELSE I ANTAL STK.	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
1-19	9.820	10.580	98.093	105.761
20-99	5.061	5.525	217.601	239.294
100-999	8.857	9.090	2.401.698	2.460.869
1.000-9.999	924	961	1.619.990	1.624.476
> 10.000	14	11	5.543.555	5.454.982
Egne aktier	0	0	0	0
Ikke navnoterede aktier	-	-	48.239	43.794
I alt	24.676	26.167	9.929.176	9.929.176

UDBYTTEPOLITIK OG -FORVENTNINGER

Det er sparekassens langsigtede mål at udbetale 25 pct. af årets resultat efter skat og betaling af rente af hybrid kernekapital under hensyntagen til sparekassens kapitalmålsætning. Sparekassen skal til enhver tid have tilstrækkelig kapital til at opfylde nuværende og fremtidige lovgivningsmæssige krav. Det skal ske under hensyntagen til de samfundsøkonomiske forhold og de forretningsmæssige langsigtede mål.

Bestyrelsen tager årligt stilling til Den Jyske Sparekasses udbyttepolitik. Der udloddes ikke udbytte vedrørende regnskabsåret 2019.

ØVRIGE OPLYSNINGER

Bestyrelsen er bemyndiget til maksimalt at udstede nye aktier med en samlet nominal værdi på 45 mio. kr. De nærmere vilkår for bestyrelsens bemyndigelse fremgår af sparekassens vedtægter.

Sparekassens bestyrelse har på generalforsamlingen den 1. april 2019 fået bemyndigelse til at erhverve op til 0,5 pct. af aktiekapitalen. Bemyndigelsen gælder indtil næste ordinære generalforsamling. Købskursen må maksimalt afvige med 10 pct. fra markedskursen på købstidspunktet.

Sparekassen ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer, hvoraf de 6 vælges af sparekassens repræsentantskab og 3 vælges af medarbejderne. Det er ikke et krav, at bestyrelsesmedlemmerne er medlemmer af repræsentantskabet. De repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for 3 år ad gangen, således at 1/3 vælges hvert år. Genvælg kan finde sted. De nærmere vilkår omkring sparekassens bestyrelse fremgår af sparekassens vedtægter.

Sparekassens vedtægter kan ændres af sparekassens generalforsamling. Det kræver tiltrædelse af mindst 2/3 af såvel de afgivne stemmer, som af den stemmeberettigede kapital, der er repræsenteret på generalforsamlingen. De nærmere vilkår fremgår af vedtægterne.

Vedtægterne kan ses på sparekassens hjemmeside www.djs.dk/vedtaegter.

▼ FINANSKALENDER

28. februar 2020	Offentliggørelse af årsrapport 2019
24. marts 2020	Ordinær generalforsamling
15. maj 2020	Offentliggørelse af kvartalsrapport 1. kvartal 2020
13. august 2020	Offentliggørelse af halvårsrapport 2020
12. november 2020	Offentliggørelse af kvartalsrapport 1.- 3. kvartal 2020
26. februar 2021	Offentliggørelse af årsrapport 2020

SELSKABSMEDDELELSER 2019

NR.	UDSENDELSES-DATO	EMNE
1	1. marts	Indgåelse af betinget salg af 75% af Sparinvest Holdings SE
2	7. marts	Årsrapport 2018
3	7. marts	Ændringer i bestyrelsen i Den Jyske Sparekasse A/S
4	7. marts	Indkaldelse til ordinær generalforsamling
5	7. marts	Indberetningspligtiges handler med aktier i Den Jyske Sparekasse A/S
6	8. marts	Indberetningspligtiges handler med aktier i Den Jyske Sparekasse A/S
7	1. april	Forløb af ordinær generalforsamling
8	1. april	Ændring i bestyrelsen i Den Jyske Sparekasse A/S
9	6. maj	Ændring i bestyrelsen i Den Jyske Sparekasse A/S
10	9. maj	Periodemeddelelse I. kvartal 2019
11	13. maj	Indberetningspligtiges handler med aktier i Den Jyske Sparekasse A/S
12	28. juni	Opjustering af forventningerne til resultatet for 2019 som følge af kommende salg af 75% af Den Jyske Sparekasses aktier i Sparinvest Holdings SE
13	10. juli	Nedjustering af det resultatmæssige forventningsinterval til 2019 på grund af større nedskrivninger i 2. kvartal end tidligere forventet
14	12. august	Halvårsrapport 2019
15	13. august	Indberetningspligtiges handler med aktier i Den Jyske Sparekasse A/S
16	15. august	Salg af 75% af aktierne i Sparinvest Holdings SE
17	30. august	Salg af 75% af aktierne i Sparinvest Holdings SE gennemført
18	19. september	Finanskalender for 2020
19	24. september	Den Jyske Sparekasse A/S udsteder 60 mio. kr. i senior non-preferred obligationer
20	7. november	Periodemeddelelse I. – 3. kvartal 2019

OVERORDNEDE RISICI

KALKULERET RISIKOTAGNING ER ET CENTRALT ELEMENT I PENGEINSTITUTDRIFT, HVILKET STILLER STORE KRAV TIL DEN DAGLIGE STYRING OG OVERVÅGNING AF RISICI

Risikoprofil

Med udgangspunkt i Den Jyske Sparekasses strategiske målsætninger fastsætter bestyrelsen sparekassens risikoprofil, som indeholder det risikoniveau inden for sparekassens væsentligste risikotyper, som bestyrelsen er villig til at acceptere.

Målet er at sikre sammenhæng mellem sparekassens vision og strategi samt at sikre, at risikoprofilen til enhver tid er hensigtsmæssig i forhold til sparekassens kapital- og likviditetsforhold. Sparekassen udarbejder årligt en risikorapport omhandlende sparekassens risici samt dokumentation herfor. Som supplement til risikorapporten er der udarbejdet specifikke risikopolitikker, som fastlægger de overordnede retningslinjer for håndtering og styring af de enkelte risici. Politikkerne gennemgås og godkendes af bestyrelsen mindst én gang årligt.

Ansvarsfordeling

Den Jyske Sparekasse har en tostrengt ledelsesstruktur, hvor bestyrelsen har formuleret et sæt skriftlige retningslinjer til direktionen. Heri specificeres direktionens ansvarsområder og dispositionsmuligheder.

Bestyrelsen fastsætter de overordnede politikker, mens direktionen er ansvarlig for sparekassens daglige ledelse og operationalisering af de besluttede politikker. Dette indebærer blandt andet, at direktionen videredelegerer specifikke retningslinjer for risici og praksis vedrørende risikostyring.

Bestyrelsesudvalg

Til understøttelse af bestyrelsens arbejde har bestyrelsen valgt at etablere en række bestyrelsesudvalg og fastlagt hvilke opgaver, det enkelte udvalg skal varetage. Formålet med etableringen af bestyrelsesudvalg er at styrke bestyrelsens arbejde med udvalgenes konkrete områder. Udvalgene har ingen selvstændige beslutningskompetencer og kan derfor alene træffe beslutninger, der angår indstillinger til bestyrelsen.

1. line of defence i de udførende filialer og afdelinger

Denne består af den kontrol og overvågning, der sker direkte i de

udførende filialer og afdelinger – enten via indbyggede kontroller i de anvendte systemer eller via de kontroller, som forretningsgangene foreskriver skal gennemføres inden, samtidigt med eller umiddelbart efter gennemførelse af de risikopåførende handlinger.

Direktionens komitéer og 2. line of defence ansatte

Direktionen har nedsat 4 komitéer, som på specifikke områder bidrager til sparekassens risikostyring, og som forbereder sager og temaer til behandling i direktion og bestyrelse.

Væsentlige rapporter behandles herefter dels i komitéerne, dels i bestyrelsesudvalg og afsluttende i den samlede bestyrelse.

3. line of defence har to niveauer

Intern revision

Den interne revisionsafdeling refererer til bestyrelsen og rapporterer til bestyrelse og direktion. Den interne revision omfatter både finansiel og operationel revision. Den interne revisions arbejde tager udgangspunkt i en årsplan og omfatter blandt andet stikprøvevis revision af forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder, herunder i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Ekstern revision

Den Jyske Sparekasses uafhængige revisor vælges på generalforsamlingen for ét år ad gangen. Revisionens fokus drøftes årligt i bestyrelsen efter indstilling fra revisionsudvalget.

Se yderligere beskrivelse i note 4.

KREDITRISIKO

Den væsentligste risiko i sparekassen er kreditrisikoen. Kreditrisici defineres som risikoen for, at kundernes betalingsforpligtelser ikke skønnes at kunne inddrives på grund af manglende evne eller vilje til at overholde indgåede betalingsaftaler.

Sparekassen er primært eksponeret overfor private samt landbrug.

Bestyrelsen har vedtaget en forretningsmodel, hvor der lægges vægt på at reducere sparekassens kreditrisici ved at nedbringe eksponeringen mod landbrugskunder og øge eksponeringen mod privatkunder. Det er således sparekassens langsigtede mål, at eksponeringen mod privatkunder skal udgøre 45 pct.

Processen med at reducere eksponeringen mod landbrug forløber fortsat godt og hurtigere end forventet. Eksponeringen udgør 16,9 pct. pr. 31. december 2019 mod 18,8 pct. pr. 31. december 2018. Det er sparekassens mål at nedbringe denne eksponering til 15,0 pct. frem mod 31. december 2024.

Målet blev nået i 3. kvartal 2019. Eksponeringen mod fast ejendom udgør 1.343 mio. kr. svarende til 9,5 pct. af de samlede eksponeringer pr. 31. december 2019.

Bruttoudlån og garantier til private udgør 4.615 mio. kr. pr. 31. december 2019. Målet ultimo 2020 på 4.600 mio. kr. er således nået, hvilket primært skyldes en stigning i midlertidige garantier i forbindelse med den igangværende aktivitet med omlægning af realkreditlån. Målet ultimo 2020 på 4.600 mio. kr. fastholdes således.

Se yderligere beskrivelse i note 5.

RISIKO PÅ KAPITALGRUNDLAGET

Risiko på kapitalgrundlaget er risikoen for, at sparekassen ikke har kapital til at overholde kapitalkravet og solvensbehovet. Sparekassen udarbejder løbende kapitalplaner, der dækker en periode på 5 år. Kapitalplanerne gør det muligt at vurdere, hvorvidt omfanget af det nuværende kapitalgrundlag er tilstrækkeligt.

Finanstilsynet har under deres inspektion i efteråret 2019 bemærket, at sparekassen bør genoverveje sin kapitalmålsætning, så den sikrer en tilstrækkelig overdækning under stress i de kommende år. Kapitalplanen for perioden frem mod 2024 viser, at sparekassen vil kunne realisere målsætningen inden for denne periode.

I henhold til bestemmelserne i CRR-forordningen skal sparekassen offentliggøre detaljerede oplysninger om risici, kapitalstruktur, kapitaldækning og risikostyring med videre. Disse oplysninger fremgår af risikorapporten på sparekassens hjemmeside www.djs.dk/risikorapport

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for, at dagsværdien af finansielle instrumenter påvirkes af ændringer i markedspriser.

Det er grundlæggende sparekassens politik at holde markedsrisiciene på et lavt niveau. Ledelsen har for hver markedsrisikotype fastlagt konkrete risikorammer i form af instrukser til likviditetschefen, udlandschefen og risikotagere i investeringsafdelingen. Den daglige styring af markedsrisici foretages af likviditetsafdelingen. Den overordnede allokering mellem aktivklasser fastlægges af investeringskomitéen.

Renterisikoen er knyttet til egenbeholdningen af obligationer og sekundært til fastrenteind- og udlån. Sparekassens udlån og indlån samt mellemværender med kreditinstitutter er primært variabelt forrentede. Obligationsbeholdningen er disponeret med en passende lav risiko, idet den primært er variabelt forrentet og med kort løbetid.

Valutarisiko holdes på et lavt niveau ved at væsentlige valutapositioner løbende afdækkes med modgående forretninger.

Aktierisikoen består af en mindre beholdning af børsnoterede aktier samt en anlægsbeholdning af unoterede aktier i sektorvirksomheder.

Se yderligere beskrivelse i note 6.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at det ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige finansiering til dækning af likviditetsbehovet.

Den Jyske Sparekasses politik for likviditetsrisiko skal være forsvarelig og tilpas forsigtig med henblik på lønsomt at understøtte sparekassens forretningsmodel.

Dette indebærer:

- at sparekassens likviditetsbehov primært skal dækkes med indlån
- at sparekassen har tilstrækkelige lines hos andre pengeinstitutter til at kunne få det løbende daglige likviditetsbehov dækket
- at sparekassen til enhver tid har tilstrækkelig likviditetsoverdækning til at leve op til målsætningen – både aktuelt samt under budgetfremskrivning og under stressscenarium
- at sparekassens finansieringsstruktur er sammensat, så den opfylder grænseværdien for "stabil funding" i Finanstilsynets tilsynsdiamant

Likviditeten styres af likviditetsafdelingen, som løbende rapporterer til bestyrelse og direktion. Finansafdelingen kontrollerer rapporteringen, hvorved sparekassen sikrer, at de fastsatte grænser for likviditetsrisikoen overholdes.

Likviditetsberedskab

Bestyrelsen forelægges minimum en gang årligt en likviditetsplan, der løbende følges op på. Sparekassen har endvidere udarbejdet en likviditetsberedskabsplan, som angiver konkrete tiltag til forbedring af likviditeten, sparekassen kan iværksætte, hvis prognoserne i likviditetsplanen ikke lever op til kravene i likviditetspolitikken.

Se yderligere beskrivelse i note 7.

OPERATIONEL RISIKO

Operationel risiko er risikoen for direkte eller indirekte økonomiske tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer samt menneskelige eller systemmæssige fejl.

Risiciene styres på tværs af sparekassen gennem omfattende kontrolforanstaltninger. Den Jyske Sparekasse foretager en systematisk registrering og kategorisering af alle tabshændelser over 1 tkr., og der rapporteres løbende til direktionen og bestyrelsen. Rapporteringen til direktionen sker månedligt, mens bestyrelsen årligt modtager en risikorapport og løbende modtager rapportering om eventuelle tabshændelser over 200 tkr.

Se yderligere beskrivelse i note 8.

IT RISIKO

Sparekassens IT-afdeling og ledelse forholder sig løbende til IT-driften og har fokus på at have en høj IT-sikkerhed. I politik for IT-risikostyring forholder bestyrelsen sig til håndtering af de IT-risici, som sparekassen udsættes for, såvel risici der vedrører systemer og data som afhængigheden af eksterne forhold og sparekassens organisering.

Der er udarbejdet en IT-beredskabsplan, der beskriver, hvorledes sparekassens daglige drift skal videreføres ved indtræden af alvorlige IT-driftsforstyrrelser. Sparekassens aftalegrundlag med BEC samt BEC's egen IT-sikkerhedspolitik, som bestyrelsen finder betryggende, udgør afsættet for sparekassens IT-sikkerhedspolitik.

Se yderligere beskrivelse i note 9.

RISIKO VEDRØRENDE REGNSKABS- AFLÆGGELSESPROCESSEN

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for sparekassens kontrol- og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Det sikres herved, at regnskabsaflæggelsesprocessen fungerer tilfredsstillende, og at relevant lovgivning og anden regulering af betydning overholdes.

Sparekassens kontrol- og risikosystemer kan give en rimelig sikkerhed for, at årsrapporten aflægges uden væsentlig fejlinformation, og at uretmæssig brug af aktiver og tab i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen undgås.

I praksis er det revisionsudvalget, der løbende overvåger regnskabsaflæggelsesprocessen, ligesom det er sparekassens finansafdeling, der i samarbejde med direktionen og andre relevante afdelinger, varetager udarbejdelsen af årsrapporten.

GOVERNANCE

I de senere år er der kommet et øget fokus på begrebet ESG (Environment, Social og Governance), som er en samlet betegnelse for miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i en virksomhed. Den Jyske Sparekasse ønsker at fremstå som en transparent virksomhed, der agerer ansvarligt i forhold til det omgivende samfund. Et ansvar, der er en naturlig forlængelse af den lokale forankring, som er en vigtig hjørnesteen i forretningsmodellen. Sparekassens arbejde med ESG-forhold fremgår af redegørelserne for samfundsansvar, god selskabsledelse og FinansDanmarks ledelseskodeks. I 2019 er sparekassens fokus på miljømæssige og sociale forhold blevet styrket yderligere – blandt andet gennem arbejdet med 4 af FN's 17 verdensmål.

SAMFUNDSANSVAR (CSR)

Den Jyske Sparekasse udspringer af idéen om et lokalt pengeinstitut, der er nærværende over for kunderne. Ligesom sparekassen har begrebet Samfundsansvar udviklet sig gennem tiden, men grundidéen er den samme – at tage et ansvar for det samfund, vi alle er en del af. En forpligtelse sparekassen tager meget seriøst, og som er helt i tråd med den grundidé, Den Jyske Sparekasse bygger på. Gennem hele sparekassens historie har der været en tæt synergieffekt mellem ønsket om at tage et samfundsansvar og drive en rentabel virksomhed.

I 2019 har arbejdet med samfundsansvar især været fokuseret omkring sparekassens muligheder for at bidrage til en bæredygtig udvikling. I den forbindelse er der udvalgt 4 af FN's 17 verdensmål, hvor sparekassen i særlig grad har mulighed for at gøre en forskel.

Den Jyske Sparekasses fulde rapport om samfundsansvar findes på www.djs.dk/csr. Her kan man læse mere om arbejdet med FN's verdensmål og samfundsansvar inden for emnerne:

- Medarbejdere
- Lokalt engagement
- Miljø og klima
- Menneskerettigheder
- Bekæmpelse af korruption og anden økonomisk kriminalitet

Rapporten om samfundsansvar for 2019 er en del af denne ledelsesberetning. Den Jyske Sparekasse har ikke specifikke politikker for at respektere menneskerettigheder og reducere klimapåvirk-

ning, men har fokus på begge områder. Sparekassen arbejder på at nedbringe de miljømæssige belastninger og vælge bæredygtige løsninger, når muligheden er der.

GOD SELSKABSLEDELSE

God selskabsledelse har til formål at understøtte værdiskabende og ansvarlig ledelse og dermed bidrage til selskabernes langsigtede succes. Komiteen for God Selskabsledelse har udformet 47 anbefalinger for god selskabsledelse, som senest er blevet revideret i november 2017. Anbefalingerne bygger på "følg eller forklar"-princippet, hvilket betyder, at Den Jyske Sparekasse skal følge anbefalingerne eller forklare, hvorfor de ikke følges.

Ud af 47 anbefalinger følger sparekassen 44. Den nærmere beskrivelse af de 3 anbefalinger, der ikke følges, fremgår af den samlede redegørelse for god selskabsledelse, hvortil der henvises. Bestyrelsen og ledelsen i Den Jyske Sparekasse forholder sig positivt til anbefalingerne for god selskabsledelse. Som led i at sikre aktionærerne indsigt i og forståelse for forretnings- og ledelsesstrategien arbejder sparekassen aktivt for at skabe transparens omkring ledelsen.

Bestyrelsen følger en procedure for en formaliseret og struktureret årlig samarbejdsevaluering samt en supplerende evaluering af de enkelte bestyrelsesmedlemmers kompetencer. Evalueringerne skal sikre, at de nødvendige forudsætninger for at nå sparekassens strategiske mål er til stede i bestyrelsen. Evalueringsproceduren samt de overordnede konklusioner på evalueringen i 2019 fremgår af side 28. Herudover kan man på side 30-32 finde oplysninger om medlemmerne af bestyrelsen - herunder de enkelte medlemmers særlige kompetencer i relation til bestyrelsesarbejdet i Den Jyske Sparekasse.

I henhold til Anbefalingerne for god selskabsledelse er der udarbejdet en aflønningsrapport, som er offentliggjort på sparekassens hjemmeside www.djs.dk/aflonningsrapport.

Ligeledes er den samlede redegørelse for god selskabsledelse offentliggjort på www.djs.dk/cg. Redegørelsen for 2019 er en del af denne ledelsesberetning.

FINANSDANMARKS LEDELSESKODEKS

I forlængelse af anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse har FinansDanmark udarbejdet et ledelseskodex med anbefalinger, som alle danske pengeinstitutter skal forholde sig til. Formålet med FinansDanmarks anbefalinger er dels, at medlemsvirksomhederne forholder sig aktivt til en række centrale ledelsesmæssige emner, dels at der opnås større åbenhed om rammerne for ledelsen af pengeinstitutter med henblik på at øge tilliden til banksektoren.

På samme måde som anbefalingerne for god selskabsledelse bygger FinansDanmarks anbefalinger på "følg eller forklar"-princippet. Bestyrelsen og ledelsen i Den Jyske Sparekasse forholder sig positivt til ledelseskodexet og har valgt at følge samtlige 12 anbefalinger.

Hele redegørelsen for FinansDanmarks ledelseskodex i Den Jyske Sparekasse er offentliggjort på sparekassens hjemmeside www.djs.dk/ledelseskodex

Redegørelsen for 2019 er en del af denne ledelsesberetning.

POLITIK OG MÅLTAL FOR DET UNDERREPRÆSENTEREDE KØN

Den Jyske Sparekasse arbejder aktivt med at opnå en mere lige fordeling af kvinder og mænd i såvel bestyrelsen som i sparekassens ledergruppe.

I 2019 udgjorde andelen af kvindelige medlemmer af bestyrelsen 22,2 pct. Dermed er målsætningen på 20 pct. for 2019 nået.

Bestyrelsen har derfor sat et mål om at øge andelen til mindst 30 pct. inden for strategiperioden 2020-2022.

For de øvrige ledelseslag har sparekassen opstillet følgende konkrete mål:

- Sparekassens medarbejdere skal uanset køn opleve, at de har samme muligheder for karriere og ledende stillinger.
- Andelen af kvindelige ledere i sparekassen skal øges fra de nuværende 26 pct. (2019) og over en periode på 4 år udvikle sig med 1 procentpoint årligt, så andelen udgør 30 pct. inden udgangen af år 2023.

Derfor bliver der igangsat initiativer på de områder, hvor det er nødvendigt.

Sparekassen ønsker en åben og fordomsfri kultur, hvor hver enkelt medarbejder udnytter sine kompetencer bedst muligt og ansætter altid den kandidat, som er bedst egnet – uanset køn.

Carsten Vinther Hansen
Filialchef i Tinglev

Karin Christensen
Daglig leder/Ridelærer
Tinglev Rideklub

"Det er med støtte fra Den Jyske Sparekasse, at vi kan realisere vores ambition om at være en rideklub, som gør en forskel – og hvor der er plads til alle. Hvert år afholder vi Rømmø Beach Jump, som samler cirka 4.000 mennesker om ridesporten og skaber en fantastisk fællesskabsfølelse. Opbakningen fra Den Jyske Sparekasse har stor betydning for vores muligheder for at føre sådanne projekter ud i livet". **Karin Christensen**

EVALUERING AF BESTYRELSEN

EVALUERINGSPROCEDURE

Med udgangspunkt i anbefaling 3.5.1 i Anbefalingerne for god selskabsledelse, hvor det anbefales, at bestyrelsen en gang om året gennemfører en evalueringsprocedure, gennemførte bestyrelsen ultimo 2019 en intern evalueringsprocedure.

Nedenstående beskrivelse, der dokumenterer, at sparekassen følger anbefaling 3.1.1 og 3.5.1, er hentet fra konklusionerne fra evalueringen af bestyrelsen ultimo 2019. Evalueringen er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse blandt alle bestyrelsesmedlemmer.

Overordnet har evalueringen taget afsæt i:

- De aktuelle strategiske udfordringer og målsætninger
- De kompetencekrav, sparekassens udfordringer og målsætninger medfører
- Det basale bestyrelsesarbejde
- Bestyrelsens rutiner
- Organiseringen af bestyrelsen

Nedenstående oversigt over de kompetencer, som bestyrelsen skal råde over for bedst muligt at kunne udføre sine opgaver, er hentet dels fra bestyrelsens egenvurdering i forbindelse med evalueringen, dels fra sparekassens forretningsmodel, der angiver sparekassens væsentlige risikoområder.

KOMPETENCEBEHOVET I BESTYRELSEN

- Strategi og forretningsudvikling
- Risikostyring - herunder kreditrisiko, risiko på kapitalgrundlaget, likviditetsrisiko, markedsrisiko, operationel risiko og IT-risiko
- Kapitalstruktur
- Regnskaber og budgetter
- IT
- Lovgivning og regulering
- Kritiske markedssegmenter - herunder landbrug og fast ejendom
- Marketing, kommunikation og PR
- Organisation og ledelse
- Bestyrelseskompetencer
- Samarbejdskompetencer

OVERORDNEDE KONKLUSIONER PÅ EVALUERINGEN

Det fremgår af evalueringen, at tidligere gab mellem behov og de faktiske tilstedeværende bestyrelseskompetencer, er udlignet i tråd med, udvikling af kompetencerne hos bestyrelsesmedlemmerne og nye bestyrelsesmedlemmer.

Evalueringsrapporten konkluderer endvidere, at der er stor tilfredshed med bestyrelsens størrelse og det givne antal bestyrelsesudvalg. Omkring arbejdet i udvalgene bedømmer bestyrelsesmedlemmerne, at dette generelt fungerer hensigtsmæssigt.

Et bredt flertal i bestyrelsen er enige i, at bestyrelsen er velfungerende og møderne afvikles effektivt, at der er tid til at drøfte de enkelte emner, at informationsgrundlaget er betryggende, og at praktikken omkring bestyrelsesmøderne fungerer tilfredsstillende. Der udtrykkes stor tilfredshed med formandens arbejde.

Svarene om bestyrelsens samarbejde med direktionen viser et godt samarbejds-klima og et godt tillidsforhold. Bestyrelsesmedlemmerne vurderer, at der er en god dialog og en hensigtsmæssig rolle- og ansvarsfordeling med tydelige retningslinjer for arbejdsdelingen.

Bestyrelsen vurderer materialet, der tilgår bestyrelsen, som af høj kvalitet, rettidig og dækkende.

Besvarelserne vedrørende arbejdet i bestyrelsen og samarbejdet med direktionen ligger tæt op ad tidligere års evalueringsbesvarelser.

DIREKTION

CLAUS E. PETERSEN

Adm. direktør

FØDT: 1961

FORMAND FOR:

- PRAS A/S
- Lokale Pengeinstitutter

NÆSTFORMAND FOR:

- Totalkredit A/S

BESTYRELSESMEDLEM I:

- Den Jyske Sparekasses Støttefond
- Nykredit Holding A/S
- Værdiansættelsesrådet
- FinansDanmark
- HN Invest Tyskland I A/S *)
- FR I af 16. september 2015 A/S

AKTIEBEHOLDNING

9.038 stk.

*) Associeret virksomhed

TORBEN SØRENSEN

Direktør

FØDT: 1957

AKTIEBEHOLDNING

1.032 stk.

BESTYRELSEN

NIELS FESSEL (M)

Formand for bestyrelsen

Født: 1959
Indtrådt: 2018
På valg: 2022

Formand for nomineringsudvalget og aflønningsudvalget
Medlem af revisionsudvalget og risikoudvalget

BESKÆFTIGELSE:
Direktør

SÆRLIGE KOMPETENCER:
• Strategi og forretningsudvikling
• Risikostyring, herunder operationel risiko
• Marketing, kommunikation og PR
• Erfaring med ledelse af finansiell virksomhed

AKTIEBEHOLDNING:
0 stk.

Uafhængigt medlem af bestyrelsen

STINE AARE JENSEN (K)

Næstformand

Født: 1969
Indtrådt: 2015
På valg: 2022

Medlem af revisionsudvalget, nomineringsudvalget og aflønningsudvalget

BESKÆFTIGELSE:
Økonomidirektør

BESTYRELSESMEDLEM I:
• H.C. Andersen Bagerigården A/S

SÆRLIGE KOMPETENCER:
• Risikostyring, herunder operationel risiko
• Økonomi og kapitalstruktur

AKTIEBEHOLDNING:
10 stk.

Uafhængigt medlem af bestyrelsen

ANETTE HUNDEBØLL BJERREGAARD (K)

Bestyrelsesmedlem

Født: 1962
Indtrådt: 2008
På valg: 2020

Medlem af revisionsudvalget

BESKÆFTIGELSE:
Erhvervsrådgiver

SÆRLIGE KOMPETENCER:
• Økonomi og kapitalstruktur
• Organisation
• Den finansielle sektor

AKTIEBEHOLDNING:
150 stk.

Medarbejdervalgt

(K) Kvinde, (M) Mand

BJARNE L. PETERSEN (M)

Bestyrelsesmedlem

Født: 1960
Indtrådt: 2006
På valg: 2021

Medlem af risikoudvalget

BESKÆFTIGELSE:
Advokat

BESTYRELSESMEDLEM I:

- Jelling Sparekasses Fond
- AB Huset A/S
- Skov Advokater A/S
- Kollektivhuset Nørrevænget

SÆRLIGE KOMPETENCER:

- Lovgivning og regulering
- Kritiske markedssegmenter, herunder fast ejendom

AKTIEBEHOLDNING:

1.700 stk.

BJARNE TOFTLUND (M)

Bestyrelsesmedlem

Født: 1963
Indtrådt: 2013
På valg: 2020

Formand for revisionsudvalget

BESKÆFTIGELSE:
Direktør

BESTYRELSESMEDLEM I:

- Foreningen Gensidig Forsikring

SÆRLIGE KOMPETENCER:

- Strategi og forretningsudvikling
- Risikostyring, herunder operationel risiko
- Økonomi og kapitalstruktur
- IT
- Erfaring med ledelse af finansiel virksomhed
- Organisation og ledelse

AKTIEBEHOLDNING:

0 stk.

Uafhængigt medlem af bestyrelsen

IB KRISTENSEN (M)

Bestyrelsesmedlem

Født: 1951
Indtrådt: 2006
På valg: 2021

Medlem af nomineringsudvalget

FORMAND FOR:
Ib Kristensen Grindsted A/S
JIK Holding A/S
Trekantbrand

BESKÆFTIGELSE:
Borgmester

BESTYRELSESMEDLEM I:

- Væksthus Sydjylland
- COC Office A/S
- Erhvervsgymnasium Grindsted S/I
- Billund Lufthavn A/S
- Syddansk Vækstforum
- Billund Erhvervsfremme
- Entreprenørsammenslutningen af 1946

SÆRLIGE KOMPETENCER

- Strategi og forretningsudvikling
- Risikostyring, herunder operationel risiko
- Lovgivning og regulering
- Kritiske markedssegmenter
- Marketing, kommunikation og PR
- Organisation og ledelse

AKTIEBEHOLDNING

3.020 stk.

(K) Kvinde, (M) Mand

JAN NORDSTRØM (M)

Bestyrelsesmedlem

Født: 1960
Indtrådt: 2019
På valg: 2020

Formand for risikoudvalget

BESKÆFTIGELSE:
Finansdirektør

BESTYRELSESMEDLEM I:
• SPF Danmark A/S

SÆRLIGE KOMPETENCER:
• Kritiske markedssegmenter, herunder landbrug
• Risikostyring, herunder operationel risiko
• Økonomi og kapitalstruktur
• Erfaring med ledelse af finansiel virksomhed

AKTIEBEHOLDNING:
2.198 stk.

Uafhængigt medlem af bestyrelsen

KARSTEN WESTERGÅRD HANSEN (M)

Bestyrelsesmedlem

Født: 1960
Indtrådt: 2008
På valg: 2020

Medlem af aflønningsudvalget

BESKÆFTIGELSE:
Kunderådgiver

BESTYRELSESMEDLEM I:
• Fonden MAGION
• Badminton Danmark
• Badminton Midtjylland
• Grindsted Badmintonklub

SÆRLIGE KOMPETENCER:
• Organisation
• Den finansielle sektor

AKTIEBEHOLDNING:
800 stk.

Medarbejdervalgt

LARS BLAK PEDERSEN (M)

Bestyrelsesmedlem

Født: 1963
Indtrådt: 2019
På valg: 2020

Medlem af risikoudvalget

BESKÆFTIGELSE:
Sekretariatschef

BESTYRELSESMEDLEM I:
Næstformand for Ansager Varmeværk A.m.b.a

SÆRLIGE KOMPETENCER:
• Økonomi og kapitalstruktur
• Organisation
• Den finansielle sektor

AKTIEBEHOLDNING:
0 stk.

Medarbejdervalgt

(K) Kvinde, (M) Mand

MØDEDELTAGELSE

BESTYRELSES- OG UDVALGSMØDER

	BESTYRELSE	REVISIONSUDVALG	RISIKOUDVALG	AFLØNNINGS- UDVALG	NOMINERINGS- UDVALG
ANTAL MØDER	15	4	6	2	2
Niels Fessel ⁽¹⁾	15	3	6	1	1
Stine Aare Jensen ⁽²⁾	15	3	2	2	2
Anette Hundebøll Bjerregaard	15	3			
Bjarne L. Petersen	14		5		
Bjarne Toftlund	11	4			
Ib Kristensen	13				2
Jan Nordstrøm ⁽³⁾	12		3		
Karsten Westergård Hansen	14			2	
Lars Blak Pedersen ⁽⁴⁾	10		3		
Kjeld Højhus Jeppesen ⁽⁵⁾	3		2		
Sejer Mortensen ⁽⁶⁾	3	1		1	1

⁽¹⁾ Indtrådt i revisionsudvalget, aflønningsudvalget og nomineringsudvalget 1. april 2019.

⁽²⁾ Udtrådt af risikoudvalget 13. maj 2019.

⁽³⁾ Indtrådt i bestyrelsen 1. april 2019 og risikoudvalget 13. maj 2019.

⁽⁴⁾ Indtrådt i bestyrelsen og risikoudvalget 1. maj 2019.

⁽⁵⁾ Udtrådt af bestyrelsen og risikoudvalget 1. maj 2019.

⁽⁶⁾ Udtrådt af bestyrelsen, revisionsudvalget, aflønningsudvalget og nomineringsudvalget 1. april 2019.

FORVENTNINGER TIL 2020

2020

Sparekassen forventer i 2020 et resultat før skat i niveauet 85-125 mio. kr. Det er lavere end i 2019, men ses der bort fra kursgevinst ved salget af aktier i Sparinvest, er det en stigning fra 68 mio. kr.

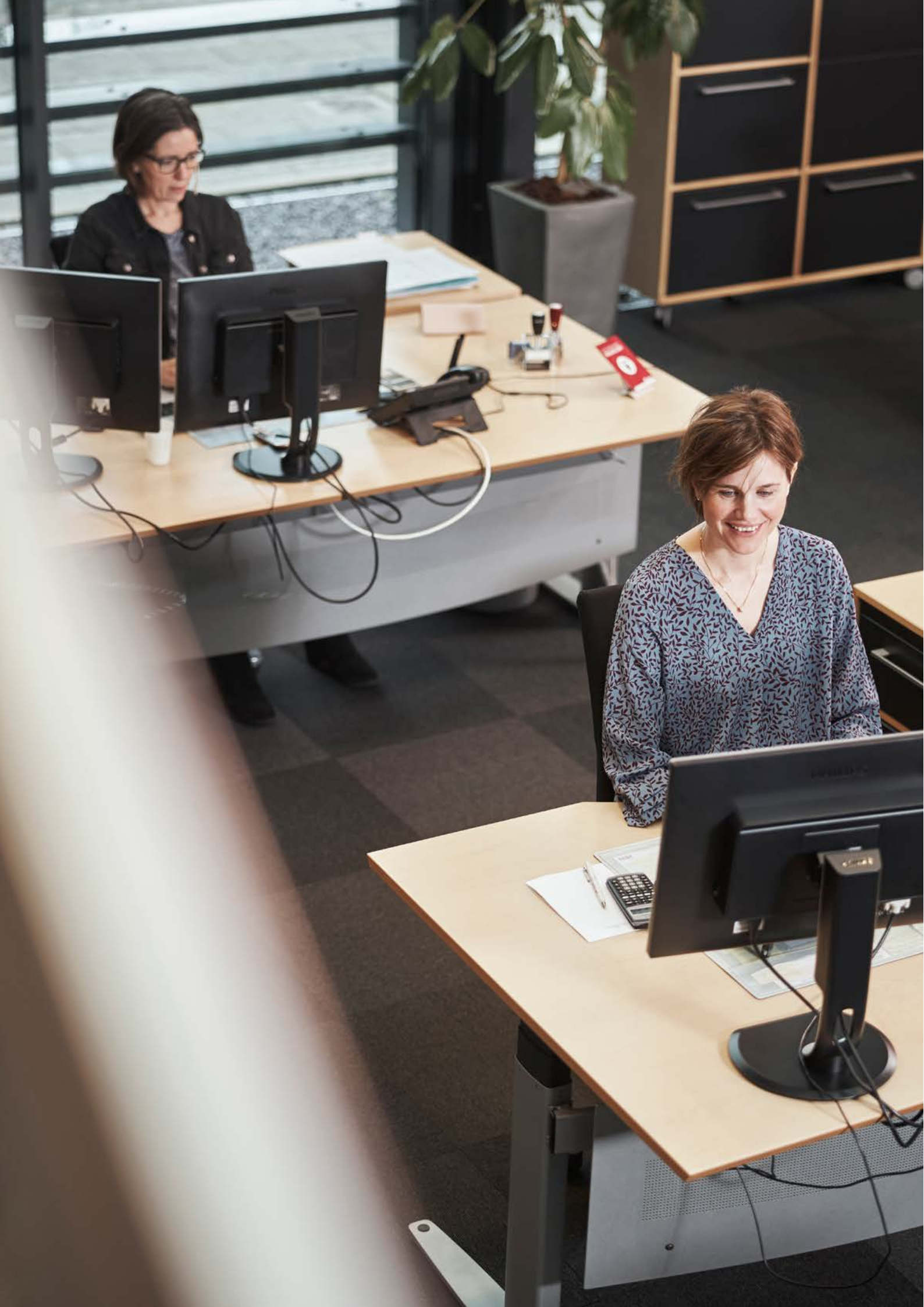
Selvom det lave rentemiljø ser ud til at fortsætte, og der vil være lavere aktivitet med omlægning af realkreditlån, forventer sparekassen at fastholde netto rente- og gebyrindtægter på samme niveau i 2020. Baggrunden er blandt andet de forretningsmæssige tiltag på renter og gebyrer, som sparekassen har introduceret efter november 2019.

Sparekassen forventer et fortsat konkurrencemæssigt pres på den grundlæggende forretning med indlån og udlån.

Processen med at øge eksponeringen mod privatkunder og nedbringe eksponeringen mod landbrugskunder fortsætter, men sparekassen forventer samlet at kunne holde niveauet for eksponeringer mod kunder i 2020.

Omkostningerne til IT, herunder især anti-hvidvask og compliance, forventes fortsat at stige, mens de samlede udgifter til personale og administration forventes på niveau med 2019.

Nedskrivningerne forventes at være lavere end i 2019, men stadig på et relativt højere niveau i forhold til de pengeinstitutter, som sparekassen sammenligner sig med. Det skyldes, at en ældre del af låneporteføljen fortsat er af svag bonitet.

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 for Den Jyske Sparekasse A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Grindsted, den 28. februar 2020

Direktion

Claus E. Petersen
adm. direktør

Torben Sørensen
direktør

Bestyrelse

Niels Fessel
bestyrelsesformand

Stine Aare Jensen
næstformand

Anette Hundebøll Bjerregaard

Karsten Westergård Hansen

Ib Kristensen

Jan Nordstrøm

Lars Blak Pedersen

Bjarne L. Petersen

Bjarne Toftlund

DEN INTERNE REVISORS PÅTEGNING

Til kapitalejerne i Den Jyske Sparekasse A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for Den Jyske Sparekasse A/S giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Den udførte revision

Vi har revideret årsregnskabet for Den Jyske Sparekasse A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision vedrørende planlægning og udførelse af revisionsarbejdet.

Vi har planlagt og udført revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Vi har deltaget i revisionen af alle væsentlige og risikofyldte områder.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Grindsted, den 28. februar 2020

Tue Brink
revisionschef

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til kapitalejerne i Den Jyske Sparekasse A/S

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Den Jyske Sparekasse A/S for regnskabsåret 01.01.2019 – 31.12.2019, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalforhold og solvens og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2019 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 01.01.2019 – 31.12.2019 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af sparekassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Den Jyske Sparekasse A/S i 1999 og påtegnede årsrapporten 1998 og skal derfor senest fratræde som revisor for sparekassen på generalforsamlingen i 2024. Vi er genvalgt årligt ved repræsentantskabs-/generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 21 år frem til og med regnskabsåret 2019.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 01.01.2019 – 31.12.2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

NEDSKRIVNINGER PÅ UDLÅN	FORHOLDET ER BEHANDLET SÅLEDES I REVISIONEN
<p>Udlån udgør 7.676 mio.kr. pr. 31. december 2019 (7.819 mio.kr. pr. 31. december 2018), og nedskrivninger herpå udgør 161 mio.kr. i perioden 1. januar 2019 til 31. december 2019 (106 mio.kr. i perioden 1. januar 2018 til 31. december 2018).</p> <p>Fastlæggelsen af forventede nedskrivninger på udlån er forbundet med betydelig usikkerhed og i et vist omfang baseret på ledelsesmæssige skøn. Som følge af væsentligheden af disse skøn og størrelsen af udlån til erhverv, herunder landbrug, er revision af nedskrivninger på udlån til erhverv, herunder landbrug, vurderet som et centralt forhold ved revisionen.</p> <p>Principperne for opgørelse af nedskrivningsbehovet er nærmere beskrevet i anvendt regnskabspraksis og ledelsen har beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 5 og 23.</p> <p>De forhold vedrørende udlån, som indeholder størst skøn, og som derfor kræver øget opmærksomhed ved revisionen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikation af eksponeringer, som er kreditforringet • Parametre og ledelsesmæssige skøn i den anvendte beregningsmodel for fastlæggelsen af de forventede tab i stadie 1 og 2 • Værdiansættelse af sikkerheder og fremtidige pengestrømme, herunder ledelsesmæssige skøn knyttet til fastlæggelsen af forventede tab i stadie 3 	<p>Baseret på vores risikovurdering har revisionen omfattet en gennemgang af sparekassens relevante forretningsgange for udlån, test af relevante kontroller og analyse af udviklingen i kreditkvaliteten på udlån og herunder størrelsen af nedskrivningsbehovet.</p> <p>Vores revisionshandling har bestået af test af design og implementering og den operationelle effektivitet af relevante kontroller vedrørende</p> <ul style="list-style-type: none"> • Løbende vurdering af kreditrisikoen • Vurdering og validering af input og forudsætninger anvendt i beregning af nedskrivningerne • Fastsættelse af ledelsesmæssige skøn i modellen og stadie 3. <p>Vores revisionshandling har desuden omfattet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stikprøvevis gennemgang af eksponeringer for vurdering af kreditforringelse • Test af anvendte input til beregning af nedskrivningerne med fokus på sikkerhedsværdier i stadie 1 og 2 • Indhentning af systemrevisionserklæring fra datacentral, der omfatter korrekt opgjorte parametre og korrekt inddeling i stadier på baggrund af input • Udfordring af de væsentlige forudsætninger i den anvendte beregningsmodel med særligt fokus på objektivitet og det anvendte datagrundlag • Stikprøvevis test af, at det opgjorte nedskrivningsbehov for udlån klassificeret i stadie 3 er i overensstemmelse med lovgivningens og sparekassens retningslinjer herom. Det har omfattet test af anvendte sikkerhedsværdier og scenariefastsættelse

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere sparekassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække

væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og oprettholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandling som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vo-

res revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Silkeborg, den 28. februar 2020

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 35 56

Henrik Anders Laursen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 16549

Bjørn Würtz Rosendal
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 40039

”For os i Kolding IF Fodbold har den stærke relation og samarbejde med Den Jyske Sparekasse stor betydning for klubben. Sparekassen har støttet os i snart 10 år og været med på hele vores rejse, hvor vi har kæmpet os fra Danmarksserien og til toppen af NordicBet-Ligaen, hvor vi befinder os nu. Uden opbakning fra trofaste samarbejdspartnere som Den Jyske Sparekasse, havde vi ikke udviklet os til den klub, vi er i dag.” **Michael Flyvholm**

Klaus Hedeager Jensen
Kunderådgiver
Kolding

Michael Flyvholm
Kommerciel Ansvarlig
Kolding IF

RESULTATOPGØRELSE

RESULTATOPGØRELSE		2019	2018
Note	I.000 kr.		
10	Renteindtægter	416.879	453.693
10a	Negative renteindtægter	9.416	5.572
11	Renteudgifter	33.271	60.193
11a	Positive renteudgifter	207	0
	Netto renteindtægter	374.399	387.928
	Udbytte af aktier m.v.	15.762	4.795
12	Gebyrer og provisionsindtægter	259.355	232.242
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	13.058	8.695
	Netto rente- og gebyrindtægter	636.458	616.270
13	Kursreguleringer	115.502	35.202
14	Andre driftsindtægter	9.323	6.562
15	Udgifter til personale og administration	446.318	443.289
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	16.057	17.001
	Andre driftsudgifter	1.043	831
16	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	160.565	106.353
17	Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	10.961	7.219
	Resultat af aktiviteter under afvikling	323	502
	Resultat før skat	148.584	98.281
18, 19	Skat	892	2.381
	Årets resultat	147.692	95.900
TOTALINDKOMSTOPGØRELSE			
	I.000 kr.		
	Årets resultat	147.692	95.900
	Anden totalindkomst		
	Nettoopskrivning på ejendomme	2.403	2.353
	Regulering af pensionsforpligtelser	-299	111
	Skattemæssig effekt af regulering pensionsforpligtelser	65	-24
	Anden totalindkomst i alt	2.169	2.440
	Totalindkomst i alt	149.861	98.340
FORDELES PÅ:			
	Den Jyske Sparekasse	141.369	91.558
	Indehavere af hybrid kernekapital	8.492	6.782
	Totalindkomst i alt	149.861	98.340
ÅRETS RESULTAT PR. AKTIE:			
	Årets resultat pr. aktie (kr.)	14,9	9,7
	Årets resultat pr. aktie, udvandet (kr.)	14,9	9,7

BALANCE

AKTIVER		2019	2018
Note	1.000 kr.		
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	275.038	291.273
20	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	988.754	1.069.460
21	Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	680	3.364
22, 23	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	7.675.403	7.815.477
24	Obligationer til dagsværdi	3.462.522	2.682.612
25	Aktier m.v.	247.187	225.773
26	Kapitalandele i associerede virksomheder	105.033	92.077
27	Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.610.933	2.530.131
28	Immaterielle aktiver	5.891	15.243
29	Grunde og bygninger i alt	218.976	211.140
	Investeringsejendomme	37.064	40.180
	Domicilejendomme	181.912	170.960
30	Øvrige materielle aktiver	1.684	2.662
	Aktuelle skatteaktiver	391	824
31	Udskudte skatteaktiver	103.793	101.672
32	Aktiver i midlertidig besiddelse	8.370	13.482
33	Andre aktiver	239.791	265.002
	Periodeafgrænsningsposter	11.459	10.872
	Aktiver i alt	15.955.905	15.331.064
PASSIVER			
	1.000 kr.		
GÆLD			
34	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	264.871	213.570
35	Indlån og anden gæld	10.721.899	10.455.158
	Indlån i puljeordninger	2.610.933	2.530.131
36	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	59.649	0
37	Andre passiver	220.446	200.403
	Periodeafgrænsningsposter	25.097	28.994
	Gæld i alt	13.902.895	13.428.256
HENSATTE FORPLIGTELSE			
	Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	3.480	3.181
23	Hensættelser til tab på garantier	24.815	20.839
23	Hensættelser til tab på uudnyttet maksimum og lånetilsagn	19.087	15.287
	Andre hensatte forpligtelser	1.213	1.211
	Hensatte forpligtelser i alt	48.595	40.518
EFTERSTILLEDE KAPITALINDSKUD			
38	Efterstillede kapitalindskud	247.281	246.501
EGENKAPITAL			
	Aktiekapital	99.292	99.292
	Opskrivningshenlæggelser	9.203	7.973
	Andre reserver	758.065	756.263
	Lovpligtige reserver	62.381	60.579
	Bunden sparekasserreserve	695.684	695.684
	Overført overskud eller underskud	788.604	650.267
38	Hybrid kernekapital	101.970	101.994
	Egenkapital i alt	1.757.134	1.615.789
	Passiver i alt	15.955.905	15.331.064
39	Eventualforpligtelser i alt	3.390.256	3.029.076

EGENKAPITALOPGØRELSE

	Garantkapital	Aktiekapital	Opskrivnings- henlæggelser	Lovpligtige reserver	Bunden sparekasse- reserve	Overført resultat	Hybrid kerne- kapital inkl. rente	Egenkapital i alt
I.000. kr								
EGENKAPITAL 01.01.2019		99.292	7.973	60.579	695.684	650.267	101.994	1.615.789
Totalindkomst 2019 i alt								
Årets resultat		0	0	0	0	139.200	8.492	147.692
Opskrivningshenlæggelse associerede virksomheder		0	0	1.802	0	-1.802	0	0
Afgang opskrivningshenlæggelse associerede virksomheder		0	0	0	0	0	0	0
Anden totalindkomst								
Nettoopskrivning på ejendomme		0	1.230	0	0	1.173	0	2.403
Ændring i værdien af pensionsforpligtelser		0	0	0	0	-234	0	-234
Anden totalindkomst i alt		0	1.230	0	0	939	0	2.169
Totalindkomst 2019 i alt		0	1.230	1.802	0	138.337	8.492	149.861
Rentebetaling hybrid kernekapital		0	0	0	0	0	-8.516	-8.516
EGENKAPITAL 31.12.2019		99.292	9.203	62.381	695.684	788.604	101.970	1.757.134

Aktiekapitalen er fordelt på 9.929.176 aktier af 10 kr.

Sparekassen har ingen egne aktier og der har ikke været transaktioner af egne aktier i regnskabsåret.

EGENKAPITAL 31.12.2017	726.317	0	5.653	64.881	127.000	498.150	50.000	1.472.001
Ændring i regnskabspraksis, IFRS 9	0	0	0	0	0	-210.487	0	-210.487
Ændring i regnskabspraksis, IFRS 9, udskudt skat	0	0	0	0	0	21.307	0	21.307
Ændring i regnskabspraksis, IFRS 15	0	0	0	0	0	-8.489	0	-8.489
Ændring i regnskabspraksis, IFRS 15, udskudt skat	0	0	0	0	0	1.867	0	1.867
EGENKAPITAL 01.01.2018	726.317	0	5.653	64.881	127.000	302.348	50.000	1.276.199
Omdannelse af garantkapital til aktiekapital	-726.251	72.625	0	0	0	653.626	0	0
Omdannelse til aktieselskab (overført resultat)	0	0	0	0	568.684	-568.684	0	0
EGENKAPITAL efter omdannelse	66	72.625	5.653	64.881	695.684	387.290	50.000	1.276.199

Kapitaludvidelse	0	26.667	0	0	0	173.333	50.000	250.000
Fee vedrørende kapitaludvidelse	0	0	0	0	0	-3.896	0	-3.896
Kapitalnedskrivning	-66	0	0	0	0	0	0	-66

Totalindkomst 2018 i alt								
Årets resultat	0	0	0	0	0	89.118	6.782	95.900
Opskrivningshenlæggelse associerede virksomheder	0	0	0	16.493	0	-16.493	0	0
Afgang opskrivningshenlæggelse associerede virksomheder	0	0	0	-20.795	0	20.795	0	0
Anden totalindkomst								
Nettoopskrivning på ejendomme	0	0	2.320	0	0	33	0	2.353
Ændring i værdien af pensionsforpligtelser	0	0	0	0	0	87	0	87
Anden totalindkomst i alt	0	0	2.320	0	0	120	0	2.440
Totalindkomst 2018 i alt	0	0	2.320	-4.302	0	93.540	6.782	98.340
Rentebetaling hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-4.788	-4.788
EGENKAPITAL 31.12.2018	0	99.292	7.973	60.579	695.684	650.267	101.994	1.615.789

Aktiekapitalen er fordelt på 9.929.176 aktier af 10 kr.

Bunden sparekassereseerve på i alt 695,7 mio. kr. består af 568,7 mio.kr., som er overført ved omdannelsen til aktieselskab i juni 2018, samt 127 mio. kr. fra foråret 2015 som, i forbindelse med vedtægtsmæssige ændringer, er overført fra garantkapital til vedtægtsmæssige reserver.

De vedtægtsmæssige reserver afløste en del af en særlig klasse af garantkapital tilhørende Fonden for Sparekassen i Skals (57 mio. kr.) samt en del af en særlig klasse af garantkapital tilhørende Den Jyske Sparekasses Støttefond (70 mio. kr.). De vedtægtsmæssige reserver kan ikke anvendes til udbytte, men kan anvendes til dækning af underskud, der ikke er dækket af elementer, som kan anvendes til udbytte.

KAPITALFORHOLD OG SOLVENS

I.000 kr.	2019	2018
KAPITALGRUNDLAG		
Egenkapital	1.757.134	1.615.789
Hybrid kernekapital medtaget under egenkapital	-100.000	-100.000
Immaterielle aktiver	-5.891	-15.243
Aktiverede skatteaktiver (uudnyttet fremførbart underskud)	-41.183	-28.904
Nettoramme til erhvervelse af egne aktier	-4.006	0
Forsigtig værdiansættelse	-4.101	-3.286
Foreslået udbytte (renter hybrid kernekapital)	-1.970	-1.994
IFRS 9-overgangsordning	139.805	91.879
Fradrag for kapitalandele i finansielle enheder	-915	-8.675
EGENTLIG KERNEKAPITAL	1.738.873	1.549.566
Hybrid kernekapital	100.000	100.000
KERNEKAPITAL	1.838.873	1.649.566
Supplerende kapital	247.281	246.501
KAPITALGRUNDLAG	2.086.154	1.896.067
Ikke-foranstillet seniorgæld	59.649	0
NEP-KAPITALGRUNDLAG	2.145.803	1.896.067
RISIKOEKSPONERINGER		
Kreditrisiko	9.459.134	9.498.794
Markedsrisiko	322.205	247.737
Operationel risiko	1.229.526	1.265.584
DEN SAMLEDE RISIKOEKSPONERING	11.010.865	11.012.115
EGENTLIG KERNEKAPITALPROCENT	15,8	14,1
KERNEKAPITALPROCENT	16,7	15,0
KAPITALPROCENT	18,9	17,2
NEP-KAPITALPROCENT	19,5	17,2
Kapitalkrav i henhold til artikel 92 i EU's forordning nr. 575/2013	880.869	880.969

Kapitalprocenten er opgjort i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse om kapitaldækningsregler for pengeinstitutter og visse kreditinstitutter. Sparekassen følger de danske regler for gradvis indfasning af kravene i kapitalkravsforordningen CRR II og direktivet CRD IV.

Det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov opgøres som 8 pct. af de samlede risikoeksponeringer (kapitalkrav fra søjle I) med tillæg af kapital til dækning af risici derudover (kapitalkrav fra søjle II). Det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov fremgår af sparekassens risikoreport, der offentliggøres i sammenhæng med årsrapporten på sparekassens hjemmeside www.djs.dk/risikoreport

Risikoreporten og opgørelsen af det individuelle solvensbehov er ikke revideret.

Sparekassen har den 14. maj 2019 modtaget Finanstilsynets tilladelse til at erhverve egne aktier. I kapitalgrundlaget fratrækkes den fulde ramme på 4.006 tkr., uanset at tilladelsen ikke er udnyttet.

Kapitalgrundlaget udgøres af kernekapitalen (egenkapital og hybrid kernekapital) og supplerende kapital. Den efterstillede kapital kan under visse omstændigheder medregnes i kapitalgrundlaget. Den efterstillede kapital fremgår af note 38.

Det er sparekassens strategi, at sparekassen skal have en tilfredsstillende kapitaloverdækning for at kunne modstå uventede tab og ændringer i risici, som sparekassen er eksponeret overfor. Den interne målsætning er en overdækning på 5 pct.

NOTER

NOTEOVERSIGT

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis
2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder
3. Femårsoversigter, hoved- og nøgletal

RISIKO

4. Overordnede risici
5. Kreditrisici
6. Markedsrisici
7. Likviditetsrisiko
8. Operationel risiko
9. IT-risiko

RESULTATPOSTER

10. Renteindtægter
11. Renteudgifter
12. Gebyrer og provisionsindtægter
13. Kursreguleringer
14. Andre driftsindtægter
15. Udgifter til personale og administration
16. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.
17. Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder
18. Skat
19. Effektiv skatteprocent

AKTIVPOSTER

20. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid
21. Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi
22. Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris
23. Nedskrivninger og hensættelser
24. Obligationer til dagsværdi
25. Aktier m.v.
26. Kapitalandele i associerede virksomheder

27. Aktiver tilknyttet puljeordninger
28. Immaterielle aktiver
29. Investerings- og domicilejendomme
30. Øvrige materielle aktiver
31. Udskudte skatteaktiver
32. Aktiver i midlertidig besiddelse
33. Andre aktiver

PASSIVPOSTER

34. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker
35. Indlån og anden gæld
36. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris
37. Andre passiver
38. Efterstillede kapitalindskud og hybrid kernekapital

ANDRE NOTER

39. Eventualforpligtelser
40. Nærtstående parter
41. Afledte finansielle instrumenter
42. Finansielle aktiver og forpligtelser
43. Filialer fordelt på lande
44. Anvendt regnskabspraksis i øvrigt

NOTER

Note

1 VÆSENTLIG ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS OG ÆNDRINGER I ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Den anvendte regnskabspraksis, som har særlig betydning for regnskabsaflæggelsen, præsenteres i denne note. Præsentationen af den øvrige anvendte regnskabspraksis fremgår af note 44. De væsentligste regnskabsmæssige vurderinger, skøn og usikkerheder fremgår af note 2.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (regnskabsbekendtgørelsen). Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber.

Koncernregnskabet for 2018 blev aflagt efter International Financial Reporting Standards (IFRS), som er godkendt af EU, og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder. Da sparekassens datterselskaber i 3. kvartal 2019 er fusioneret ind i sparekassen – og som følge af at fusionen regnskabsmæssigt er sket med tilbagevirkende kraft til den 1. januar 2019 – betyder det, at sparekassen ikke længere skal aflægge koncernregnskab og dermed ikke er omfattet af IFRS regelsættet for 2019. Fusionerne er foretaget efter sammenlægningsmetoden, hvilket betyder at sammenligningstallene svarer til koncern-tallene fra tidligere rapporteringer. Da målingsbestemmelserne i regnskabsbekendtgørelsen er i overensstemmelse med IFRS, er der ikke foretaget ændringer i regnskabstallene og sammenligningstallene for 2018.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner, der er præsentationsvaluta og den funktionelle valuta for sparekassens aktiviteter, og afrundes til nærmeste 1.000 kr.

Ved udarbejdelse af årsregnskabet foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger, der danner grundlag for præsentation, indregning og måling af aktiver og forpligtelser. Årsregnskabet er aflagt efter et princip om "going concern" ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter.

Ændring af anvendt regnskabspraksis (som følge af ændringer i regnskabsbekendtgørelsen)

Anvendt regnskabspraksis er med virkning fra den 1. januar 2019 ændret som følge af implementeringen af ændringer i regnskabsbekendtgørelsen.

Leasing

Ændringerne i regnskabsbekendtgørelsen medfører nye bestemmelser om indregning og måling af leasingaktiver, så der for leasingtager ikke længere skelnes mellem finansiell og operationel leasing. Standarden er implementeret i regnskabsbekendtgørelsen fra den 1. januar 2020, men som følge af at sparekassen i en del af 2019 har indgået i et koncernforhold og hertil hørende krav om aflæggelse efter IFRS, er regnskabsbestemmelsen blevet førtidsimplementeret. Dette er fastholdt efter sparekassen ikke længere indgår i et koncernforhold.

Ændringerne medfører aktivering af sparekassens brugsretigheder til leasede aktiver for en aftalt periode (lejede lokaler), samt indregning af de dertil knyttede forpligtelser. I balancen indregnes et aktiv under regnskabsposten "grunde og bygninger" og leasingforpligtelsen indregnes under regnskabsposten "andre passiver". Resultatopgørelsen påvirkes af afskrivninger på leasingaktivet og renteomkostninger på leasingforpligtelsen i modsætning til tidligere, hvor omkostningerne vedrørende de operationelle leasingaftaler var indeholdt i driftsomkostningerne. Aktivets behandling på samme måde som andre tilsvarende anlægsaktiver og afskrives over aktivets levetid eller leasingperioden, hvis denne er kortere.

Leasingforpligtelsen og aktivet måles ved første indregning til nutidsværdien af leasingydelse over leasingperioden. Ved opgørelsen af nutidsværdien anvendes en diskonteringsrate svarende til den implicitte rente i leasingaftalen, hvis leasingtager er bekendt med denne. Ellers anvendes den rente, som leasingtager skulle betale ved finansiering fra tredjemand for køb af et tilsvarende aktiv. Den årlige rente er opgjort til et gennemsnit på 1,5 pct. p.a. Leasingperioden blev fastlagt til 3 -10 år med baggrund i sparekassens forretningsstrategi, men som følge af fusionen, hvor væsentlige ejendomsbesiddelser er overdraget til sparekassen, er leasingperioden modificeret til 5 år.

Efter første indregning måles leasingkontrakter vedrørende domicilejendomme til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Leasede domicilejendomme afskrives lineært over en periode på 5 år. Leasingkontrakter vedrørende domicilejendomme vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgsprisen og nytteværdien.

NOTER

Note

1 Den regnskabsmæssige effekt vises i tabellen nedenfor:

LEASINGFORPLIGTELSESR INDRAGNET I BALANCEN	1.000 kr.
Leje- og operationelle leasingforpligtelser pr. 31. december 2018	0
Tilgang som følge af ændret regnskabspraksis	13.366
Leasingforpligtelser pr. 1. januar 2019	13.366

	Hidtidig praksis pr. 31.12.2018	Effekt af ændring pr. 01.01.2019	Ny praksis pr. 01.01.2019
Aktiver			
Domicilejendomme	0	13.366	13.366
Passiver			
Leasingforpligtelser (andre passiver)	0	13.366	13.366

Der er i overensstemmelse med overgangsordningen ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder. Sammenligningstallene for materielle anlægsaktiver og leasingforpligtelser følger derfor den regnskabspraksis, som er beskrevet i note 44, hvortil der henvises.

Skat

Ændringerne i regnskabsbekendtgørelsen omkring skat medfører, at skat vedrørende renteudgifter til hybrid kernekapital fra 1. januar 2019 præsenteres som en del af skat i resultatopgørelsen. Periodens skat, resultat og totalindkomst er for 2019 påvirket positivt med 1,9 mio. kr. Balancen og egenkapitalen i alt er ikke påvirket af ændringen.

Der er udover de ændringer, som er beskrevet ovenfor, ikke ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til årsrapporten for 2018.

VÆSENTLIG ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter

Klassifikation og måling af finansielle aktiver foretages på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver. Dette indebærer, at finansielle aktiver skal klassificeres i en af følgende tre kategorier:

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.

- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor finansielle aktiver holdes både for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Hvis der sker ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver, foretages der omklassificering af det finansielle aktiv mellem de tre målingskategorier.

Udlån grupperes i forhold til brancher og kreditkvalitet, jævnfør note 5.

Fastlæggelse af dagsværdi

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter. Dagsværdien af finansielle instrumenter, der findes et aktivt marked for, fastsættes til lukkekursen på balancedagen eller, hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata.

Regnskabsmæssig sikring

Sparekassen anvender alene sikringskontrakter til sikring af dagsværdi af valuta- og rentekontrakter. Sparekassen sikrer dagsværdien med valuta- eller renteswaps. Renteswaps afdækker en fast rente med variabel rente og valutaswaps afdækker valutarisiko. Ændringer i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatet sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse. Den regnskabsmæssige værdi af fastforrentede aktiver og forpligtelser justeres for effekten af rentesikringen.

Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi

Udlån til dagsværdi består af en ejendomsobligation med udløb i 2020, værdien af ejendomsobligationen er fastsat på grundlag af rapporteringen ultimo året. Rapporteringen er udarbejdet på grundlag af de enkelte underliggende fondes rapportering.

NOTER

Note

1 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager samt leasingaktiver (tilgodehavender) i finansiel leasing, hvor koncernen er leasinggiver. Første gang indregnes udlån til dagsværdi med tillæg af direkte henførbare transaktionsomkostninger og med fradrag af modtagne stiftelsesgebyrer m.v., som direkte er forbundet med at yde lånet. Efterfølgende måles udlån til amortiseret kostpris efter den effektive rentes metode. Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.

Leasing

Leasingaktiver i forbindelse med finansielle leasingaftaler, hvor sparekassen (tidligere koncernen) er leasinggiver, indregnes under udlån til nettoinvesteringen i leasingkontrakterne med fradrag af afskrivninger (afdrag), som beregnes efter annuitetsprincippet over leasingperioden. Indtægter fra leasingaktiverne indregnes på baggrund af den aftalte effektive rente i leasingkontrakterne og indgår i resultatopgørelsen under renteindtægter. Fortjeneste eller tab fra salg af leasingaktiver føres som Andre driftsindtægter henholdsvis Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger og hensættelser foretages i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens bilag 10. Alle finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, nedskrives med forventede kredittab. Der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer og garantier. Kreditrisikoen udgør sandsynligheden for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Dette medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for det forventede kredittab i resultatopgørelsen, og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer og garantier indregnes som en forpligtelse.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til 12 måneder (PD12).

- Stadie 2 omfatter eksponeringer, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til aktivets levetid (PD liv). Den svage del af stadie 2 omfatter eksponeringer med kunder, hvis betalingsevne udviser betydelige svaghedstegn. Kundens betalingsevne i denne kategori udviser som udgangspunkt en PD, der overstiger 5,0 pct. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

- Stadie 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

Det forventede tab er beregnet ud fra en porteføljemæssig modelberegning som en funktion af PD, EAD og LGD. Der tages udgangspunkt i historiske erfaringer og observationer, og disse justeres for fremadskuende information.

Der har i regnskabsåret ikke været ændringer i væsentlige antagelser og vurderingsmetoder.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån. Hensættelser på garantier og uudnyttet kredittilsagn indregnes som en forpligtelse i balancen. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på sparekassens ratingmodeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen BEC og sparekassens kreditafdeling. Sparekassen overvåger udviklingen i eksponeringernes rating og gennemfører en systematisk kontrol af kreditporteføljen.

Hændelser der medfører betydelig stigning i kreditrisikoen

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter PD (sandsynlighed for misligholdelse), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover. Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning i følgende situationer:

NOTER

Note

- 1 • Hvis PD12 er under 1 pct.: Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12 måneders PD stiger med 0,5 pct. point eller mere.
- Hvis PD12 er 1 pct. eller derover: Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 pct. point eller mere.
- Hvis et finansielt aktiv har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra, vurderes det ligeledes, at kreditrisikoen er steget betydeligt.
- Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen.

Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12 måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og andre tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet, tillige danske stats- og realkreditobligationer samt tilgodehavender hos danske kreditinstitutter.

Kreditforringede aktiver

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og uudnyttet maksimum og lånetilsagn kan være kreditforringet (OIK), hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige vanskeligheder
- Låntager begår kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende betaling af renter og afdrag
- Når sparekassen eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance eller overtræk i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på kreditforringelse ved hver regnskabsafslutning.

Definitionen af misligholdelse

Udlån, garantier og uudnyttet maksimum og lånetilsagn er defineret som misligholdte "default", såfremt der er konstateret objektiv indikation på kreditforringelse (OIK), og de opfylder mindst ét af nedenstående kriterier.

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sine forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af det forventede kredittab. Sparekassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- Lånet har været i restance og eller overtræk i 90 dage eller derover med et beløb, der overstiger 1 tkr. for private og 10 tkr. for erhverv
- Kunder påføres en kundespæringskode, når det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt ud f.eks. ved restance overfor andre långivere, når kunden er under rekonstruktion eller lignende

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både træk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter.

Med den valgte default definition skabes en høj grad af overensstemmelse mellem kapitalkravsforordningens (CRR) default definition og den regnskabsmæssige default definition samtidig med, at definitionen er konsistent med default definitionen anvendt til sparekassens interne kreditstyringsformål.

Anvendelse af fremadskuende information i beregningen af forventede tab

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab efter nedskrivningsreglerne i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger, der er forankret i et makroøkonomisk modul.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI) og fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente m.m.

NOTER

Note

- 1 Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en "påvirkningsprocent" for henholdsvis privat og erhverv, der ganges på alle faciliteter i stadie 2, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

De beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher, tilpasses sparekassens forventninger til fremtiden ved udgangspunkt i udlånsporteføljen.

Derudover foretager sparekassen en vurdering af, om der er behov for ledelsesmæssige tillæg til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de eksponeringer, der er klassificeret i stadie 1 og 2.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2, bortset fra den svage del af stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning.

I den porteføljemæssige modelberegning anvendes historisk information suppleret med fremadskuende, makroøkonomiske forhold. Modellen er udviklet i samarbejde med sparekassens datacentral (BEC) og tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) på baggrund af historiske observationer. Den fremadskuende, makroøkonomiske del er udviklet af LOPI og udgør grundlaget for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) fastlægges med udgangspunkt i observerede misligholdelser over en periode, hvorefter de observerede misligholdelser omregnes til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids PD beregnes ved hjælp af matematiske modeller og fremskrivninger baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling. Ved beregning af livstids PD fremskrives 12 måneders PD ud fra de matematiske modeller.

Krediteksponering ved misligholdelse (EAD) fastlægges med udgangspunkt i sparekassens forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag, samt yderligere træk på kredittilsagn.

Sparekassens datacentral (BEC) tager ved fastlæggelse af EAD udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Derved tages der højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Den forventede tabsandel ved misligholdelse (LGD) estimeres ud fra forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som sparekassen forventer at modtage efter misligholdelse. Heri indgår pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Sikkerhedsværdierne fratrækkes omkostninger ved salg, og der tages højde for en eventuel reduktion i pris i tilfælde af, at sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. For fastforrentede udlån og tilgodehavender beregnes nutidsværdien ud fra den oprindeligt fastsatte effektive rentesats, mens der for variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Nedskrivninger i stadie 2 svag og stadie 3:

Nedskrivninger for svage stadie 2-kunder/faciliteter og stadie 3-kunder foretages ved en manuel, individuel vurdering. Der anvendes en række mulige scenarier ved opgørelsen af forventede tab og nedskrivninger på kreditforringede udlån. Scenarierne viser en række mulige udfald for låntagers økonomiske situation og sparekassens kredithåndtering. Det opgjorte tab forbundet med hvert scenarie sammenvejes med sandsynligheden for at scenariet indtræffer, og ud fra denne sammenvejning beregnes det forventede tab. Nedskrivningen opgøres for hvert scenarie ud fra forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

For fastforrentede udlån og tilgodehavender beregnes nutidsværdien ud fra den oprindeligt fastsatte effektive rentesats, mens der for variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, når der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af det udestående beløb. Når det finansielle aktiv afskrives, ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist.

Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, egenkapital og fremtidig indtjening.

NOTER

Note

- 1 Inden aktivet afskrives, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces. Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter, efter der er sket ophør af indregning af udlånet.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter sparekassen dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres for aktier, der handles på aktive markeder, efter lukkekursen på balancedagen. Dagsværdien for noterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindeligt anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre. Afledte finansielle instrumenter indregnes under andre aktiver, henholdsvis andre passiver.

Kursregulering af OIK markerede kunders finansielle forretninger påvirker resultatopgørelsen via kursreguleringer og positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter under andre aktiver.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som, og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse. Øvrige ændringer indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

NOTER

Note

2 VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske, men som i sagens natur er usikre.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

- Nedskrivninger på udlån samt hensættelser på garantier og uudnyttet maksimum og lånetilsagn
- Dagsværdi af domicilejendomme, investeringsejendomme og ejendomme i midlertidig besiddelse
- Finansielle instrumenter
- Udskudte skatteaktiver

Nedskrivninger på udlån samt hensættelser på garantier og uudnyttet maksimum og lånetilsagn

Nedskrivninger på udlån samt hensættelser på garantier og uudnyttet maksimum og lånetilsagn er foretaget i overensstemmelse med den anvendte regnskabspraksis, der er omtalt i note 1, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsafregningen blive påvirket, og påvirkningen kan blive væsentlig.

Ved konstatering af objektiv indikation for kreditforringelse (OIK) og værdiansættelse af sikkerheder, er dette forbundet med væsentlige skøn. Når en eksponering kommer i OIK, betyder dette, medmindre der er fuld sikkerhedsmæssig dækning for eksponeringen, at der skal nedskrives/hensættes på eksponeringen. Da der kan være forskellige vurderinger og skøn i forbindelse med konstatering af OIK og værdiansættelsen af sikkerheder, bl.a. fra Finanstilsynets side, kan dette medføre ændring i de foretagne nedskrivninger og eller hensættelser.

Dagsværdi af domicilejendomme, investeringsejendomme og ejendomme i midlertidig besiddelse

Ved værdiansættelsen af investeringsejendomme og domicilejendomme er der væsentlige skøn forbundet med fastlæggelsen af et forrentningskrav til afhændelse inden for en 6 måneders periode med salgsbestrebelse. En generel stigning i forrentningskravet på 1 pct. medfører en samlet reduktion i ejendommenes værdi, der ikke overstiger 22 mio. kr.

Yderligere faktorer, der påvirker værdiansættelsen, er den anvendte kvadratmeterpris samt de fremtidige betalingsstrømme.

Midlertidigt overtagne aktiver, hvor der er væsentlige skøn forbundet med fastlæggelse af salgsværdien samt tidspunktet for salg af de overtagne aktiver, måles til laveste af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi minus salgskostninger.

Finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter. Ved værdiansættelsen af noterede værdipapirer indregnes disse til børskurs, men der kan være usikkerhed i det omfang, der er tale om markedet med lav omsætning.

For noterede finansielle instrumenter vil der være væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdierne, idet der i større omfang indgår ledelsesmæssige skøn, når værdiansættelsen baseres på værdiansættelsesteknikker.

For aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen for at udgøre det primære marked for aktierne. For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part ved værdiansættelsen.

Udskudte skatteaktiver

Udskudte skatteaktiver indregnes for alle uudnyttede skattemæssige underskud, i den udstrækning det anses for sandsynligt, at der inden for 5 år realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Fastlæggelsen af, hvor stort et beløb, der kan indregnes for udskudte skatteaktiver, baseres på skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelsen af fremtidige skattepligtige overskud.

NOTER

note

3

FEMÅRSOVERSIGTER

HOVEDTAL

RESULTATOPGØRELSE I SAMMENDRAG	2019	2018	2017	2016	2015
I.000 kr.					
Netto renteindtægter	374.399	387.928	378.964	444.253	483.896
Udbytte af aktier m.v.	15.762	4.795	2.581	10.526	2.793
Gebyrer og provisioner (netto)	246.297	223.547	232.742	236.061	240.752
Netto rente- og gebyrindtægter	636.458	616.270	614.287	690.840	727.441
Kursreguleringer	115.502	35.202	1.297	21.531	46.789
Andre driftsindtægter	9.323	6.562	12.339	18.203	11.982
Udgifter til personale og administration	446.318	443.289	401.095	412.047	466.491
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	16.057	17.001	18.328	31.938	26.470
Andre driftsudgifter	1.043	831	1.066	19.511	27.854
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	160.565	106.353	123.592	240.439	236.368
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	10.961	7.219	15.642	40.962	6.618
Resultat af aktiviteter under afvikling	323	502	129	24	-294
Resultat før skat	148.584	98.281	99.613	67.625	35.353
Skat	892	2.381	-29.668	410	1.575
Årets resultat	147.692	95.900	129.281	67.215	33.778
BALANCE I SAMMENDRAG	2019	2018	2017	2016	2015
I.000 kr.					
AKTIVER					
Kassebeholdning samt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.263.792	1.360.733	1.246.788	1.267.982	1.018.909
Udlån	7.676.083	7.818.841	7.984.232	8.947.000	9.287.811
Beholdning af værdipapirer	3.814.742	3.000.462	2.681.508	2.988.121	2.987.463
Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.610.933	2.530.131	2.429.032	1.212.528	949.253
Immaterielle og materielle aktiver	226.551	229.045	251.751	303.023	338.567
Øvrige aktiver	363.804	391.852	593.566	495.520	580.061
Aktiver i alt	15.955.905	15.331.064	15.186.877	15.214.174	15.162.064
PASSIVER					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	264.871	213.570	214.639	234.048	276.313
Indlån	13.332.832	12.985.289	12.323.127	12.309.246	12.207.954
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	59.649	0	0	198.899	199.696
Øvrige passiver	245.543	229.397	429.234	381.179	420.314
Hensatte forpligtelser	48.595	40.518	23.106	16.872	18.687
Eftertillede kapitalindskud	247.281	246.501	724.770	724.770	724.770
Egenkapital	1.757.134	1.615.789	1.472.001	1.349.160	1.314.330
Passiver i alt	15.955.905	15.331.064	15.186.877	15.214.174	15.162.064
EVENTUALFORPLIGTELSE	2019	2018	2017	2016	2015
I.000 kr.					
Garantier	3.133.960	2.812.570	2.926.865	2.898.535	2.771.868
Øvrige eventualforpligtelser	256.296	216.506	186.894	174.571	148.589
Eventualforpligtelser i alt	3.390.256	3.029.076	3.113.759	3.073.106	2.920.457

NOTER

Note

3 FEMÅRSOVERSIGTER NØGLETAL

	2019	2018	2017	2016	2015
KAPITAL OG KERNEKAPITAL					
Kapitalprocent	18,9	17,2	18,0	16,4	14,6
Kernekapitalprocent	16,7	15,0	15,8	13,9	12,4
INDTJENING					
Egenkapitalforrentning før skat	8,8	6,8	7,0	5,0	2,7
Egenkapitalforrentning efter skat	8,8	6,6	9,2	5,1	2,6
Indtjening pr. omkostningskrone	1,23	1,17	1,18	1,10	1,05
Omkostningsprocent	0,60	0,69	0,65	0,60	0,66
MARKEDSRISICI					
Renterisiko	0,4	0,5	0,3	0,3	0,8
Valutaposition	0,5	0,5	0,6	0,3	0,5
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LIKVIDITET					
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån	65,6	70,0	75,6	84,3	89,0
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet*	-	-	96,3	115,0	126,9
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	256,6	225,4	224,8	258,8	214,4
KREDITRISICI					
Summen af store eksponeringer** (<125%)	-	-	10,8	0,0	0,0
Summen af store eksponeringer (<175%)	127,6	106,7	-	-	-
Andel af tilgodehavender med nedsat rente	12,2	15,2	16,4	15,4	16,6
Akkumuleret nedskrivningsprocent	9,2	10,9	11,1	10,9	11,7
Årets nedskrivningsprocent	1,4	0,9	1,1	1,8	1,7
Årets udlånsvækst	-1,8	-2,1	-10,8	-3,7	-6,9
Udlån i forhold til egenkapital	4,4	4,8	5,4	6,6	7,1
Afkastningsgrad	0,9	0,6	0,9	0,4	0,2
ANDRE NØGLETAL					
Antal medarbejdere (gns. antal omregnet til heltidsbeskæftigede)	355	358	372	424	447
DEN JYSKE SPAREKASSES AKTIE***					
Årets resultat pr. aktie	14,9	9,7			
Indre værdi pr. aktie	166,7	152,5			
Børskurs/indre værdi pr. aktie	0,44	0,46			
Børskurs/årets resultat pr. aktie	4,9	7,2			
Udbytte pr. aktie	0	0			

* Tidligere gældende pejlemærke tilsynsdiamanten

** Tidligere gældende nøgletal frem til 2017.

*** Omdannelse fra garantsparekasse til aktieselskab er sket 25. juni 2018, hvorfor der alene er beregnet aktienøgletal fra 2018.

NOTER

Note

4 OVERORDNEDE RISICI

Kalkuleret risikotagning er et centralt element i pengeinstituttidrift, hvilket stiller store krav til den daglige styring og overvågning af risici.

Risikoprofil

Med udgangspunkt i Den Jyske Sparekasses strategiske målsætninger fastsætter bestyrelsen sparekassens risikoprofil, som indeholder det risikoniveau inden for sparekassens væsentligste risikotyper, som bestyrelsen er villig til at acceptere.

Sparekassens risici består af:

- Kreditrisiko
- Risiko på kapitalgrundlaget
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- IT risiko

Målet er at sikre sammenhæng mellem sparekassens vision og strategi samt at sikre, at risikoprofilen til enhver tid er hensigtsmæssig i forhold til sparekassens kapital- og likviditetsforhold. Sparekassen udarbejder årligt en risikorapport omhandlende sparekassens risici samt dokumentation herfor. Som supplement til risikorapporten er der udarbejdet specifikke risikopolitikker, som fastlægger de overordnede retningslinjer for håndtering og styring af de enkelte risici. Politikkerne gennemgås og godkendes af bestyrelsen mindst en gang årligt.

Risikoorganisation

BESTYRELSE			
Fastlægger forretningsmodel og politikker / instrukser			
RISIKOUDVALG	REVISIONSUDVALG	AFLØNNINGSUDVALG	NOMINERINGSUDVALG
<ul style="list-style-type: none">• Rådgiver bestyrelsen om risikoprofil og strategi• Bistår bestyrelsen med at påse, at risikostrategien implementeres korrekt i organisationen• Vurderer om sparekassens produkt-sortiment er i overensstemmelse med forretningsmodel og risikoprofil• Giver anbefalinger vedr. rammer, risikoprofil og grænser for risici	<ul style="list-style-type: none">• Assisterer bestyrelsen med at sikre en uafhængig og objektiv overvågning vedrørende:<ul style="list-style-type: none">- Regnskabsprocessen- Interne kontrolsystemer- Risikostyringssystemer- Intern revision- Lovpligtig revision	<ul style="list-style-type: none">• Forstår det forberedende arbejde, der ligger til grund for bestyrelsens beslutninger vedrørende aflønning	<ul style="list-style-type: none">• Forbereder bestyrelsens arbejde med at sikre, at bestyrelsen har den påkrævede viden og erfaring til at varetage bestyrelsesarbejdet
DIREKTION			
Varetager den daglige ledelse ud fra instrukser, politikker og retningslinjer fra bestyrelsen			

Ansvarsfordeling

Den Jyske Sparekasse har en tostrengt ledelsesstruktur, hvor bestyrelsen har formuleret et sæt skriftlige retningslinjer til direktionen. Heri specificeres direktionens ansvarsområder og dispositionsmuligheder.

Bestyrelsen fastsætter de overordnede politikker, mens direktionen er ansvarlig for sparekassens daglige ledelse og operationalisering af de besluttede politikker. Dette indebærer blandt andet, at direktionen videredelegerer specifikke retningslinjer for risici og praksis vedrørende risikostyring.

Bestyrelsen skal sikre, at sparekassen har den rette organisation, samt at der etableres risikopolitikker og grænser for alle væsentlige risikotyper. Bestyrelsen træffer afgørelse om generelle principper for håndtering og overvågning af risici. Der rapporteres regelmæssigt til bestyrelsen med henblik på at give bestyrelsen mulighed for at kontrollere, om de samlede risikopolitikker og de fastsatte grænser bliver overholdt.

Bestyrelsesudvalg

Til understøttelse af bestyrelsens arbejde har bestyrelsen valgt at etablere en række bestyrelsesudvalg og fastlagt hvilke opgaver det enkelte udvalg skal varetage.

NOTER

Note

- 4 Formålet med etableringen af bestyrelsesudvalg er at styrke bestyrelsens arbejde med udvalgenes konkrete områder. Udvalgene har ingen selvstændige beslutningskompetencer og kan derfor alene træffe beslutninger, der angår indstillinger til bestyrelsen.

Bestyrelsen har nedsat 4 udvalg, som indenfor forskellige områder har ansvaret for det forberedende arbejde til brug for den samlede bestyrelses beslutninger.

Risikoudvalget

Udvalget består af 4 medlemmer.

Risikoudvalgets hovedopgaver er:

- Rådgive bestyrelsen om sparekassens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi
- Bistå bestyrelsen med at påse at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen
- Give bestyrelsen anbefalinger vedrørende genopretningsplan og beredskabsplan samt rammer, risikoprofil og grænser for:
 - operationel risiko
 - kreditrisiko
 - markedsrisiko
 - likviditetsrisiko
 - andre væsentlige risici, herunder omdømmerisici
- Vurdere:
 - om sparekassens udbudte produktsortiment er i overensstemmelse med sparekassens forretningsmodel og risikoprofil
 - om indtjeningen på produktsortimentet afspejler risiciene herved
 - om incitamenterne ved aflønningsstrukturen tager højde for sparekassens risici, kapital og likviditet
- Udarbejde forslag til afhjælpning hvis indtjeningen ikke afspejler risiciene på produktsortimentet

Revisionsudvalget

Udvalget består af 4 medlemmer.

Revisionsudvalgets hovedopgaver er:

- Underrette bestyrelsen om resultatet af den lovpligtige revision
- Overvåge:
 - regnskabsaflæggelsesprocessen
 - det interne kontrolsystem, intern revision og risikostyrings-systemer
 - den lovpligtige revision
- Kontrollere og overvåge revisors uafhængighed
- Udvælge og indstille til valg af ekstern revision

Aflønningsudvalget

Udvalget består af 3 medlemmer.

Aflønningsudvalgets hovedopgave er:

- Forestå det forberedende arbejde, der efterfølgende skal danne grundlag for bestyrelsens beslutninger vedrørende aflønning

Nomineringsudvalget

Udvalget består af 3 medlemmer.

Nomineringsudvalgets hovedopgave er:

- Forberede bestyrelsens arbejde med henblik på at sikre, at bestyrelsen løbende har den påkrævede viden og erfaring til at varetage deres respektive opgaver

1. line of defence i de udførende filialer og afdelinger

Denne består af den kontrol og overvågning, der sker direkte i de udførende filialer og afdelinger – enten via indbyggede kontroller i de anvendte systemer eller via de kontroller, som forretningsgangene foreskriver skal gennemføres inden, samtidigt med eller umiddelbart efter gennemførelse af de risikopåførende handlinger.

Direktionens komitéer og 2. line of defence ansatte

Direktionen har nedsat 4 komitéer, som på specifikke områder bidrager til sparekassens risikostyring, og som forbereder sager og temaer til behandling i direktion og bestyrelse.

Risikokomiteén

Komiteén består af direktionen, afdelingsdirektøren for direktionssekretariatet og den risikoansvarlige.

Komiteén

- indstiller de politikker, som komiteén har ansvaret for til bestyrelsens godkendelse
- forbereder og kvalitetssikrer risikorapporteringen til risikoudvalg og bestyrelse

Kreditkomiteén

Komiteén består af direktionen, kreditdirektøren og chefen for kreditsekretariatet.

Komiteén

- indstiller kreditpolitikken til bestyrelsens godkendelse
- behandler creditsager, der ligger ud over kreditafdelingens bevillingsgrænser eller er af principiel karakter. Ofte vil sager, der har været behandlet i Kreditkomiteén, blive forberedt til senere behandling i bestyrelsen
- forbereder og kvalitetssikrer kreditrapporter til bestyrelsen

NOTER

Note

4

Investeringskomitéen

Komitéen består af direktionen, likviditetschefen og investeringschefen.

Komitéen

- indstiller de politikker, som komitéen har ansvaret for til bestyrelsens godkendelse
- gennemgår udviklingen i sparekassens markedspositioner og -risici
- forbereder og kvalitetssikrer risikorapporteringen til bestyrelsen

Investor Relations komitéen

Komitéen består af direktionen, afdelingsdirektøren for direktionsekretariatet og IR-medarbejderen.

Komitéen

- indstiller politik for Investor Relations til bestyrelsens godkendelse
- overvåger overholdelse af markedskrav i forhold til oplysningsforpligtelser m.v.
- overvåger overholdelse af vedtægtsmæssige forpligtelser

Udover komitéernes behandling og oplæg til politikker får direktionen diverse risikorapportering fra 2. line of defence.

2. line of defence

- Risikoansvarlig
- Complianceansvarlig
- Hvidvaskansvarlig
- Data Protection Officer

Risikoansvarlig

Direktionen har etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en risikoansvarlig med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen. Risikostyringsfunktionens ansvarsområde omfatter sparekassens risikobehæftede aktiviteter på tværs af risikoområder og organisatoriske enheder samt risici, som kommer fra outsourcete funktioner. Funktionen er ansvarlig for, at risikostyringen i sparekassen sker på betryggende vis, herunder at der skabes et overblik over sparekassens risici og det samlede risikobillede. Den risikoansvarlige refererer til direktionen og rapporterer til bestyrelsen og direktionen samt bistår bestyrelsens risikoudvalg i dets arbejde. Risikostyringsfunktionens arbejde tager udgangspunkt i den af direktionen godkendte årsplan. Afskedigelse af den risikoansvarlige kræver bestyrelsens forudgående godkendelse.

Complianceansvarlig

Den Jyske Sparekasses compliancefunktion har ansvar for at overvåge overholdelse af finansiel lovgivning, branchestandarder og sparekassens interne retningslinjer på alle områder. Funktionen refererer til direktionen, rapporterer til bestyrelsen og direktionen. Compliancefunktionens arbejde tager udgangspunkt i den af direktionen godkendte årsplan. Afskedigelse af den complianceansvarlige kræver bestyrelsens forudgående godkendelse.

Hvidvaskansvarlig

Den Jyske Sparekasses hvidvaskansvarlige har ansvar for at overvåge overholdelse af hvidvasklovgivningen og sparekassens interne retningslinjer på hvidvaskområdet. Funktionen referer til direktionen og rapporterer til bestyrelsen og direktionen. Hvidvaskfunktionens arbejde tager udgangspunkt i den af direktionen godkendte årsplan. Afskedigelse af den hvidvaskansvarlige kræver bestyrelsens forudgående godkendelse.

Data Protection Officer

Den Jyske Sparekasses Data Protection Officer har ansvar for at overvåge overholdelse af databeskyttelsesforordningen og sparekassens interne retningslinjer på databeskyttelsesområdet. Funktionen referer til direktionen og rapporterer til bestyrelsen og direktionen. Data Protection Officers arbejde tager udgangspunkt i den af direktionen godkendte årsplan. Afskedigelse af Data Protection Officer kræver bestyrelsens forudgående godkendelse.

Væsentlige rapporter behandles herefter dels i komiteerne, dels i bestyrelsesudvalg og afsluttes i den samlede bestyrelse.

3. line of defence har to niveauer

Intern revision

Den interne revisionsafdeling refererer til bestyrelsen og rapporterer til bestyrelse og direktion. Den interne revision omfatter både finansiel og operationel revision. Den interne revisions arbejde tager udgangspunkt i en årsplan og omfatter blandt andet stikprøvevis revision af forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder, herunder i forbindelse med regnskabsafregningen.

Ekstern revision

Den Jyske Sparekasses uafhængige revisor vælges på generalforsamlingen for ét år ad gangen. Revisionens fokus drøftes årligt i bestyrelsen efter indstilling fra revisionsudvalget.

NOTER

Note

5 KREDITRISICI

Kreditrisici defineres som risikoen for, at kundernes betalingsforpligtelser ikke skønnes at kunne inddrives på grund af manglende evne eller vilje til at overholde indgåede betalingsaftaler.

MAKSIMAL KREDITEKSPONERING	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
Sparekassens krediteksponering er sammensat af udvalgte balanceførte og ikke-balanceførte poster		
EKSPONERING VEDRØRENDE UDLÅNSAKTIVITET		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	988.754	1.069.460
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	680	3.364
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.774.208	9.120.078
I alt	9.763.642	10.192.902
IKKE-BALANCEFØRTE POSTER		
Garantier	3.158.775	2.833.409
Uudnyttet maksimum og lånetilsagn	2.158.187	2.036.833
I alt	5.316.962	4.870.242
Krediteksponering vedrørende udlånsaktivitet	15.080.604	15.063.144
EKSPONERING VEDRØRENDE HANDELS- OG INVESTERINGSAKTIVITET		
Obligationer til dagsværdi	3.462.522	2.682.612
Aktier m.v.	247.187	225.773
Positiv værdi af afledte finansielle instrumenter	74.194	83.094
Krediteksponering vedrørende handels- og investeringsaktivitet	3.783.903	2.991.479
Maksimal krediteksponering	18.864.507	18.054.623

Risikoen på krediteksponeringer reduceres ved sikkerhedsstillelse i form af pant i fast ejendom og løsøre, værdipapirer samt garantier m.v. jf. specifikation s. 63.

NOTER

Note

5

Kreditpolitikken

Sparekassens bestyrelse har i kreditpolitikken fastlagt den ønskede risikoprofil på kreditområdet. Kreditpolitikken tager udgangspunkt i sparekassens strategi og forretningsmodel, og den tilpasses løbende jf. gældende lovgivning samt sparekassens konjunkturvurdering. Kreditpolitikken udmønter sig i en række mere detaljerede forretningsgange, efter hvilke sparekassen drives.

Alle udlånskundeforhold i sparekassen rates ved brug af et rating-system udviklet af sparekassens datacentral BEC og sparekassens kreditafdeling. Ratingsystemet leverer en rating som mål for kreditrisikoen i eksponeringen. På grundlag heraf inddeler sparekassen sine eksponeringer i følgende kreditrisikoklassifikationer:

BONITET/RATING	PRIVAT	ERHVERV
3/2A - Høj bonitet	I-4	I-3
2B - Mellem bonitet	5-I I	4-I I
2C - Lav bonitet *	SV	SV
I-OIK - Kreditforringet *	OIK	OIK

* SV og OIK-markeringer påhæftes en eksponering efter individuel vurdering

Sparekassen har i 2019 flyttet ratingklasse 4 på erhvervskunder fra "Høj kreditkvalitet" til "Mellem kreditkvalitet". Flytningen er sket for at skabe et mere retvisende billede i forhold til Finanstilsynets bonitetsklasseopdeling. Sammenligningstallene er tilrettet, hvilket har betydet, at 994 mio. kr. flytter fra "Høj kreditkvalitet" til "Mellem kreditkvalitet" i sammenligningstallene for 2018.

2019 KREDITEKSPONERINGER FORDELT PÅ KREDITKVALITET, BRANCHER OG STADIER

I.000 kr.	Høj kreditkvalitet		Mellem kreditkvalitet			Lav kreditkvalitet			Kreditforringet	Total	Pct.
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Stadie 3		
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Erhverv											
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	240.760	850	445.235	187.679	0	98.020	193.139	0	1.216.836	2.382.519	16,9%
Industri og råstofudvinding	189.605	100	54.643	43.484	0	34.444	19.464	0	125.141	466.881	3,3%
Energiforsyning	372.636	0	162.547	178.418	0	33.061	7.861	0	51.753	806.276	5,7%
Bygge- og anlæg	428.776	3.571	299.855	146.274	0	7.820	22.893	0	79.041	988.230	7,0%
Handel	298.257	651	326.634	97.741	365	31.705	12.331	0	137.232	904.916	6,4%
Transport, hoteller og restauranter	176.377	50	124.187	17.559	0	17.251	3.319	0	60.522	399.265	2,8%
Information og kommunikation	16.177	0	32.041	1.394	0	2.678	1.614	0	3.527	57.431	0,4%
Finansiering og forsikring	186.734	0	187.166	69.558	0	19.243	5.075	0	155.213	622.989	4,4%
Fast ejendom	410.674	1.437	433.384	111.742	0	137.757	28.623	0	219.584	1.343.201	9,5%
Øvrige erhverv	316.347	1.166	146.477	89.062	0	33.328	30.932	0	116.923	734.235	5,2%
Erhverv i alt	2.636.343	7.825	2.212.169	942.911	365	415.307	325.251	0	2.165.772	8.705.943	61,8%
Private	3.711.660	60.230	667.688	317.454	517	140.225	50.787	460	436.886	5.385.907	38,2%
Total	6.348.003	68.055	2.879.857	1.260.365	882	555.532	376.038	460	2.602.658	14.091.850	100,0%

Eksponeringer der rammes af 90-dages overtræk fremkommer i ovenstående tabel under mellem/lav kreditkvalitet under stadie 3.

2018 KREDITEKSPONERINGER FORDELT PÅ KREDITKVALITET, BRANCHER OG STADIER

I.000 kr.	Høj kreditkvalitet		Mellem kreditkvalitet			Lav kreditkvalitet			Kreditforringet	Total	Pct.
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Stadie 3		
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Erhverv											
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	247.130	1.015	522.716	293.397	0	83.620	168.669	0	1.310.238	2.626.785	18,8%
Industri og råstofudvinding	172.118	50	106.851	60.460	0	29.892	11.726	0	147.386	528.483	3,8%
Energiforsyning	264.776	0	43.336	17.300	0	74.345	7.859	0	54.497	462.113	3,3%
Bygge- og anlæg	373.266	220	443.222	93.194	0	26.684	25.988	0	104.757	1.067.331	7,6%
Handel	365.447	9	253.741	74.582	10	51.042	17.456	0	176.857	939.144	6,7%
Transport, hoteller og restauranter	219.418	200	52.754	79.326	0	18.558	13.688	478	62.785	447.207	3,2%
Information og kommunikation	10.540	45	31.019	2.441	0	3.708	200	0	4.235	52.188	0,4%
Finansiering og forsikring	191.042	38.897	195.493	32.858	0	16.353	39.124	0	168.285	682.052	4,9%
Fast ejendom	425.058	50	512.544	130.482	496	124.128	37.494	0	259.859	1.490.111	10,6%
Øvrige erhverv	299.868	1.306	129.984	114.219	0	43.476	28.706	0	168.169	785.728	5,6%
Erhverv i alt	2.568.663	41.792	2.291.660	898.259	506	471.806	350.910	478	2.457.068	9.081.142	64,9%
Private	3.180.824	69.386	605.104	339.837	588	159.090	65.605	1.093	491.015	4.912.542	35,1%
Total	5.749.487	111.178	2.896.764	1.238.096	1.094	630.896	416.515	1.571	2.948.083	13.993.684	100,0%

Eksponeringer der rammes af 90-dages overtræk fremkommer i ovenstående tabel under mellem/lav kreditkvalitet under stadie 3.

NOTER

Note

5 Som det fremgår af tabellen "krediteksponeringer fordelt på kreditkvalitet, brancher og stadier" er kreditkvaliteten stigende, idet mængden af eksponeringer med "Høj kreditkvalitet" er stigende, samtidigt med at mængden af eksponeringer med "Lav kreditkvalitet" eller OIK-markering er faldende.

Samtidig er det lykkedes sparekassen at øge privatkunderneksponeringen inden for "Høj kreditkvalitet" og "Mellem kreditkvalitet".

Endelig skal det nævnes, at sparekassen fortsat er lykkedes med at nedbringe landbrugs- og ejendomseksponeringer. Sidstnævnte i et omfang, så målsætningen for ejendomseksponering er nået i 2019.

Nedskrivninger fordelt på kreditkvalitet, brancher og stadier

Sparekassens samlede korrektivkonto er nedbragt med 204 mio. kr. i 2019 til 1.108 mio. kr. ultimo 2019.

Nedskrivningerne på privatkunderne er faldet med 30 mio. kr. til 187 mio. kr. til trods for, at krediteksponeringen mod privatkunderne er steget.

Som det fremgår af tabellen, har sparekassen nedskrevet 18,5 pct. af landbrugseksponeringen. Landbruget udgør 40 pct. af sparekassens korrektivkonto.

2019
NEDSKRIVNINGER FORDELTE PÅ KREDITKVALITET, BRANCHER OG STADIER

1.000 kr.	Høj kreditkvalitet		Mellem kreditkvalitet			Lav kreditkvalitet			Kreditforringet	Total	Pct. af eksponeringer
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Stadie 3		
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Erhverv											
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	353	0	1.746	2.898	0	1.910	3.723	0	430.322	440.953	18,5%
Industri og råstofudvinding	287	0	704	898	0	304	523	0	48.704	51.421	11,0%
Energiforsyning	1.590	0	2.917	27	0	1.470	0	0	23.940	29.943	3,7%
Bygge- og anlæg	1.063	21	1.774	1.069	0	44	240	0	24.752	28.963	2,9%
Handel	449	2	2.504	1.222	0	329	689	0	63.426	68.622	7,6%
Transport, hoteller og restauranter	207	0	395	415	0	877	23	0	31.496	33.413	8,4%
Information og kommunikation	18	0	308	81	0	24	122	0	2.579	3.132	5,5%
Finansiering og forsikring	807	0	2.207	2.369	0	724	149	0	82.466	88.723	14,2%
Fast ejendom	1.149	46	6.586	2.269	0	2.078	1.684	0	93.149	106.962	8,0%
Øvrige erhverv	460	0	1.262	1.109	0	444	1.579	0	63.746	68.600	9,3%
Erhverv i alt	6.383	70	20.404	12.358	0	8.203	8.733	0	864.581	920.732	10,6%
Private	4.580	316	6.084	8.808	213	846	1.178	179	165.226	187.428	3,5%
Total	10.963	386	26.488	21.166	213	9.049	9.910	179	1.029.807	1.108.160	7,9%

2018
NEDSKRIVNINGER FORDELTE PÅ KREDITKVALITET, BRANCHER OG STADIER

1.000 kr.	Høj kreditkvalitet		Mellem kreditkvalitet			Lav kreditkvalitet			Kreditforringet	Total	Pct. af eksponeringer
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Stadie 3		
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Erhverv											
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	424	174	1.046	5.134	0	2.482	7.569	0	513.892	530.721	20,2%
Industri og råstofudvinding	450	188	847	6.170	0	772	148	0	46.119	54.694	10,3%
Energiforsyning	2.722	28	158	908	0	4.323	168	0	18.162	26.469	5,7%
Bygge- og anlæg	2.170	23	1.293	1.869	0	786	77	0	39.672	45.889	4,3%
Handel	1.817	53	1.578	2.974	10	1.055	757	0	75.926	84.170	9,0%
Transport, hoteller og restauranter	463	1	81	654	0	618	1.138	126	25.504	28.586	6,4%
Information og kommunikation	25	0	474	20	0	51	0	0	2.631	3.200	6,1%
Finansiering og forsikring	1.427	54	673	3.606	0	501	4.052	0	88.395	98.708	14,5%
Fast ejendom	1.450	3	2.982	3.414	0	830	3.479	0	115.073	127.230	8,5%
Øvrige erhverv	748	207	806	3.736	0	987	874	0	87.197	94.555	12,0%
Erhverv i alt	11.696	731	9.937	28.485	10	12.404	18.264	126	1.012.573	1.094.223	12,0%
Private	3.345	457	3.237	9.038	271	893	2.114	16	198.492	217.862	4,4%
Total	15.041	1.187	13.174	37.523	280	13.296	20.377	142	1.211.065	1.312.085	9,4%

2019

DRIFTSFØRTE NEDSKRIVNINGER FORDELT PÅ KREDITKVALITET, BRANCHER OG STADIER

I.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total	I pct.
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0,0%
Erhverv					
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	-657	-71	61.998	61.270	38,2%
Industri og råstofudvinding	-4.022	-2.224	32.506	26.260	16,4%
Energiforsyning	-371	-1.484	5.195	3.340	2,1%
Bygge- og anlæg	-647	910	-111	152	0,1%
Handel	-2.705	1.675	30.903	29.873	18,6%
Transport, hoteller og restauranter	-522	-5	7.250	6.723	4,2%
Information og kommunikation	-130	166	27	63	0,0%
Finansiering og forsikring	-1.688	1.412	15.916	15.640	9,7%
Fast ejendom	4.480	-1.898	1.529	4.111	2,6%
Øvrige erhverv	-2.961	399	16.582	14.020	8,7%
Erhverv i alt	-9.223	-1.120	171.795	161.452	100,6%
Private	1.370	958	-3.215	-887	-0,6%
Total	-7.853	-162	168.580	160.565	100,0%

2018

DRIFTSFØRTE NEDSKRIVNINGER FORDELT PÅ KREDITKVALITET, BRANCHER OG STADIER

I.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total	I pct.
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0,0%
Erhverv					
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	-1.329	3.857	126.418	128.946	121,2%
Industri og råstofudvinding	-2.114	981	5.777	4.644	4,4%
Energiforsyning	-9.412	504	-14.727	-23.635	-22,2%
Bygge- og anlæg	-5.254	-2.325	8.941	1.362	1,3%
Handel	-11.749	1.293	-231	-10.687	-10,0%
Transport, hoteller og restauranter	-566	-1.548	1.306	-808	-0,8%
Information og kommunikation	-963	-1.475	614	-1.824	-1,7%
Finansiering og forsikring	-6.728	-2.908	17.239	7.603	7,1%
Fast ejendom	-17.191	1.468	5.597	-10.126	-9,5%
Øvrige erhverv	-1.618	2.071	24.422	24.875	23,4%
Erhverv i alt	-56.924	1.918	175.356	120.350	113,2%
Private	-7.007	-3.271	-3.719	-13.997	-13,2%
Total	-63.931	-1.353	171.637	106.353	100,0%

Driftsførte nedskrivninger

Hele årets udgift til nedskrivninger kan henføres til erhvervskunderne. Nedskrivningsbehovet på privatkunderne er svagt negativt trods den stigende krediteksponering.

Landbrug står fortsat med 38 pct. for en markant del af årets nedskrivningsbehov.

Samarbejdspartnere

Sparekassen samarbejder med Totalkredit og DLR Kredit omkring realkreditbelåning. Sparekassen modtager provision herfor og påtager sig samtidigt en risiko, hvis Totalkredit eller DLR Kredit efterfølgende får tab på de formidlede lån. Restgæld på formidlede lån samt tab på garanti/modregningsforpligtelser er vist nedenfor.

RESTGÆLD PÅ FORMIDLEDE LÅN MIO. KR.	2019	2018
Totalkredit	13.807	13.242
DLR Kredit	6.274	6.567
Total	20.081	19.809
MODREGNINGER SOM FØLGE AF NØDLIDENDE LÅN - MIO. KR.	2019	2018
Totalkredit	5	8
DLR Kredit	2	0
Total	7	8

NOTER

Note

5 Landbrug

Efter privatkunderne udgør landbruget sparekassens største branchemæssige eksponering. Sparekassens eksponeringer og nedskrivninger herpå fordeler sig således på landbrugets underbrancher.

Mælkeproduktion står for 50,7 pct. af sparekassens landbrugseksponering og 54,0 pct. af den landbrugsrelaterede korrektivkonto.

De gode konjunkturer for svineproducenterne har gjort, at sparekassen i 2019 har kunnet reducere sit nedskrivningsbehov på denne branche.

Sparekassens eksponering og tilbageværende risiko i minkbranchen er beskednen.

Sparekassen har nedskrevet 18,5 pct. af den samlede landbrugseksponering.

LANDBRUGSEKSPONERING	Eksponeringsfordeling	2019		2018		
		Nedskrivning	Nedskrivningsprocent	Nedskrivning	Nedskrivningsprocent	
Kvæg (mælkeproducenter)	1.207.703	238.088	19,7%	1.301.552	251.805	19,3%
Svin	409.497	79.560	19,4%	510.281	139.026	27,2%
Planteavl	377.008	55.081	14,6%	394.716	69.717	17,7%
Mink	98.115	34.473	35,1%	122.850	35.767	29,1%
Andet	290.196	33.751	11,6%	297.386	34.406	11,6%
Ialt	2.382.519	440.953	18,5%	2.626.785	530.721	20,2%

Sikkerheder

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
MODTAGNE SIKKERHEDER		
Sikkerheder fordelt:		
Pant i fast ejendom	5.554.806	5.341.069
Pant i løsøre mv.	266.920	360.454
Værdipapirdepoter og bankindestående	209.835	221.029
Virksomhedspant	642.691	582.942
Indtrædelsesret i realkreditpantebreve	2.191.278	2.112.142
Øvrige sikkerheder	446.941	515.787
Sikkerheder i alt	9.312.471	9.133.423
Værdien af sikkerheder	8.341.169	7.698.831

Sikkerheder

Sparekassen søger at afdække sin kreditrisiko ved, at kunderne stiller sikkerheder for deres eksponering.

Når værdien af sikkerheder ovenfor afviger fra summen af ovenstående sikkerhedsværdier, skyldes forskellen, at nogle eksponeringer er sikkerhedsmæssigt overdækkede. Sikkerheden kan naturligvis alene gøres gældende for den gæld, som sikkerheden dækker. Fast ejendom og indtrædelsesret i realkreditpantebreve udgør langt den vigtigste sikkerhedstype i sparekassen.

NOTER

Note

5

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
KREDITEKSPONERING FORDELT PÅ BLANCOANDELE		
Blancoandel - pct.		
< 10	84.761	59.542
10 - 50	729.456	751.968
50 - 75	948.655	949.754
> 75	3.987.809	4.533.589
Blancoandele i alt	5.750.681	6.294.853
Gennemsnitlig blancoandel	40,8%	45,0%
KREDITEKSPONERING FORDELT PÅ BLANCOANDELE		
Offentlige myndigheder	0	0
Erhverv		
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	681.474	825.691
Industri og råstofudvinding	197.397	238.913
Energiforsyning	407.207	347.375
Bygge- og anlæg	425.458	522.488
Handel	403.064	486.618
Transport, hoteller og restauranter	128.996	177.428
Information og kommunikation	32.025	31.488
Finansiering og forsikring	454.203	538.383
Fast ejendom	442.496	458.405
Øvrige erhverv	341.568	399.680
Erhverv i alt	3.513.888	4.026.469
Private	2.236.793	2.268.383
Blancoandele i alt	5.750.681	6.294.852

Til bedømmelse af tabellen skal nævnes, at blancoandele kan opdeles i 2 typer. Den ene type består af de kunder, hvis økonomi er så god, at sparekassen ikke forlanger sikkerhedsstillelse, selvom kunden i princippet kan stille den. Den anden type består af den blancoandel, der opstår, når sikkerhederne er utilstrækkelige til at dække hele eksponeringen.

2019				
KREDITFORRINGET UDLÅN	Udlån	Værdi af sikkerheder	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi
I.000 kr.				
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1.170.186	719.546	426.564	743.622
Industri og råstofudvinding	107.901	72.624	44.854	63.047
Energiforsyning	43.451	21.893	22.240	21.211
Bygge- og anlæg	47.597	24.048	22.420	25.177
Handel	127.255	60.740	61.270	65.985
Transport, hoteller og restauranter	48.906	19.053	30.421	18.485
Information og kommunikation	3.169	791	2.554	615
Finansiering og forsikring	152.009	71.158	82.138	69.871
Fast ejendom	162.497	81.280	81.624	80.873
Øvrige erhverv	111.380	47.025	62.831	48.549
Erhverv i alt	1.974.351	1.118.158	836.916	1.137.435
Private	386.934	217.074	156.913	230.021
Udlån og garantier i alt	2.361.285	1.335.232	993.829	1.367.456

2018				
KREDITFORRINGET UDLÅN	Udlån	Værdi af sikkerheder	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi
I.000 kr.				
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1.233.819	515.588	509.599	724.220
Industri og råstofudvinding	132.052	31.626	45.738	86.314
Energiforsyning	46.204	22.813	18.162	28.042
Bygge- og anlæg	64.228	11.764	38.306	25.922
Handel	155.678	67.843	74.007	81.671
Transport, hoteller og restauranter	51.132	15.815	24.695	26.437
Information og kommunikation	4.052	20	2.605	1.447
Finansiering og forsikring	165.569	26.258	88.289	77.280
Fast ejendom	194.240	69.152	102.010	92.230
Øvrige erhverv	158.960	24.240	85.823	73.137
Erhverv i alt	2.205.934	785.119	989.234	1.216.700
Private	428.270	91.768	193.202	235.068
Udlån og garantier i alt	2.634.204	876.887	1.182.436	1.451.768

Mængden af kreditforringede udlån er i 2019 faldet med 273 mio. kr.

49,6 pct. af sparekassens kreditforringede udlån er ydet til landbrugssektoren.

Bogført værdi af de kreditforringede udlån svarer i store træk til den sikkerhedsmæssigt afdækkede del af eksponeringen.

NOTER

Note

6

MARKEDSRISICI

Markedsrisici (dvs. risikoen for, at markedsværdien af aktiver og passiver ændres som følge af forandringer i markedsforsholdene) vedrører rente-, valuta- og aktiepositioner og påvirkes af såvel generelle som specifikke markedsbewægelser. Det er den grundlæggende politik, at markedsrisiciene skal holdes på et lavt niveau. Ledelsen har for hver markedsrisikotype fastlagt konkrete risikorammer, som ikke må overskrides.

Renter på udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværender med andre kreditinstitutter er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel basis. Renterisikoen (dvs. det teoretiske tab, sparekassen vil lide ved en stigning i den effektive rente på 1 pct. point) på de fastforrentede eksponeringer androg ultimo 2019 0,4 pct. af kernekapitalen. Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning.

Hovedvalutaen er danske kroner, men der er også indgået forretninger i anden valuta. Væsentlige valutapositioner afdækkes som hovedregel løbende med modgående forretninger, mens kundernes valutaforretninger afdækkes 1:1 for at minimere risici. I henhold til videregivne beføjelser kan det dog undlades at lave hel eller delvis afdækning, hvis det passer ind i sparekassens valutaposition og holdes indenfor rammerne i videregivne beføjelser. På den måde undgår sparekassen at tage væsentlige valutarisici. Det er således kun i beskedent omfang, at sparekassen er disponeret for udsving i valutakurser. Det er sparekassens politik at fastholde en lav valutarisiko.

Den løbende styring af markedsrisici foretages af likviditetsafdelingen. Afdækningsstrategier bliver styret af likviditetschefen. Der foretages uafhængig stikprøvekontrol i finansafdelingen. Den overordnede allokering mellem aktivklasser fastlægges af investeringskomitéen.

Renterisiko

Renterisikoen udtrykkes som risikoen for tab som følge af en generel parallelforskydning i renten på 1 pct. point enten i op- eller nedadgående retning.

Renterisikoen fremkommer i forbindelse med fastforrentede udlån, obligationer, indlån, efterstillede kapitalindskud og udstedte obligationer. Finansielle derivater anvendes i begrænset omfang til afdækning af renterisici. Renterisikoen udgør den største del af sparekassens markedsrisiko og rapporteres hver måned til bestyrelse og direktion. Den samlede renterisiko må efter sparekassens interne regler maksimalt udgøre 1,5 pct. af kernekapitalen efter fradrag.

På næste side er vist renterisikoen i forhold til instrumenttyper, valuta og varighed.

Tabellerne viser renterisikoen fordelt på de enkelte intervaller ved en stigning i renten på 1 pct. point. En negativ renterisiko (minus foran beløbet) er et udtryk for en gevinst ved en rentestigning.

NOTER

Note

6	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
RENTERISIKO PÅ GÆLDSINSTRUMENTER M.V.		
Fordelt på instrumenttyper		
I handelsbeholdningen	3.452	3.690
Udenfor handelsbeholdningen	3.797	4.250
I alt	7.249	7.940
Renterisiko opdelt på sparekassens valutaer med størst renterisiko		
DKK	7.025	7.662
EUR	242	305
CHF	-8	-8
USD	-18	-24
Øvrige valutaer	8	5
I alt	7.249	7.940
Renterisiko fordelt på intervaller for modificeret varighed		
0-3 måneder	725	152
3-6 måneder	-235	-59
6-12 måneder	248	283
1-2 år	-308	-610
2-5 år	-2.004	2.144
over 5 år	8.823	6.030
I alt	7.249	7.940

Aktierisiko

Aktierisiko er risikoen for tab som følge af skiftende aktiekurser og er beregnet som nettoværdien af lange og korte positioner i aktier.

Sparekassen har en mindre beholdning af børsnoterede aktier samt en anlægsbeholdning af aktier i sektorvirksomheder, hvor

sparekassen i samarbejde med andre pengeinstitutter har erhvervet aktier i en række sektorvirksomheder. Disse sektorvirksomheder har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v.

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
AKTIEBEHOLDNING OPDELT		
Børsnoterede aktier m.v.	9.841	7.347
Øvrige anlægsaktier m.v.	248	224
Aktier i sektorejede virksomheder	237.098	218.202
Aktiebeholdning i alt	247.187	225.773
Aktier ekskl. anlægsaktier og sektoraktier i pct. af kernekapital efter fradrag	0,5%	0,4%
FØLSOMHED I FORHOLD TIL AKTIERISIKO		
Hvis den faktiske handelsværdi afviger +/- 10 pct. i forhold til dagsværdi, udgør resultatpåvirkningen (før skat) +/-	24.719	22.577
Hvis den faktiske handelsværdi afviger +/- 10 pct. i forhold til dagsværdi, udgør egenkapitalpåvirkningen (før skat) +/-	24.719	22.577

NOTER

Note

6

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tab på positioner i valuta som følge af ændringer i valutakurserne. Valutoptioner indgår i opgørelsen med den deltajusterede position.

Valutaindikator 1 beregnes som den største sum af henholdsvis positioner i valuta, hvor sparekassen har et nettotilgodehavende og sum af positioner, hvor sparekassen har en nettogæld.

Valutaindikator 2 er baseret på en statistisk metode, hvor historiske data er opgjort af de danske myndigheder, og er et udtryk for den samlede tabsrisiko. Såfremt sparekassen ikke ændrer valutapositionerne de efterfølgende 10 dage, er der 1 pct. sandsynlighed for, at sparekassen får et tab, der er større end valutaindikatoren værdi

	2019 I.000 kr.	2018 I.000 kr.
VALUTAFORDELING PÅ HOVEDVALUTAER		
EUR	5.761	5.224
NOK	489	803
SEK	652	560
CHF	73	488
USD	1.026	843
GBP	68	158
Aktiver i fremmed valuta i alt	419.026	511.369
Passiver i fremmed valuta i alt	410.553	503.425
Valutaindikator 1 (valutaposition)	8.474	8.504
Valutaindikator 1 i pct. af kernekapital efter fradrag	0,5	0,5
Valutaindikator 2 (valutaposition)	37	44
Valutaindikator 2 i pct. af kernekapital efter fradrag	0,0	0,0
FØLSOMHED I FORHOLD TIL VALUTARISIKO		
Hvis den faktiske kursværdi afviger +/- 10 pct. i forhold til dagsværdi, udgør resultatpåvirkningen (før skat) +/-		
EUR	576	522
NOK	49	80
SEK	65	56
CHF	7	49
USD	103	84
GBP	7	16
Hvis den faktiske kursværdi afviger +/- 10 pct. i forhold til dagsværdi, udgør egenkapitalpåvirkningen (før skat) +/-		
EUR	576	522
NOK	49	80
SEK	65	56
CHF	7	49
USD	103	84
GBP	7	16

7

LIKVIDITETSRIKIO

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at det ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige finansiering til dækning af likviditetsbehovet.

Bestyrelsens krav til LCR er i 2019 forhøjet fra 125 pct. til 160 pct. for at skabe større afstand til lovkravet og dermed kunne

reagere tidligere. Der er herudover ikke foretaget væsentlige ændringer i forudsætninger, målsætninger, politikker m.v. i forhold til 2018.

Pr. 31. december 2019 udgør sparekassens LCR 256,6 pct., hvilket er en forbedring i forhold til 2018. Sparekassen opfylder dermed lovens krav på 100 pct.

NOTER

Note

7 Sparekassen foretager en løbende vurdering af det likvide beredskab med det formål at sikre, at likviditeten til enhver tid er tilstrækkelig til både at sikre en betryggende overdækning i forhold til lovens krav, og til at sikre finansieringen af den forventede vækst. I den løbende vurdering af likviditeten indgår en række stresstests, hvor der stresses på likviditeten minimum 12 måneder frem. Fremskaffelse af likviditet sker, ud over gennem egenkapitalfinansiering og indlån fra kunder, via optagelse af ansvarlig kapital, udstedelse af ikke-foranstillet seniorgæld, udstedelse af obligationer, optagelse af lån og lines på pengemarkedet.

Likviditeten opgøres med udgangspunkt i LCR, der er et kortsigtet likviditetsmål, som skal sikre, at sparekassen har tilstrækkelig likviditet til at modstå et 30-dages likviditetsstress. LCR angiver den mængde likvide høj kvalitetsaktiver, som sparekassen skal hol-

de for at kunne klare det netto likviditetsafløb, som sparekassen vil opleve under et intensivt, kortsigtet likviditetsstress.

Likviditetsplan forelægges bestyrelsen minimum én gang årligt og med løbende opfølgning.

Sparekassen har endvidere udarbejdet en likviditetsberedskabsplan, som angiver konkrete tiltag til forbedring af likviditeten, som sparekassen kan iværksætte, hvis prognoserne i likviditetsplanen ikke kan leve op til kravene i likviditetspolitikken.

LIKVIDITETSRISIKO	Regnskabs- mæssig værdi	Løbetidsfordeling		
		Indenfor 1 år	Over 1 år til 5 år	Over 5 år
FORVENTET FORFALDSTIDSPUNKT AF BALANCENS POSTER DER ANVENDES TIL LIKVIDITETSSTYRING				
2019				
Kassebeholdning samt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.263.792	1.263.792	0	0
Udlån	7.676.083	3.884.719	2.231.121	1.560.243
Obligationer til dagsværdi	3.462.522	1.326.444	2.076.473	59.605
Aktier excl. sektoraktier	10.089	10.089	0	0
I alt	12.412.486	6.485.044	4.307.594	1.619.848
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	264.871	264.871	0	0
Indlån og anden gæld	10.721.899	9.423.347	436.936	861.616
Indlån i puljeordninger	2.610.933	2.610.933	0	0
Udstedte obligationer	59.649	0	59.649	0
Efterstillede kapitalindskud	247.281	0	247.281	0
I alt	13.904.633	12.299.151	743.866	861.616
2018				
Kassebeholdning samt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.360.733	1.360.733	0	0
Udlån	7.818.841	3.961.140	2.363.666	1.494.035
Obligationer til dagsværdi	2.682.612	1.564.043	1.018.488	100.081
Aktier excl. sektoraktier	7.571	7.571	0	0
I alt	11.869.757	6.893.487	3.382.154	1.594.116
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	213.570	213.570	0	0
Indlån og anden gæld	10.455.158	8.860.095	576.313	1.018.750
Indlån i puljeordninger	2.530.131	2.530.131	0	0
Efterstillede kapitalindskud	246.501	0	246.501	0
I alt	13.445.360	11.603.796	822.814	1.018.750

NOTER

Note

7 Forfaldsanalysen viser de kontraktlige pengestrømme og omfatter aftalte betalinger for hovedstolen men ikke renter. Nedenstående løbetidsfordeling er foretaget ud fra det tidligste tidspunkt, hvor et beløb kan kræves betalt.

Indlån i puljeordninger kan opsiges med 31 dages varsel. En opsigelse vil ikke have en negativ likviditetseffekt, idet puljerne er investeret hos Sparinvest. En opsigelse, hvor indlånet placeres kontant i sparekassen, vil have en positiv likviditetseffekt.

Efterstillet kapitalindskud anses som forfaldne på tidspunktet, hvor sparekassen har første mulighed for at indfri gælden i henhold til aftalen.

Hybrid kapital under egenkapitalen har uendelig løbetid.

Garantier samt uudnyttet maksimum og lånetilsagn er medtaget i forfaldsoversigten på det tidligste tidspunkt, hvor der kan kræves træk på disse.

LIKVIDITETSRISIKO	Kontraktlige pengestrømme	Regnskabsmæssig værdi	Løbetidsfordeling		
			Indenfor 1 år	Over 1 år til 5 år	Over 5 år
KONTRAKTUEL RESTLØBETID AF FINANSIELLE FORPLIGTELSE					
AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER					
2019					
Positiv markedsværdi	74.194	74.194	12.735	4.219	57.240
Negativ markedsværdi	97.260	97.260	4.432	11.852	80.976
2018					
Positiv markedsværdi	83.094	83.094	16.872	16.006	50.216
Negativ markedsværdi	88.775	88.775	7.551	16.433	64.791
IKKE AFLEDTE FINANSIELLE FORPLIGTELSE					
2019					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	264.871	264.871	264.871	0	0
Indlån og anden gæld	10.721.899	10.721.899	9.423.347	436.936	861.616
Indlån i puljeordninger	2.610.933	2.610.933	2.610.933	0	0
Udstedte obligationer	59.649	59.649	0	59.649	0
Efterstillede kapitalindskud	247.281	247.281	0	247.281	0
Hybrid kapital under egenkapitalen	101.970	101.970	0	0	101.970
Garantier	3.133.960	3.133.960	3.133.960	0	0
Uudnyttet maksimum og lånetilsagn	2.158.187	2.158.187	2.158.187	0	0
I alt	19.298.750	19.298.750	17.591.298	743.866	963.586
2018					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	213.570	213.570	213.570	0	0
Indlån og anden gæld	10.455.158	10.455.158	8.860.095	576.313	1.018.750
Indlån i puljeordninger	2.530.131	2.530.131	2.530.131	0	0
Efterstillede kapitalindskud	246.501	246.501	0	246.501	0
Hybrid kapital under egenkapitalen	101.994	101.994	0	0	101.994
Garantier	2.812.570	2.812.570	2.812.570	0	0
Uudnyttet maksimum og lånetilsagn	2.036.833	2.036.833	2.036.833	0	0
I alt	18.396.757	18.396.757	16.453.199	822.814	1.120.744

8 OPERATIONEL RISIKO
Ved operationel risiko forstås risiko for tab som følge af uhenigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici.

Alle aktiviteter i sparekassen er forbundet med operationelle risici. Der arbejdes løbende på at begrænse det operationelle risikoniveau mest muligt.

De operationelle risici kategoriseres efter de syv risikotyper, som Basel III definerer:

- intern svig
- ekstern svig
- ansættelsesvilkår og sikkerhed på arbejdspladsen
- kunder, produkter og forretningspraksis
- skader på fysiske aktiver
- forretningsforstyrrelser og systemfejl
- ordreaflvikling, levering og procesforvaltning

NOTER

Note

8

Politik for operationel risiko

Den Jyske Sparekasse har fastlagt en politik for operationel risiko, hvor målet er at skabe overblik over Den Jyske Sparekasses operationelle risici, at minimere antallet af fejl og hermed reducere sparekassens tab som følge af operationelle fejl, under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Styring, overvågning og rapportering

Operationel risiko styres på tværs af Den Jyske Sparekasse gennem forretningsgange og et omfattende system af kontrolforanstaltninger, udarbejdet med henblik på at sikre et optimalt procesmiljø. Der er så vidt muligt etableret adskillelse mellem udførende funktioner og kontrollerende funktioner.

Intern revision er en del af sikkerheden for, at risikoen for operationelle fejl bliver reduceret mest muligt gennem revision af sparekassens forretningsområder. Intern revision refererer til bestyrelsen.

Compliancefunktionen overvåger overholdelse af lovgivning, branchestandarder og interne retningslinjer for alle forretningsområder. Funktionens formål er bl.a. at kontrollere og vurdere, hvorvidt forretningsgange og procedurer er tilstrækkelige og betryggende. Den complianceansvarlige refererer til direktionen.

Ansvar for håndtering af risiciene ligger hos de forretningsansvarlige enheder.

Behandlingen af operationel risiko er organisatorisk placeret i Finansafdelingen, hvor økonomichefen er udpeget som ansvarlig. I Den Jyske Sparekasse registreres og kategoriseres tabshændelser over 1 tkr., og der foregår løbende rapportering til den risikoansvarlige, direktionen og bestyrelsen.

Rapportering foregår månedligt til direktionen, mens bestyrelsen årligt modtager en risikorapport. Der rapporteres dog løbende på faktiske og potentielle tabshændelser over 200 tkr. til bestyrelsen.

Den systematiske registrering og kategorisering af tabshændelser skaber overblik over kilder til tab og erfaringsgrundlag, der benyttes proaktivt i styring af sparekassens operationelle risici.

9

IT RISIKO

Sparekassens IT-afdeling og ledelse forholder sig løbende til IT-driften og har fokus på at have en høj IT-sikkerhed. Sparekassen foretager ikke selv systemudvikling og vedligeholdelse af IT-systemer i væsentligt omfang, men har outsourcet drift og

udvikling af IT-løsninger til datacentralen BEC, som sparekassen er medejer af. I politik for IT-risikostyring forholder bestyrelsen sig til håndtering af de IT-risici, som sparekassen udsættes for, såvel risici der vedrører systemer og data som afhængigheden af eksterne forhold og sparekassens organisering.

Der er udarbejdet en IT-beredskabsplan, der beskriver, hvorledes sparekassens daglige drift skal videreføres ved indtræden af alvorlige IT-driftsforstyrrelser. Sparekassens aftalegrundlag med BEC samt BEC's egen IT-sikkerhedspolitik, som bestyrelsen finder betryggende, udgør afsættet for sparekassens IT-sikkerhedspolitik.

Med virkning fra 1. januar 2019 gennemførtes i august 2019 en fusion med alle sparekassens datterselskaber. DJS Erhvervsinvest A/S er fuldt integreret i sparekassens systemer pr. 31. december 2019. DJS Leasing A/S og Finanshuset Farsø Pantebrevsselskab A/S anvender egne IT-systemer. Aktiviteterne fra de 2 tidligere datterselskaber videreføres i sparekassen og der anvendes selvstændige IT-systemer. Der arbejdes fortsat på at overflytte aktiviteterne til sparekassens datacentral BEC for at strømline sparekassens processer. Sparekassen forventer, at flytningen kan ske i løbet af 2020.

Risikovurdering

Trusler kan eksempelvis være virus, hacking, cyberkriminalitet, systemnedbrud, fejl i IT-systemer, brandskade og vandskade eller andre begivenheder.

Som forebyggelse mod disse trusler er der implementeret en række tekniske løsninger såsom backup, antivirus, spamfilter og en altid opdateret IT-plattform. Dertil kommer en række interne procedurer såsom krav om skift af kodeord med fast frekvens, logning af medarbejdernes adfærd og tildeling af rettigheder ud fra et arbejdsbetinget behov samt regler for medarbejdernes omgang med kundernes persondata m.v.

Sparekassens risiko for at blive ramt af ovennævnte trusler er på niveau med den øvrige del af branchen. Sparekassen vurderer risikoen til at være lav til middel og har tegnet en særskilt forsikring mod cyberkriminalitet med en forsikringssum på 25 mio. kr.

NOTER

Note		2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
10	RENTEINDTÆGTER		
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	79	61
	Udlån og andre tilgodehavender	415.133	453.544
	Obligationer	2.087	1.696
	Afledte finansielle instrumenter - rentekontrakter	-427	-1.610
	Øvrige renteindtægter	7	2
	Renteindtægter i alt	416.879	453.693
10a	NEGATIVE RENTEINDTÆGTER		
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	5.440	5.338
	Obligationer	3.976	234
	Negative renteindtægter i alt	9.416	5.572
11	RENTEUDGIFTER		
	Indlån og anden gæld	18.292	17.180
	Udstedte obligationer	498	0
	Efterstillede kapitalindskud	14.254	42.967
	Øvrige renteudgifter	227	46
	Renteudgifter i alt	33.271	60.193
11a	POSITIVE RENTEUDGIFTER		
	Indlån og anden gæld	207	0
	Positive renteudgifter i alt	207	0
12	GEBYRER OG PROVISIONSINDTÆGTER		
	Værdipapirhandel og depoter	54.677	50.986
	Betalingsformidling	37.128	33.528
	Lånesagsgebyrer	103.891	84.921
	Garantiprovision	29.938	30.853
	Øvrige gebyrer og provisioner	33.721	31.954
	Gebyrer og provisionsindtægter i alt	259.355	232.242
13	KURSREGULERINGER		
	Udlån og tilgodehavender til dagsværdi	2.825	-1.532
	Obligationer	2.660	-8.436
	Aktier m.v.	100.687	32.683
	Investeringsejendomme	119	-3.206
	Valuta	9.247	12.204
	Valuta- og rentekontrakter samt afledte finansielle instrumenter	-2.338	-383
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	252.956	150.626
	Indlån i puljeordninger	-252.956	-150.626
	Øvrige forpligtelser	2.302	3.872
	Kursreguleringer i alt	115.502	35.202

NOTER

Note

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
14		
ANDRE DRIFTSINDTÆGTER		
Udlejning investeringsjendomme	3.238	2.350
Øvrige poster	6.085	4.212
Andre driftsindtægter i alt	9.323	6.562
15		
UDGIFTER TIL PERSONALE OG ADMINISTRATION		
PERSONALEUDGIFTER		
Lønninger	202.055	202.946
Pensioner	23.102	24.260
Andre udgifter til social sikring	4.868	4.541
Afgifter (beregnet på grundlag af personaleantallet)	30.250	29.533
Personaleudgifter i alt	260.275	261.280
ØVRIGE ADMINISTRATIONSUDGIFTER		
Øvrige administrationsudgifter i alt	186.043	182.009
Udgifter til personale og administration i alt	446.318	443.289
ANTAL BESKÆFTIGEDE		
Det gennemsnitlige antal beskæftigede omregnet til heltidsbeskæftigede	355	358
DIREKTIONEN		
Fast vederlag	4.800	4.639
Værdi af fri bil, telefon mv.	272	271
Pension	136	126
Vederlag til direktion i alt	5.208	5.036
Antal direktionsmedlemmer	2	2
Samlede pensionsforpligtelser til direktionen	0	0
BESTYRELSE		
Fast vederlag	1.680	1.628
Vederlag til bestyrelse i alt	1.680	1.628
Antal bestyrelsesmedlemmer	9	9
Samlede pensionsforpligtelser til bestyrelsen	0	0
REPRÆSENTANTSKAB		
Vederlag	225	0
Vederlag til repræsentantskab i alt	225	0
Antal repræsentantskabsmedlemmer	75	66
ØVRIGE ANSATTE MED INDFLYDELSE PÅ RISIKOPROFILIEN		
Fast vederlag	18.609	18.885
Værdi af fri bil, telefon mv.	89	155
Pension	2.196	2.200
Vederlag til øvrige ansatte med indflydelse på risikoprofilen i alt	20.894	21.240
Antal ansatte med indflydelse på risikoprofilen i sparekassen	25	24

Sparekassens bestyrelse har nedsat et aflønningsudvalg, og der offentliggøres aflønningsrapport på sparekassens hjemmeside. For yderligere information henvises til aflønningsrapporten www.djs.dk/aflonningsrapport

Bestyrelse, direktion og repræsentantskab aflønnes med et fast honorar i overensstemmelse med lønpolitikken. Bestyrelsen udpeger efter behov samt årligt de ansatte, der vurderes at være væsentlige risikotagere og have indflydelse på risikoprofilen. Aflønning af væsentlige risikotagere fastsættes af sparekassens direktion.

Sparekassen har valgt at aflønne i faste lønde. Der er således ikke udbetalt variable lønde til nogen medarbejdergrupper i sparekassen, hverken i form af løn, aktier, optioner, pension eller anden tilsvarende ordning herunder ad hoc eller skønsmæssige beløb, som tildeles i løbet af året.

NOTER

Note

	2019 I.000 kr.	2018 I.000 kr.
15		
UDGIFTER TIL PERSONALE OG ADMINISTRATION		
SÆRSKILT VEDERLAG FOR MEDLEMMER AF BESTYRELSEN OG DIREKTIONEN		
Claus E. Petersen (administrerende direktør)	3.702	3.631
Torben Sørensen (direktør)	1.370	1.279
Torben Sørensen (direktør) pension	136	126
Direktion i alt	5.208	5.036

Det er bestyrelsen, der ansætter direktionen.

Lønnen for direktør Torben Sørensen er fastsat for en femårig periode med udgangspunkt i en startløn på 1,2 mio. kr. stigende til en slutløn på 2,2 mio. kr. Ved nedenfor nævnte fratrædelsesordning tages der udgangspunkt i slutlønnen.

Direktionen kan sige op med et varsel på 6 måneder og opsiges med et varsel på 12 måneder. Udover løn i opsigelsesperioden udbetales der en fratrædelsesgodtgørelse på et års løn ved opsigelsesperiodens udløb. Fratrædelsesgodtgørelsen inkl. løn i opsigelsesperioden kan derfor ikke overstige et beløb svarende til 24 måneders løn. Det samlede beløb ved en eventuel samtidig fratrædelse for de 2 direktionsmedlemmer udgør 10,4 mio. kr.

Såfremt sparekassen indgår i en fusion, hvor den administrerende direktør ikke indgår i den fremtidige direktion, udbetales der 12 måneders løn som et engangsvederlag. Såfremt der er tale om en afskedigelse udbetales der 24 måneders løn ved opsigelsestidspunktets udløb.

	2019 I.000 kr.	2018 I.000 kr.
BESTYRELSE		
Niels Fessel (bestyrelsesformand 01.04.19-31.12.19)	326	145
Stine Aare Jensen (næstformand)	231	239
Bjarne Toftlund	195	195
Jan Nordstrøm (01.04.19-31.12.19)	146	0
Anette Hundebøll Bjerregaard	145	145
Bjarne L. Petersen	145	139
Ib Kristensen	130	128
Karsten Westergård Hansen	130	128
Lars Blak Pedersen (01.04.19-31.12.19)	109	0
Sejer Mortensen (bestyrelsesformand 01.01.19-31.03.19)	87	340
Kjeld Højhus Jeppesen (01.01.19-31.03.19)	36	139
Knud-Ove Hansen (01.01.18-31.03.18)	0	30
Bestyrelsesmedlemmer i alt	1.680	1.628

Yderligere oplysninger omkring bestyrelsens udvalgsposter fremgår af ledelsesberetningen.

REVISIONSHONORAR

Honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet	1.136	1.757
Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed	400	3.782
Honorar for skatterådgivning	308	476
Honorar for andre ydelser	607	1.220
Revisionshonorar i alt	2.451	7.235

Det bemærkes endvidere, at sparekassen har intern revision.

Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed vedrører primært erklæringer i forbindelse med verifikation af overskuddet ved løbende indregning i den egentlige kernekapital.

Honorar for skatterådgivning omfatter primært rådgivning i forbindelse med skattemæssige forhold samt fusion af sparekassens datterselskaber.

Honorar for andre ydelser kan henføres til juridisk rådgivning i forbindelse med sparekassens fusion af datterselskaber, diverse regnskabsmæssig og juridisk rådgivning samt rådgivning vedrørende inspektion af Finanstilsynet.

NOTER

Note

	2019 I.000 kr.	2018 I.000 kr.
16 NEDSKRIVNINGER PÅ UDLÅN OG TILGODEHAVENDER M.V.		
Nedskrivninger i årets løb	297.958	500.403
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-217.926	-433.998
Værdiregulering af midlertidigt overtagne aktiver	1.014	503
Ændringer i perioden	3.800	438
Endelig tabt (afskrevet) ikke tidligere individuelt nedskrevet	83.463	59.960
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-7.744	-20.953
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v. i alt	160.565	106.353
Der henvises endvidere til note 23 for yderligere specifikation af nedskrivninger.		
17 RESULTAT AF KAPITALANDELE I ASSOCIEREDE VIRKSOMHEDER		
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder i alt	10.961	7.219
18 SKAT		
Beregnet skat af årets indkomst	2.065	0
Regulering af udskudt skat	-2.121	304
Reguleringer til tidligere år m.m.	948	2.077
Skat i alt	892	2.381
19 EFFEKTIV SKATTEPROCENT		
Selskabsskattesats i Danmark	22,0	22,0
<u>Reguleringer:</u>		
Rente hybrid kapital	-1,3	-1,1
Efterregulering af tidligere års beregnede skat	-0,6	10,6
Skattefri aktieavance	-12,0	0,0
Ikke skattepligtige indtægter og ikke fradragsberettigede udgifter mv.	-0,5	0,8
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	-1,6	-1,6
Ændring i indregning af udskudte skatteaktiver	-5,4	-2,1
IFRS 9 primo andel ikke aktiveret	0,0	-25,4
Øvrige	0,0	-0,8
Effektiv skatteprocent	0,6	2,4

NOTER

Note

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
20		
TILGODEHAVENDER HOS KREDITINSTITUTTER OG CENTRALBANKER		
FORDELT EFTER RESTLØBETID		
Anfordringstilgodehavender	132.634	133.342
Til og med 3 mdr.	856.120	936.118
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt	988.754	1.069.460
DER FORDELES SÅLEDES:		
Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	856.120	936.118
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	132.634	133.342
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt	988.754	1.069.460
HERAF DEPONEREDE SIKKERHEDER		
Deponerede marginkonti	105.117	89.923
Deponerede sikkerheder i alt	105.117	89.923
Deponerede marginkonti er kontantindskud deponeret hos kreditinstitutter til sikkerhed for negative nettomarkedsværdier på afledte finansielle instrumenter i henhold til CSA aftaler. Aftalerne indeholder mulighed for modregning i default situationer. Der er ikke sket modregning i 2018 og 2019.		
21		
UDLÅN OG ANDRE TILGODEHAVENDER TIL DAGSVÆRDI		
FORDELT EFTER RESTLØBETID		
Over 3 mdr. til og med 1 år	680	2.684
Over 1 år til og med 5 år	0	680
Udlån og tilgodehavender til dagsværdi i alt	680	3.364
22		
UDLÅN OG ANDRE TILGODEHAVENDER TIL AMORTISERET KOSTPRIS		
FORDELT EFTER RESTLØBETID		
Anfordring	1.693.100	1.436.891
Til og med 3 mdr.	1.338.061	1.411.313
Over 3 mdr. til og med 1 år	852.878	1.110.252
Over 1 år til og med 5 år	2.231.121	2.362.986
Over 5 år	1.560.243	1.494.035
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris i alt	7.675.403	7.815.477
Fordelt:		
Udlånskontrakter med adgang til variabel udnyttelse	3.495.442	3.579.800
Leasing kontrakter	327.827	348.959
Pantebreve	141.677	122.435
Øvrig udlån	3.710.457	3.764.283
I alt	7.675.403	7.815.477

NOTER

Note

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
23		
NEDSKRIVNINGER PÅ UDLÅN		
INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER		
Nedskrivninger primo	1.275.959	1.291.379
Ændring af regnskabspraksis IFRS 9	0	210.457
Nedskrivninger i perioden	282.153	485.078
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	208.977	389.843
Andre bevægelser	24.710	14.379
Endelig tabt tidligere nedskrevet	309.587	335.491
Nedskrivninger ultimo	1.064.258	1.275.959
GRUPPEVISE NEDSKRIVNINGER		
Nedskrivninger primo	0	44.675
Ændring af regnskabspraksis IFRS 9	0	-44.675
Gruppevise nedskrivninger ultimo	0	0
Nedskrivninger på udlån i alt	1.064.258	1.275.959
UDLÅN TIL AMORTISERET KOSTPRIS		
Bruttoudlån	8.774.208	9.120.078
Gebyr amortisering	-34.547	-28.642
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	1.064.258	1.275.959
Udlån til amortiseret kostpris i alt	7.675.403	7.815.477
VÆRDI AF UDLÅN, HVOR DER ER INDTRUFFET OBJEKTIV INDIKATION FOR KREDITFORRINGELSE		
Udlån og tilgodehavender før nedskrivning	2.361.285	2.634.204
Nedskrivning	993.829	1.182.436
Værdi af udlån, hvor der er indtruffet indikation for værdiforringelse i alt	1.367.456	1.451.768
STANDESET RENTEBEREGNING		
Tilgodehavender med standset renteberegning udgør på balancetidspunktet	701.504	756.593
Heraf nedskrevet	541.665	570.477
HENSÆTTELSER TIL TAB PÅ GARANTIER		
Hensættelser primo	20.839	19.815
Ændring af regnskabspraksis IFRS 9	0	29.854
Hensættelser i perioden	15.805	15.325
Tilbageførsel af hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår	8.949	44.155
Andre bevægelser	-2.880	0
Hensættelser på garantier ultimo	24.815	20.839
GARANTIER		
Brutto garantier	3.158.775	2.833.409
Hensættelser på garantidebitorer	24.815	20.839
Garantier i alt	3.133.960	2.812.570
HENSÆTTELSER UUDNYTTET MAKSIMUM OG LÅNETILSAGN		
Hensættelser primo	15.287	0
Ændring af regnskabspraksis IFRS 9	0	14.849
Ændringer i perioden	3.800	438
Hensættelser på uudnyttet maksimum og lånetilsagn ultimo	19.087	15.287

NOTER

Note

23	NEDSKRIVNINGER OG HENSÆTTELSER OPDELT PÅ STADIER	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
		Fravær af betydelig stigning i kreditrisiko 1.000 kr.	Betydelig stigning i kreditrisiko 1.000 kr.	Misligholdt og kreditforringet 1.000 kr.	1.000 kr.
	NEDSKRIVNINGER OG HENSÆTTELSER 31.12.2019				
	Udlån til amortiseret kostpris	39.907	30.229	994.122	1.064.258
	Garantier	5.293	900	18.622	24.815
	Udnyttet maksimum og lånetilsagn	1.300	333	17.454	19.087
	Nedskrivninger og hensættelser 31.12.2019 i alt*	46.500	31.462	1.030.198	1.108.160
	EKSPONERINGER FØR NEDSKRIVNINGER 31.12.2019				
	Udlån til amortiseret kostpris	5.177.501	1.303.730	2.293.657	8.774.888
	Garantier	2.700.087	212.936	245.752	3.158.775
	Udnyttet maksimum og lånetilsagn	1.905.804	187.792	64.591	2.158.187
	Eksponeringer før nedskrivninger 31.12.2019 i alt	9.783.392	1.704.458	2.604.000	14.091.850
	NEDSKRIVNINGER OG HENSÆTTELSER 31.12.2018				
	Udlån til amortiseret kostpris	36.372	56.737	1.182.850	1.275.959
	Garantier	3.396	1.785	15.658	20.839
	Udnyttet maksimum og lånetilsagn	1.743	565	12.979	15.287
	Nedskrivninger og hensættelser 31.12.2018 i alt*	41.511	59.087	1.211.487	1.312.085
	EKSPONERINGER FØR NEDSKRIVNINGER 31.12.2018				
	Udlån til amortiseret kostpris	5.158.052	1.329.031	2.636.359	9.123.442
	Garantier	2.303.344	261.476	268.589	2.833.409
	Udnyttet maksimum og lånetilsagn	1.815.751	175.282	45.800	2.036.833
	Eksponeringer før nedskrivninger 31.12.2018 i alt	9.277.147	1.765.789	2.950.748	13.993.684

* Vedrørende overtagne nedskrivninger var der primo 2019 en saldo på 109,2 mio. kr. Der er i 2019 afskrevet 31,3 mio. kr. og tilbageført 9,1 mio. kr., saldoen udgør herefter 68,8 mio. kr. Sparekassens samlede nedskrivninger og hensættelser udgør herefter 1.177,0 mio.kr. pr. 31.12.2019.

NOTER

Note

23	NEDSKRIVNINGER OPDELT PÅ STADIER	Resultatførte nedskrivninger mv. 1.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt 1.000 kr.
			Fravær af betydelig stigning i kreditrisiko 1.000 kr.	Betydelig stigning i kreditrisiko 1.000 kr.	Misligholdt og kreditforringet 1.000 kr.	
	Udlån til amortiseret kostpris					
2019	Nedskrivninger i alt 01.01.2019		36.372	56.737	1.182.850	1.275.959
	Nedskrivninger vedr. nye eksponeringer i året, herunder nye konti til eksisterende kunder	282.153	28.342	17.217	236.594	282.153
	Tilbageførte nedskrivninger	-208.977	-37.890	-20.286	-150.801	-208.977
	Tidligere nedskrevet nu tabt	0	0	0	-309.588	-309.588
	Andre bevægelser (rentekorrektion mv.)	1.014	0	0	24.711	24.711
	Ændring i nedskrivninger, overførsel mellem stadier	0	13.083	-23.439	10.356	0
	Udlån til amortiseret kostpris i alt 31.12.2019		39.907	30.229	994.122	1.064.258
	Garantier					
	Hensættelser i alt 01.01.2019		3.396	1.785	15.658	20.839
	Hensættelser vedr. nye eksponeringer i året, herunder nye konti til eksisterende kunder	15.805	5.213	845	9.747	15.805
	Tilbageførte hensættelser	-8.949	-3.206	-1.425	-4.318	-8.949
	Andre bevægelser	0	0	0	-2.880	-2.880
	Ændring i hensættelser, overførsel mellem stadier	0	-110	-305	415	0
	Garantier i alt 31.12.2019		5.293	900	18.622	24.815
	Uudnyttet maksimum og lånetilsagn					
	Hensættelser i alt 01.01.2019		1.743	565	12.979	15.287
	Ændring i hensættelser, overførsel mellem stadier	3.800	-443	-232	4.475	3.800
	Uudnyttet maksimum og lånetilsagn i alt 31.12.2019		1.300	333	17.454	19.087
	Tab uden forudgående nedskrivninger	83.463	0	0	0	0
	Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-7.744	0	0	0	0
	Nedskrivninger og hensættelser i alt 31.12.2019	160.565	46.500	31.462	1.030.198	1.108.160
	Uudnyttet maksimum og lånetilsagn indregnes ikke i balancen					
			Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
	Resultatførte nedskrivninger mv. 1.000 kr.		Fravær af betydelig stigning i kreditrisiko 1.000 kr.	Betydelig stigning i kreditrisiko 1.000 kr.	Misligholdt og kreditforringet 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
2018	Udlån til amortiseret kostpris					
	Nedskrivninger i alt 01.01.2018	0	58.508	118.409	1.324.920	1.501.837
	Nedskrivninger vedr. nye eksponeringer i året, herunder nye konti til eksisterende kunder	485.078	32.723	33.014	419.341	485.078
	Tilbageførte nedskrivninger	-389.843	-93.073	-36.458	-260.312	-389.843
	Tidligere nedskrevet nu tabt	0	0	0	-335.491	-335.491
	Andre bevægelser (rentekorrektion mv.)	503	0	0	14.378	14.378
	Ændring i nedskrivninger, overførsel mellem stadier	0	38.214	-58.228	20.014	0
	Udlån til amortiseret kostpris i alt 31.12.2018		36.372	56.737	1.182.850	1.275.959
	Garantier					
	Hensættelser i alt 01.01.2018	0	4.369	702	44.598	49.669
	Hensættelser vedr. nye eksponeringer i året, herunder nye konti til eksisterende kunder	15.325	3.126	1.628	10.571	15.325
	Tilbageførte hensættelser	-44.155	-14.468	-291	-29.396	-44.155
	Ændring i hensættelser, overførsel mellem stadier	0	10.369	-254	-10.115	0
	Garantier i alt 31.12.2018		3.396	1.785	15.658	20.839
	Uudnyttet maksimum og lånetilsagn					
	Hensættelser i alt 01.01.2018		3.434	748	10.667	14.849
	Ændring i hensættelser, overførsel mellem stadier	438	-1.691	-183	2.312	438
	Uudnyttet maksimum og lånetilsagn i alt 31.12.2018		1.743	565	12.979	15.287
	Tab uden forudgående nedskrivninger	59.960	0	0	0	0
	Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-20.953	0	0	0	0
	Nedskrivninger og hensættelser i alt 31.12.2018	106.353	41.511	59.087	1.211.487	1.312.085
	Uudnyttet maksimum og lånetilsagn indregnes ikke i balancen					

NOTER

Note

			2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.	
24	OBLIGATIONER TIL DAGSVÆRDI				
	Statsobligationer		71.525	80.980	
	Realkreditobligationer		3.390.997	2.601.632	
	Obligationer til dagsværdi i alt		3.462.522	2.682.612	
	Sparekassen har deponeret obligationer hos Nationalbanken i forbindelse med lån, clearing og afvikling m.v. for i alt		395.866	376.911	
	Den ubelånte andel af de deponerede obligationer kan frigøres på anfordring.				
25	AKTIER M.V.				
	Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på NASDAQ Copenhagen		9.841	7.347	
	Unoterede sektoraktier optaget til dagsværdi		237.346	218.426	
	Aktier m.v. i alt		247.187	225.773	
26	KAPITALANDELE I ASSOCIEREDE VIRKSOMHEDER				
		Hjemsted	Ejerandel %	Egenkapital 1.000 kr.	Resultat 1.000 kr.
	Ejendomsfællesskabet Den Jyske Sparekasse og KGH Property I/S	Grindsted	50,0%	3.990	0
	Aktivitet: Anden udlejning af boliger				
	Farsø Erhvervspark A/S	Vesthimmerland	44,4%	3.101 **	negativ **
	Aktivitet: Opførelse og udlejning af ejendomme				
	Vækstcenter Vesthimmerland ApS	Vesthimmerland	32,6%	negativ *	177 **
	Aktivitet: Udlejning af ejendom				
	Selskabet af 14.2.2006, Vrå ApS	Hjørring	23,0%	negativ *	negativ *
	Aktivitet: Udlån til investering i grunde og bygninger til videresalg				
	Thise Udviklingselskab ApS	Skive	30,8%	607 **	negativ **
	Aktivitet: Ejendomsudlejning				
	Junget Udviklingselskab ApS	Skive	34,6%	643 **	negativ **
	Aktivitet: Ejendomsudlejning				
	HN Invest Tyskland I A/S	Odense	33,3%	2.948 **	negativ **
	Aktivitet: Holdingselskab samt udlånsvirksomhed til ejendomsinv.				
	EgnsINVEST Tyske Ejendomme A/S	Horsens	20,0%	508.228	65.374
	Aktivitet: Anden udlejning af boliger				
	Egenkapital og resultat i selskaberne er baseret på den senest foreliggende årsrapport.				
	* Associerede virksomheder med negativ egenkapital er indregnet til 0.				
	** Resultatet for 2019 er indregnet på basis af resultatet i de associerede virksomheder for 2018.				
			2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.	
	Samlet anskaffelsessum primo		40.656	73.947	
	Tilgang		1.995	0	
	Afgang		0	33.291	
	Samlet anskaffelsessum ultimo		42.651	40.656	
	Op- og nedskrivninger primo		51.421	64.997	
	Afgang		0	20.795	
	Resultat		10.961	7.219	
	Op- og nedskrivninger ultimo		62.382	51.421	
	Bogført beholdning ultimo		105.033	92.077	
	Sparekassens andel af:				
	Årets resultat		10.961	7.219	
	Anden total indkomst		0	0	
	Totalindkomst i alt		10.961	7.219	
	Sparekassens andel af egenkapitalen i associerede virksomheder (bogført værdi)		105.033	92.077	

NOTER

Note

26 KAPITALANDELE

	Overtagelses- tidspunkt	Overtaget ejerandel
DJS Erhvervsinvest A/S	01.01.2019	100%

Aktivitet: Opførelse og udlejning af ejendomme

Sparekassen har den 12. august 2019 besluttet at fusionere selskabet ind i sparekassen, som et led i den løbende effektivisering.

Fusionen er regnskabsmæssigt gennemført med tilbagevirkende kraft til den 1. januar 2019.

Fusionen er foretaget efter sammenlægningsmetoden, jævnfør nedenstående tabel, hvor de anførte regnskabsmæssige værdier på udvalgte regnskabsposter er opgjort.

VÆRDIER PÅ OVERTAGELSESTIDSPUNKTET	01.01.2019
	1.000 kr.
Aktiver	
Materielle anlægsaktier	132.679
Omsætningsaktiver	51.496
Aktiver i alt	184.175
Passiver	
Egenkapital	180.555
Kortfristede gældsforpligtelser	3.620
Forpligtelser i alt	184.175

	Overtagelses- tidspunkt	Overtaget ejerandel
DJS Leasing A/S	01.01.2019	100%

Aktivitet: Investerings- og finansieringsvirksomhed

Sparekassen har den 12. august 2019 besluttet at fusionere selskabet ind i sparekassen, som et led i den løbende effektivisering.

Fusionen er regnskabsmæssigt gennemført med tilbagevirkende kraft til den 1. januar 2019.

Fusionen er foretaget efter sammenlægningsmetoden, jævnfør nedenstående tabel, hvor de anførte regnskabsmæssige værdier på udvalgte regnskabsposter er opgjort.

VÆRDIER PÅ OVERTAGELSESTIDSPUNKTET	01.01.2019
	1.000 kr.
Aktiver	
Omsætningsaktiver	387.110
Aktiver i alt	387.110
Passiver	
Egenkapital	71.897
Kortfristede gældsforpligtelser	315.213
Forpligtelser i alt	387.110

NOTER

Note

26 KAPITALANDELE, FORTSAT

	Overtagelses- tidspunkt	Overtaget ejerandel
Finanshuset Farsø Pantebrevsselskab A/S	01.01.2019	100%
Aktivitet: Finansieringsvirksomhed		
Sparekassen har den 12. august 2019 besluttet at fusionere selskabet ind i sparekassen, som et led i den løbende effektivisering. Fusionen er regnskabsmæssigt gennemført med tilbagevirkende kraft til den 1. januar 2019. Fusionen er foretaget efter sammenlægningsmetoden, jævnfør nedenstående tabel, hvor de anførte regnskabsmæssige værdier på udvalgte regnskabsposter er opgjort.		

VÆRDIER PÅ OVERTAGELSESTIDSPUNKTET

01.01.2019

	1.000 kr.
Aktiver	
Anlægsaktiver	122.713
Omsætningsaktiver	7.160
Aktiver i alt	129.873
Passiver	
Egenkapital	68.617
Kortfristede gældsforpligtelser	61.256
Forpligtelser i alt	129.873

27 INDLÅN I PULJEORDNINGER

AFKAST AF PULJEAKTIVER (INDREGNET UNDER KURSREGULERINGER)

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	3	-34
Renteindtægter	-36	-28
Aktieudbytter	462	642
Kursreguleringer	252.527	-151.206
Afkast af puljeaktiver i alt	252.956	-150.626

AKTIVER TILKNYTTET PULJEORDNINGER

Kontant indestående	22.300	20.287
Investeringsforeningsbeviser	2.581.806	2.354.242
Andre aktiver	6.827	155.602
Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt	2.610.933	2.530.131

PASSIVER

Indlån i puljeordninger	2.610.933	2.530.131
Indlån i puljeordninger i alt	2.610.933	2.530.131

NOTER

Note

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
28		
IMMATERIELLE AKTIVER		
VÆRDI AF KUNDERELATIONER		
Kostpris primo	7.360	19.659
Årets af- og nedskrivninger	7.360	12.299
Bogført værdi ultimo	0	7.360

Værdi af kunderelationer opstået som følge af fusioner med andre sparekasser:
Sparekassen Farsø, Sparekassen i Skals samt Sparekassen Spar Salling i 2012.

GOODWILL

Kostpris primo	7.883	0
Årets tilgang	0	7.883
Kostpris ultimo	7.883	7.883
Årets nedskrivninger	1.992	0
Nedskrivninger ultimo	1.992	0
Bogført værdi ultimo	5.891	7.883

Værdi af goodwill er opstået som følge af køb af ejerandele i Spar Pantebrevsinvest A/S i 2018.

Værdien af immaterielle aktiver testes for værdiforringelse årligt, samt hvis der er indikationer på værdiforringelse.

29		
INVESTERINGSEJENDOMME		
Dagsværdi primo	40.180	57.059
Tilgang i årets løb	0	1.052
Afgang i årets løb	2.930	14.725
Årets værdiregulering til dagsværdi	-186	-3.206
Dagsværdi ultimo	37.064	40.180

Der er ikke optaget kreditforeningslån.

Lejeindtægter	3.282	3.398
Driftsudgifter	789	1.097
Heraf driftsudgifter fra investeringsejendomme uden lejeindtægt i året	70	110
Udlejningsgrad (excl. grunde og plantager)	88%	96%

Fremtidig minimumsleje for uopsigelige husleje kontrakter

Opsigelsesvarsel under 1 år	3.282	3.398
I alt	3.282	3.398

Sparekassen er udlejer i en række ejendomme. Lejeaftalerne er aftaler, hvor sparekassen for en aftalt periode har afgivet brugsretten til et lejemål mod betaling af leje, uden at de væsentlige risici og afkast forbundet med lejemålet er overdraget. Løbetidsfordelingen af minimums lejen er specificeret ovenfor.

FØLSOMHEDSOPLYSNINGER, INVESTERINGSEJENDOMME	Dagsværdi 1.000 kr.	Andel af porteføljen	Gennemsnit- ligt afkastkrav	Ændring i værdi ved ændring i afkastkrav på +1%
Kontorejendomme	1.220	3%	7,25%	-143
Industrirejendomme	12.940	35%	9,58%	-1.396
Boligejendomme	2.515	7%	8,13%	-334
Plantage	18.739	51%		
Grunde	1.650	4%		
Investeringsejendomme i alt	37.064	100%		

NOTER

Note

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
29 DOMICILEJENDOMME		
Anskaffelsessum primo	218.570	227.666
Ændring af regnskabspraksis	13.366	0
Afgang	0	9.096
Anskaffelsessum ultimo	231.936	218.570
Opskrivninger primo	7.973	5.653
Stigning i omvurderet værdi	2.403	2.353
Afgang	0	33
Opskrivninger ultimo	10.376	7.973
Nedskrivninger primo	18.591	19.312
Nedskrivninger ved omvurderet værdi	0	0
Afgang	720	721
Nedskrivninger ultimo	17.871	18.591
Afskrivninger primo	36.992	41.995
Afskrivning på kostpris	5.406	2.992
Afskrivning på opskrivning	131	82
Afgang	0	8.077
Afskrivninger ultimo	42.529	36.992
Omvurderet værdi ultimo	181.912	170.960
Heraf udgør værdien af leasingaktiver	10.952	0
Omvurderet værdi udgør primo 171,0 mio. kr. (2018: 172,0 mio. kr.)		

Investerings- og domicilejendomme måles til dagsværdi/omvurderet værdi (Niveau 3 i dagsværdi hierarkiet) opgjort på baggrund af en afkastbaseret model, baseret på skøn over kvadratmeterpriser og afkastkrav. Der er ikke sket overførsler mellem niveau 1, 2 eller 3 i 2019 og 2018.

Ved værdiansættelsen af ejendomme, som alle er beliggende i Jylland, er anvendt et afkastkrav mellem 6,25 pct. og 9,0 pct. En stigning i afkastkravet vil medføre fald i ejendommens dagsværdi, mens en stigning i kvadratmeterpris vil medføre en stigning i ejendommens dagsværdi. Der er ikke optaget kreditforeningslån.

Såfremt der ikke var foretaget omvurderinger, ville den regnskabsmæssige værdi af domicilejendomme udgøre 168,6 mio. kr. (2018: 168,6 mio. kr.)

Leasede domicilejendomme er ikke omvurderet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen.

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
30 ØVRIGE MATERIELLE AKTIVER		
Kostpris primo	113.089	112.025
Tilgang	1.536	2.481
Afgang	11.809	1.417
Kostpris ultimo	102.816	113.089
Af- og nedskrivninger primo	110.427	109.004
Årets afskrivninger	2.119	2.615
Årets ned- og afskrivninger på afhændede aktiver/udrangerede aktiver	11.414	225
Tilbageførte af- og nedskrivninger	0	967
Af- og nedskrivninger ultimo	101.132	110.427
Bogført beholdning ultimo	1.684	2.662

NOTER

Note

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
31 UDSKUDTE SKATTEAKTIVER		
Udskudt skat primo	101.672	78.802
Ændring i udskudt skat	2.121	-304
Skatteeffekt af praksisændring	0	23.174
Udskudte skatteaktiver i alt	103.793	101.672
De aktiverede skattemæssige aktiver forventes udnyttet indenfor 5 år.		
Ikke aktiveret udskudt skat udgør 59,6 mio.kr., der vedrører skattemæssigt fremførbart underskud.		
Immaterielle anlægsaktiver	13.042	15.035
Materielle anlægsaktiver	15.943	18.994
Udlån	25.873	30.830
Øvrige	7.752	7.909
Skattemæssigt underskud	100.749	96.633
Ikke-indregnet udskudt skatteaktiv	-59.566	-67.729
Udskudte skatteaktiver i alt	103.793	101.672
32 AKTIVER I MIDLERTIDIG BESIDDELSE		
Kostpris primo	14.183	236.535
Tilgang i årets løb	4.740	0
Afgang i årets løb	8.659	222.352
Kostpris ultimo	10.264	14.183
Af- og nedskrivninger primo	701	4.137
Negative værdiændringer, som er indregnet i resultatopgørelsen	1.620	503
Tilbageførte værdiændringer ved salg	427	3.939
Værdiregulering ultimo	1.894	701
Bogført værdi ultimo	8.370	13.482
Under posten indgår følgende selskaber, som midlertidigt er i sparekassens besiddelse: Ejendomsselskabet Jysk Håndværkerbyg ApS, CVR-nr. 27 98 49 91, sparekassens ejerandel udgør 100 pct. (stemmeret 100 pct.)		
Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter ejendomme og selskaber overtaget som følge af afvikling af kundeengagementer. Det er sparekassens politik at overtage aktiver, enten frivilligt eller på tvangsauktion, hvor det udfra en konkret vurdering forventes, at et efterfølgende salg, efter fradrag af erhvervs- og driftsomkostninger, vil kunne reducere det samlede tab. Medmindre selskaberne er under konkurs, arbejder sparekassen aktivt med salg, og forventningen er, at aktiverne vil kunne afhændes på kort sigt.		
	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
33 ANDRE AKTIVER		
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	74.194	83.094
Forskellige debitorer	81.673	104.295
Tilgodehavende renter og provision	2.267	1.947
Øvrige aktiver	81.657	75.666
Andre aktiver i alt	239.791	265.002

NOTER

Note		2019 I.000 kr.	2018 I.000 kr.
34	GÆLD TIL KREDITINSTITUTTER OG CENTRALBANKER FORDELT EFTER RESTLØBETID		
	Anfordring	264.871	213.570
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	264.871	213.570
	DER FORDELES SÅLEDES:		
	Gæld til kreditinstitutter	264.871	213.570
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	264.871	213.570
	HERAF DEPONEREDE SIKKERHEDER		
	Deponerede marginkonti	0	360
	Deponerede sikkerheder i alt	0	360
35	INDLÅN OG ANDEN GÆLD FORDELT EFTER RESTLØBETID		
	Anfordring	8.952.019	8.394.050
	INDLÅN MED OPSIGELSESVARSEL:		
	Til og med 3 mdr.	295.000	240.474
	Over 3 mdr. til og med 1 år	176.328	225.571
	Over 1 år til og med 5 år	436.936	576.313
	Over 5 år	861.616	1.018.750
	Indlån og anden gæld i alt	10.721.899	10.455.158
	DER FORDELES SÅLEDES:		
	Anfordring	8.952.019	8.394.050
	Med opsigelsesvarsel	655.339	848.167
	Tidsinds kud	166.868	215.251
	Særlige indlånsformer	947.673	997.690
	Indlån og anden gæld i alt	10.721.899	10.455.158
36	UDSTEDTE OBLIGATIONER TIL AMORTISERET KOSTPRIS FORDELT EFTER RESTLØBETID		
	Over 1 år til og med 5 år	59.649	0
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris i alt	59.649	0
	UDSTEDTE OBLIGATIONER TIL AMORTISERET KOSTPRIS		
	60 mio. kr. fast rente 3,00%, september 2024	60.000	0
	60 mio. kr. periodiserede stiftelsesomkostninger	-351	0
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris i alt	59.649	0
37	ANDRE PASSIVER		
	Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	97.260	88.775
	Forskellige kreditorer	63.075	64.457
	Skyldige renter og provision	2.355	335
	Leasingforpligtelse	10.772	0
	Øvrige passiver	46.984	46.836
	Andre passiver i alt	220.446	200.403

NOTER

Note

		2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
38	EFTERSTILLEDE KAPITALINDSKUD OG HYBRID KERNEKAPITAL		
	Supplerende kapital:		
	250 mio. kr. variabel rente 5,27%, juni 2028	250.000	250.000
	250 mio. kr. periodiserede stiftelsesomkostninger	-2.719	-3.499
	Efterstillede kapitalindskud i alt	247.281	246.501
	Hybrid kernekapital indregnet under egenkapitalen:		
	50 mio. kr. variabel rente 9,36%, løbetid uendelig	50.000	50.000
	50 mio. kr. variabel rente 9,36%, skyldig rente	39	52
	50 mio. kr. fast rente 7,50%, løbetid uendelig	50.000	50.000
	50 mio. kr. fast rente 7,50%, skyldig rente	1.931	1.942
	Hybrid kernekapital indregnet under egenkapitalen i alt	101.970	101.994
	Efterstillede kapitalindskud og hybrid kernekapital i alt	349.251	348.495
	RENTEBELØB		
		Rentesats	
	250 mio. kr. variabel rente, juni 2028	5,27 %	13.475
	250 mio. kr. variabel rente, udgiftsført fee		779
	300 mio. kr. variabel rente, indfriet sept. 2018		0
	250 mio. kr. fast rente, indfriet juni 2018		0
	91 mio. kr. fast rente, indfriet juni 2018		0
	50 mio. kr. variabel rente, indfriet aug. 2018		0
	I alt		14.254
	Hybrid kernekapital under egenkapitalen:		
	50 mio. kr. variabel rente, løbetid uendelig	9,36 %	4.752
	50 mio. kr. fast rente, løbetid uendelig	7,50 %	3.740
	I alt		8.492

Lånene på i alt 350 mio. kr. er optaget som efterstillet kapital. Ved opgørelse af kapitalgrundlaget medregnes de efterstillede kapitalindskud.

Lånene indregnes fratrukket omkostninger.

For supplerende kapital på nom. 250 mio. kr. gælder, at lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder og lov om finansiell virksomhed kan indebære krav til nedskrivning af kapitalbeviserne eller konvertering til egenkapital. Den supplerende kapital kan efter godkendelse fra Finanstilsynet førtidsindfries fra 5 år før det anførte forfaldstidspunkt.

Hybrid kernekapital nom. 50 mio. kr. variabel rente 9,36 pct. opfylder betingelserne i CRR-forordningen for hybridkapitalinstrumenter og er præsenteret under egenkapitalen. For denne post gælder, at kapitalbeviserne skal nedskrives, hvis kapitalprocenten falder under sparekassens solvensbehov.

Endvidere kan nedskrivning ske, når egentlig kernekapitalprocent falder til under 5,125 pct. Den hybride kernekapital kan efter godkendelse fra Finanstilsynet indfries ved hver rentetermin.

Hybrid kernekapital nom. 50 mio. kr. fast rente 7,50 pct. opfylder betingelserne i CRR-forordningen for hybridkapitalinstrumenter og er præsenteret under egenkapitalen. For denne post gælder, at kapitalbeviserne skal nedskrives, hvis den egentlige kernekapitalprocent falder under 5,125 pct. Kapitalen kan efter godkendelse fra Finanstilsynet indfries fra juni 2023. I perioden fra udstedelsesdatoen og frem til 26. juni 2023 forrentes kapitalinstrumentet med en fast årlig kuponrente på 7,50 pct. Fra den 26. juni 2023 og fremefter forrentes kapitalinstrumentet med en variabel halvårlig kuponrente svarende til CIBOR6-satsen offentliggjort 2 dage før en rentebetalingdag med tillæg af et kreditspænd. Kreditspændet opgøres som 7,50 pct. fratrukket den danske 5-årige swaprente offentliggjort 2 dage før udstedelsen.

Omkostninger vedrørende udstedelsen af den hybride kapital i 2018 udgjorde 779 tkr. Beløbet er ført direkte på egenkapitalen, hvor hybrid kapital også indregnes. Der er en ubetinget ret til at undlade at betale rente af hybrid kernekapital klassificeret under egenkapitalen.

NOTER

Note

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
39 EVENTUALFORPLIGTELSE		
GARANTIER M.V.		
Finansgarantier	895.097	807.241
Tabsgarantier for realkreditudlån	1.476.540	1.480.321
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	551.395	302.849
Øvrige garantier	210.928	222.159
Garantier i alt	3.133.960	2.812.570

Sparekassen har deponeret obligationer hos Nationalbanken i forbindelse med lån, clearing og afvikling m.v. for i alt 395,9 mio. kr.

I lighed med øvrige danske institutter hæfter sparekassen for tab til Garantiformuen. Seneste opgørelse af sparekassens andel af sektorens indeståelse på 3,2 mia. kr. over for Garantiformuen udgør 1,12 pct. svarende til 35,8 mio. kr.

Som følge af de forretningsmæssige aktiviteter er sparekassen part i forskellige retssager og tvister, sparekassen vurderer risikoen i hvert enkelt tilfælde, og nødvendige hensættelser bogføres under hensatte forpligtelser. Sparekassen forventer ikke, at sådanne tvister får væsentlig indvirkning på den finansielle stilling.

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
ØVRIGE EVENTUALFORPLIGTELSE		
BEC Udtrædelsesforpligtelse	231.964	186.181
Huslejeforpligtelser	1.628	5.474
Øvrige forpligtelser	22.704	24.851
Øvrige eventualforpligtelser i alt	256.296	216.506
LØBETIDSFORDELING AF HUSLEJEFORPLIGTELSE		
Huslejeforpligtelse inden for 1 år fra balancedagen	81	3.015
Huslejeforpligtelse mellem 1 og 5 år fra balancedagen	1.547	2.459
Huslejeforpligtelser i alt	1.628	5.474

Sparekassens medlemskab af datacentralen BEC medfører, at sparekassen ved en eventuel udtrædelse er forpligtet til betaling af en udtrædelsesgodtgørelse.

Sparekassen er lejer i en række ejendomme. Lejeaftalerne er aftaler, hvor sparekassen for en aftalt periode har brugsretten til et lejemål mod betaling af leje, uden at de væsentlige risici og afkast forbundet med lejemålet er overdraget. Løbetidsfordelingen af minimums lejen er specificeret ovenfor. Lejeaftalerne har ikke tidligere været indregnet i balancen, men fra den 1. januar 2019 er regnskabspraksis ændret, så leasingaftalerne herefter indregnes i balancen jf. omtalen under anvendt regnskabspraksis.

Den resterende forpligtelse er omfattet af undtagelsesbestemmelserne og dermed ikke indregnet i balancen.

Øvrige forpligtelser indeholder medarbejderkrav i forbindelse med eventuel afskedigelse m.m., eventualforpligtelse vedrørende formidlingsamarbejde vedrørende forsikringsamarbejde samt mulig forpligtelse i forbindelse med opførelse af idræts- og kulturcenter i Grindsted by.

40 NÆRTSTÅENDE PARTER

NÆRTSTÅENDE PARTER MED BESTEMMENDE INDFYLDELSE

Ingen nærtstående parter har bestemmende indflydelse over Den Jyske Sparekasse

TRANSAKTIONER MED NÆRTSTÅENDE PARTER

Den Jyske Sparekasse har i regnskabsåret haft følgende transaktioner med nærtstående parter:

	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
DIREKTION		
Udlån og uudnyttet maksimum og lånetilsagn	260	280
Modtagne sikkerhedsstillelser	0	0
BESTYRELSE		
Udlån og uudnyttet maksimum og lånetilsagn	2.109	1.206
Garantier	998	952
Modtagne sikkerhedsstillelser	1.790	1.252

Alle transaktioner med nærtstående parter sker på markedsvilkår og eksponeringerne er ydet på normale kundevilkår til en markedsrente fastsat i forhold til den enkeltes kapitalforhold. Der er ligeledes stillet sikkerhed på normale kundevilkår.

Rentesatserne ligger i intervallet 2,25 - 8,75 pct.

For medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er rentevilkårene til normale personalesatser, og der er ligeledes stillet sikkerheder på normale personalevilkår.

Der har ikke været usædvanlige transaktioner med nærtstående parter.

Der henvises i øvrigt til note 15 vedrørende vederlag til direktion, bestyrelse og øvrige ansatte med indflydelse på risikoprofilen.

NOTER

Note

41 AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Afledte finansielle instrumenter anvendes primært til afdækning af sparekassens risici i forbindelse med kundehandel. Valuta- og rentekontrakter anvendes til afdækning af sparekassens valuta- og renterisici. Afdækningerne kan ikke matches 100 pct., hvorfor sparekassen har en beskednen egenrisiko, se beskrivelse i note 6 markedsrisici. Den positive markedsværdi indgår i balancen under andre aktiver, og den negative markedsværdi indgår i balancen under andre passiver. Se forfaldsoversigt under note 7 likviditetsrisici.

OVERSIGT FOR 2019

AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER MED HANDELSFORMÅL	Nominel værdi	Markedsværdi		Netto
		Positiv	Negativ	
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
VALUTAKONTRAKTER				
Terminer	50.077	10.711	2.159	8.552
Spot	2.864	177	140	37
RENTEKONTRAKTER				
Swaps	582.462	62.802	76.409	-13.607
Afledte finansielle instrumenter med handelsformål i alt		73.690	78.708	-5.018
AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER ANVENDT TIL SIKRING				
VALUTAKONTRAKTER				
Terminer	72.239	499	226	273
Spot	0	0	0	0
RENTEKONTRAKTER				
Swaps	43.554	5	18.326	-18.321
Afledte finansielle instrumenter anvendt til sikring i alt		504	18.552	-18.048
I alt		74.194	97.260	-23.066
Årets gevinst/tab på sikringsinstrumenter				-2.338
Årets gevinst/tab på de sikrede poster				2.338
Nettogevindst/-tab				0

OVERSIGT FOR 2018

AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER MED HANDELSFORMÅL	Nominel værdi	Markedsværdi		Netto
		Positiv	Negativ	
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
VALUTAKONTRAKTER				
Terminer	22.310	13.119	3.509	9.610
Spot	1.658	0	0	0
RENTEKONTRAKTER				
Swaps	520.305	69.657	69.462	195
Afledte finansielle instrumenter med handelsformål i alt		82.776	72.971	9.805
AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER ANVENDT TIL SIKRING				
VALUTAKONTRAKTER				
Terminer	125.717	318	216	102
Spot	593	0	0	0
RENTEKONTRAKTER				
Swaps	47.517	0	15.588	-15.588
Afledte finansielle instrumenter anvendt til sikring i alt		318	15.804	-15.486
I alt		83.094	88.775	-5.681
Årets gevinst/tab på sikringsinstrumenter				-383
Årets gevinst/tab på de sikrede poster				383
Nettogevindst/-tab				0

NOTER

Note

42 FINANSIELLE AKTIVER OG FORPLIGTELSE

FINANSIELLE INSTRUMENTER INDREGNET TIL DAGSVÆRDI

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter. Dagsværdien opgøres efter følgende værdiansættelsehierarki:

- Værdiansættelse af finansielle instrumenter sker ved anvendelse af noterede kurser fra et aktivt marked (niveau 1)
- Anvendelse af generelt accepterede værdiansættelsesmetoder baseret på observerbare markedsdata (niveau 2)
- Baseret på anvendelse af tilgængelige data, som kun i mindre omfang er observerbare (niveau 3).

For finansielle instrumenter med noterede kurser på et aktivt marked, eller hvor værdiansættelsen bygger på generelt accepterede værdiansættelsesmetoder med observerbare markedsdata, er der ikke væsentlige skøn forbundet med værdiansættelsen.

For finansielle instrumenter, hvor værdiansættelsen sker ved anvendelse af generelt accepterede værdiansættelsesmetoder baseret på tilgængelige data, som kun i mindre omfang er observerbare markedsdata, er værdiansættelsen påvirket af skøn. Aktier mv. i niveau 2 og 3 omfatter primært unoterede aktier i sektorselskaber.

For unoterede aktier i form af aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen for at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen, og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser).

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi ved anvendelse af anerkendte værdiansættelsesteknikker som eksempelvis nutidsværdiberegninger og optionsmodeller (Black & Scholes).

Vedrørende afledte finansielle instrumenter med positiv dagsværdi foretager sparekassen yderligere en såkaldt Credit Valuation Adjustment (CVA-justering) for at tage højde for ændringen i modpartens kreditrisiko. Beregningen af CVA-justeringen er baseret på estimater af PD og LGD på kunder uden OIK.

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori der indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter (LOPI) anbefaler kvartalsvist dagsværdier på visse af de såkaldte sektoraktier, det vil sige de aktier, som bankerne ejer med henblik på at deltage aktivt i den intrastruktur og de produktudbud, som understøtter sektorens forretningsgrundlag. De af LOPI anbefalede kurser tager udgangspunkt i aktionæroverenskomster og gennemførte handler i sektoren. Sparekassen foretager selvstændig vurdering af de anbefalede kurser og verificerer sammenhæng til de gennemførte transaktioner og offentliggjorte regnskaber. Sparekassen vurderer, at alternative metoder til dagsværdimåling af disse aktier ikke vil medføre væsentlig anderledes dagsværdier.

Indlån i puljeordninger værdiansættes ud fra input fra kvalificeret ekstern part (Lokal puljeinvest). Investeringsforeningsandele i puljeordninger måles til dagsværdi.

DAGSVÆRDIHIERAKI FOR FINANSIELLE INSTRUMENTER, DER MÅLES TIL DAGSVÆRDI I BALANCEN	Noterede priser (niveau 1) 1.000 kr.	Observerbare input (niveau 2) 1.000 kr.	Ikke observerbare input (niveau 3) 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
FINANSIELLE AKTIVER 2019				
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	0	0	680	680
Obligationer til dagsværdi	3.462.522	0	0	3.462.522
Aktier mv.	9.841	171.978	65.368	247.187
Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	2.610.933	0	2.610.933
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	74.194	0	74.194
Finansielle aktiver i alt	3.472.363	2.857.105	66.048	6.395.516
FINANSIELLE FORPLIGTELSE 2019				
Indlån i puljeordninger	0	2.610.933	0	2.610.933
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	97.260	0	97.260
Finansielle forpligtelser i alt	0	2.708.193	0	2.708.193

Note

42 FINANSIELLE AKTIVER OG FORPLIGTELSE, FORTSAT

DAGSVÆRDIHIERAKI FOR FINANSIELLE INSTRUMENTER, DER MÅLES TIL DAGSVÆRDI I BALANCEN	Noterede priser (niveau 1)	Observerbare input (niveau 2)	Ikke observerbare input (niveau 3)	I alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
FINANSIELLE AKTIVER 2018				
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	0	0	3.364	3.364
Obligationer til dagsværdi	2.682.612	0	0	2.682.612
Aktier mv.	7.347	157.260	61.166	225.773
Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	2.530.131	0	2.530.131
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	83.094	0	83.094
Finansielle aktiver i alt	2.689.959	2.770.485	64.530	5.524.974
FINANSIELLE FORPLIGTELSE 2018				
Indlån i puljeordninger	0	2.530.131	0	2.530.131
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	88.775	0	88.775
Finansielle forpligtelser i alt	0	2.618.906	0	2.618.906

REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI

Finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi i balancen baseret på niveau 3	2019 1.000 kr.	2018 1.000 kr.
Regnskabsmæssig værdi primo	64.530	71.655
Kursreguleringer i resultatopgørelsen	4.466	2.951
Køb	0	0
Udtrækning	-2.751	-9.973
Salg	-197	-103
Overførsler til/fra niveau 3	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	66.048	64.530
Urealiserede kursreguleringer	4.448	3.728

Kursreguleringer i resultatopgørelsen er indregnet under posten kursreguleringer.
Udbytte af aktier er indregnet i resultatopgørelsen under udbytte af aktier mv. og indgår ikke i ovenstående opgørelse.

FØLSOMHEDSOPLYSNINGER

Hvis den faktiske handelsværdi afviger med +/- 10 pct. i forhold til dagsværdien, udgør resultatpåvirkningen (før skat) +/-	6.605	6.453
Hvis den faktiske handelsværdi afviger med +/- 10 pct. i forhold til dagsværdien, udgør egenkapitalpåvirkningen (før skat) +/-	6.605	6.453

Sparekassens væsentligste investering i aktier baseret på niveau 3 omfatter indskuddet i PRAS A/S på 63,4 mio. kr. (2018: 59,1 mio. kr.), hvilket svarer til 96 pct. (2018: 92 pct.) af den samlede dagsværdi af finansielle instrumenter under niveau 3. Dagsværdien af indskuddet i PRAS A/S er baseret på selskabets indre værdi. En ændring i selskabets egenkapital på 100 mio. kr. vil påvirke sparekassens resultat med 2,4 mio. kr. (2018: 2,4 mio. kr.)

Dagsværdien af indskuddet i PRAS A/S er fastsat med udgangspunkt i selskabets indre værdi, da denne i store træk repræsenterer værdien af selskabets aktieposter i Nykredit og DLR Kredit. Aktierne i Nykredit værdiansættes ikke til indre værdi, men til en værdi, der tager udgangspunkt i den kurs, som en kreds af investorer har købt aktier til i slutningen af 2017. Det er sparekassens vurdering, at indre værdi svarer til dagsværdi.

Der er hverken i 2018 eller 2019 foretaget overførsler af finansielle instrumenter mellem de forskellige niveauer. Hvis et finansielt instruments klassifikation har ændret sig i forhold til regnskabsårets begyndelse, anses ændringen at have fundet sted ved afslutningen af regnskabsperioden.

NOTER

Note

42 FINANSIELLE AKTIVER OG FORPLIGTELSE, FORTSAT

FINANSIELLE INSTRUMENTER INDREGNET TIL AMORTISERET KOSTPRIS, OPLYSNINGER OM DAGSVÆRDI 2019	Dagsværdi indregnet i resultatopgørelsen		Amortiseret kostpris	I alt
	Handels- portefølje	Udenfor handels- portefølje	Aktiver/ Forpligtelser	
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	
FINANSIELLE AKTIVER				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	275.038	275.038
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	988.754	988.754
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	0	680	0	680
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	0	0	7.675.403	7.675.403
Obligationer til dagsværdi	0	3.462.522	0	3.462.522
Aktier mv.	0	247.187	0	247.187
Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	2.610.933	0	2.610.933
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	74.194	0	0	74.194
Finansielle aktiver i alt	74.194	6.321.322	8.939.195	15.334.711

FINANSIELLE PASSIVER				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	264.871	264.871
Indlån og anden gæld	0	0	10.721.899	10.721.899
Indlån i puljeordninger	0	2.610.933	0	2.610.933
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	59.649	59.649
Efterstillede kapitalindskud	0	0	247.281	247.281
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	97.260	0	0	97.260
Finansielle forpligtelser i alt	97.260	2.610.933	11.293.700	14.001.893

FINANSIELLE INSTRUMENTER INDREGNET TIL AMORTISERET KOSTPRIS, OPLYSNINGER OM DAGSVÆRDI 2018

FINANSIELLE AKTIVER				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	291.273	291.273
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	1.069.460	1.069.460
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	0	3.364	0	3.364
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	0	0	7.815.477	7.815.477
Obligationer til dagsværdi	299	2.682.313	0	2.682.612
Aktier mv.	23	225.750	0	225.773
Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	2.530.131	0	2.530.131
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	83.094	0	0	83.094
Finansielle aktiver i alt	83.416	5.441.558	9.176.210	14.701.184

FINANSIELLE PASSIVER				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	213.570	213.570
Indlån og anden gæld	0	0	10.455.158	10.455.158
Indlån i puljeordninger	0	2.530.131	0	2.530.131
Efterstillede kapitalindskud	0	0	246.501	246.501
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	88.775	0	0	88.775
Finansielle forpligtelser i alt	88.775	2.530.131	10.915.229	13.534.135

Indlån i puljeordninger måles til dagsværdi ved anvendelse af dagsværdioptionen.

NOTER

Note

42 FINANSIELLE AKTIVER OG FORPLIGTELSE, FORTSAT

For langt den overvejende del af sparekassens tilgodehavender, udlån og indlån kan der ikke ske overdragelse uden kundens accept, og der eksisterer ikke et aktivt marked, for handel med sådanne instrumenter. Skøn over dagsværdi skal foretages, hvor der kan iagttages ændrede forhold, der ville ændre prisen på instrumentet i forhold til første indregning, såfremt pågældende aftale var blevet lavet på balancedagen. Resultatet af skønnet kunne være anderledes, hvis det var forestået af andre.

Oplysninger om dagsværdi for finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris baseres på nedenstående antagelser:

For en række af sparekassens indlån og udlån m.v. er renten afhængig af renteutviklingen. Dagsværdien vurderes således i det væsentligste at svare til den regnskabsmæssige værdi.

Dagsværdien for udlån er opgjort på baggrund af et kvalificeret skøn, der bygger på, at sparekassen løbende ændrer sine lånevilkår til gældende markedsforhold. For udlån vurderes de indregnede nedskrivninger at svare til dagsværdireguleringen af kreditrisikoen. Forskellen til dagsværdier udgør alene modtagne ej indtægtsførte gebyrer og provisioner. Andelen af fastforrentede udlån vurderes af have mindre omfang og i alt væsentlighed at svare til den regnskabsmæssige værdi.

For kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker, tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, gæld til kreditinstitutter og centralbanker, indlån, udstedte obligationer og efterstillet kapitalindskud vurderes dagsværdien i al væsentlighed at svare til den regnskabsmæssige værdi.

	Regnskabs- mæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabs- mæssig værdi	Dagsværdi
	2019	2019	2018	2018
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
DAGSVÆRDI AF FINANSIELLE INSTRUMENTER DER MÅLES TIL AMORTISERET KOSTPRIS				
FINANSIELLE AKTIVER				
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	7.675.403	7.709.950	7.815.477	7.844.119
Finansielle aktiver i alt	7.675.403	7.709.950	7.815.477	7.844.119

43 FILIALER FORDELT PÅ LANDE

Sparekassen har ingen filialer i udlandet.

NOTER

Note

44

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS I ØVRIGT

Anvendt regnskabspraksis er, udover beskrivelsen i note 1, beskrevet nedenfor.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde sparekassen og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når sparekassen som følge af en tidligere begivenhed har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Hvis den efterfølgende måling ikke er til dagsværdi over resultatopgørelsen, justeres der også for transaktionsomkostninger. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor. Måling af udlån, obligationer og aktier fremgår dog af note 1.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Visse poster, herunder værdistigninger på domicilejendomme, indregnes dog i en separat opgørelse i forlængelse af resultatopgørelsen benævnt "anden totalindkomst".

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afregningsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og sparekassen i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Konsolidering

Sparekassens datterselskaber er fusioneret ind i sparekassen i august 2019. Som følge af at fusionen regnskabsmæssigt er sket med tilbagevirkende kraft til den 1. januar 2019, indgår sparekassen ikke længere i koncernforhold, hvorfor bestemmelserne omkring konsolidering ikke længere er relevante.

Der var i 2018 foretaget konsolidering af alle virksomheder, hvori sparekassen havde bestemmende indflydelse, uanset om denne byggede på juridiske eller andre forhold. Udarbejdelse af koncernregnskabet skete ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen blev foretaget eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger og interne

mellemværender. Kapitalandele i dattervirksomheder, der konsolideredes, udlignedes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Virksomheder, hvori sparekassen direkte eller indirekte besidder mellem 20 pct. og 50 pct. af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder. Aktiver og forpligtelser i midlertidigt overtagne selskaber, hvori sparekassen har bestemmende indflydelse, indregnes i en særskilt post på henholdsvis aktivsiden (aktiver i midlertidig besiddelse) og passivsiden (midlertidigt overtagne forpligtelser) i balancen.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet henholdsvis stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet, henholdsvis afviklingstidspunktet. Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Ved koncerninterne virksomhedssammenslutninger anvendes sammenlægningsmetoden, hvorefter aktiver og forpligtelser måles til værdien på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger. Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle aktiver og nedskrives, hvis der opstår værdiforringelse. Negative forskelsbeløb mellem kostprisen og dagsværdien af identificerbare nettoaktiver indregnes under andre driftsindtægter i resultatopgørelsen som badwill.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af kapitalandele

Fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afvikling af dattervirksomheder / konsoliderede associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem salgssummen eller afviklingssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiverne på afhændelses- henholdsvis afviklingstidspunktet, inklusive ikke nedskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

NOTER

Note

44 Puljeaktiviteter

Samtlige puljeaktiver og –indlån indregnes i separate balanceposter. Afkast af puljeaktiver og fordeling til puljedeltagerne føres under posten ”kursregulering” i resultatopgørelsen. De aktiver, som puljedeltagerens opsparing er placeret i, værdiansættes til dagsværdi. Indlån i puljeordninger indregnes til dagsværdi svarende til dagsværdien af puljeaktivet, hvorved der undgås målingsinkonsistens.

Modregning

Sparekassen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når sparekassen har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb, og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

RESULTATOPGØRELSEN

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter.

Behandlingen af negative renteindtægter og positive renteudgifter adskiller sig ikke fra behandlingen af renteindtægter og renteudgifter. Negative renteindtægter og positive renteudgifter er præsenteret på hver sin særskilte linje i resultatopgørelsen.

Renteindtægter på udlån, der klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten baseret på det kontraktmæssigt udestående beløb.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit og DLR Kredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at sparekassen forestår serviceringen, og dermed opnår ret til vederlaget. Totalkredit og DLR Kredit kan modregne konstaterede tab i realkreditlånet i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Totalkredit kan modregne i de første 8 år og DLR Kredit kan modregne i de første 10 år. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkost-

ninger, pensioner m.v. til sparekassens personale. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratiale og fratrædelsesgodtgørelser, indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Pensionsordninger

Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med hovedparten af medarbejderne. I de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag til en uafhængig pensionskasse. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Sparekassen har indgået en ydelsesbaseret ordning for et tidligere direktionsmedlem. Aktuarmæssige gevinster og tab indregnes årligt i anden totalindkomst.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til sparekassens aktiviteter, herunder fortjeneste/tab ved salg af anlægsaktiver.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til sparekassens aktiviteter, herunder bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden kapitalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen. Aktuelle skatteforpligtelser, henholdsvis tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balancedagens gældende skattesatser og -regler.

Udskudt skat indregnes som udgangspunkt af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver til modregning i fremtidige positive skattepligtige indkomster. Ved hver balancedag vurderes sandsynligheden for, at den fremtidige indtjening er tilstrækkelig til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

NOTER

Note

44

BALANCEN

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender og gæld hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker omfatter clearingsmellemværender.

Tilgodehavender og gæld måles til amortiseret kostpris.

Kapitalandele i associerede virksomheder

En associeret virksomhed er en virksomhed, hvor sparekassen kan udøve betydelig, men ikke bestemmende indflydelse.

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equitymetoden), hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi.

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af virksomhedernes resultat efter skat.

I sparekassens anden totalindkomst indregnes den forholdsmæssige andel af alle transaktioner og begivenheder, der er indregnet i anden totalindkomst i den associerede virksomhed. Kapitalandele i associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Der foretages afskrivninger baseret på en vurdering af de immaterielle aktivers nytteværdi:

- Værdi af kunderelationer afskrives lineært over 7 år

Værdi af kunderelationer er opstået som følge af overtagelse/sammenlægninger med andre sparekasser. Goodwill er opstået som følge af virksomhedsovertagelse.

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver vurderes løbende og testes for værdiforringelse årligt samt ved indikation på værdiforringelse. Såfremt den regnskabsmæssige værdi overstiger nutidsværdien af de forventede fremtidige nettoindtægter fra virksomheden eller aktivet, nedskrives det immaterielle aktiv over resultatopgørelsen.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Ejendomme

Investeringsejendomme er ejendomme, som besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinster, herunder ejendomme udlejet under operationelle leasingaftaler. Domicilejendomme er ejendomme, som sparekassen selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed. Ejendomme, som indeholder elementer af både domicil- og investeringsejendom, opdeles forholdsmæssigt, hvis andelene kan frasælges separat. Eksterne eksperter er ikke involveret i målingen af investerings- og domicilejendomme.

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme måles efter første indregning til dagsværdi i overensstemmelse med principperne i bilag 9 til regnskabsbekendtgørelsen. Ændringer i dagsværdi på investeringsejendomme indregnes i resultatopgørelsen.

Domicilejendomme

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien.

Stigninger i en domicilejendoms omvurderede værdi indregnes i anden totalindkomst og overføres til posten opskrivningshenslæggelser under egenkapitalen, medmindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen. Fald i en domicilejendoms omvurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet i anden totalindkomst. I så fald indregnes værdifaldet i anden totalindkomst og overføres som en reduktion i opskrivningshenslæggelser under egenkapitalen. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi.

NOTER

Note

- 44 Domicilejendomme afskrives lineært over en periode på 50 år. Der afskrives ikke på ejendommenes forventede scrapværdi. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte knyttet til anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af de øvrige aktivers forventede brugstider:

- IT-udstyr og maskiner 3 år
- Inventar 3 år
- Biler 3 år
- Særlige installationer 5 år

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgsprisen og nytteværdien.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende eksponeringer. Aktiverne er kun midlertidigt i sparekassens besiddelse og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Aktiverne måles til det laveste beløb af udlånet umiddelbart før overtagelsen eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil tilknyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen. Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører til under andre aktivposter. Posten omfatter positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og indtægter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder tilgodehavende rente og udbytte. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen, og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån måles ved første indregning til dagsværdi. Efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Sparekassen har udstedt ikke-foranstillet seniorgæld, der er optaget under regnskabsposten Udstedte obligationer til amortiseret kostpris. Indregningen på optagelsestidspunktet sker til dagsværdi svarende til det modtagne vederlag med fradrag af afholdte omkostninger. Måling efter første indregning sker til amortiseret kostpris. Transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med udstedelsen, fradrages i den initiale dagsværdi, og vil således indgå i resultatopgørelsen under renteudgifter i takt med amortiseringen.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er modtaget før balancetidspunktet, men som vedrører en senere regnskabsperiode, herunder forudmodtagne renter og provision. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med udstedelsen, fradrages i den initiale dagsværdi og vil således indgå i resultatopgørelsen under renteudgifter i takt med amortiseringen.

Øvrige finansielle forpligtelser

Øvrige finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Hensatte forpligtelser

Sparekassen har indgået en ydelsesbaseret ordning for et tidligere direktionsmedlem. Forpligtelser af denne type opgøres efter aktuariemæssige principper ved tilbagediskontering af fremtidige pensionsydelse til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i rente, inflation og dødelighed.

NOTER

Note

44 Garantier og andre forpligtelser, bortset fra finansielle garantier og uudnyttede kreditrammer, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på sparekassens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Garantier måles ikke lavere end den provision, som er modtaget for garantien periodiseret over garantiperioden.

Princippet for opgørelse af forventede kredittab og uudnyttede kreditrammer er beskrevet i note 1.

Forpligtelser vedrørende personale, herunder jubilæer, seniorgodtgørelser m.v. hensættes ud fra beregninger af personaledata over alder og anciennitet. Der foretages diskontering af forpligtelser, der forfalder mere end 12 måneder efter den periode, hvor de er optjent.

Egenkapital

Opskrivningshenlæggelser omfatter opskrivning af sparekassens domicilejendomme efter indregning af udskudt skat. Opskrivningen opløses, når ejendommen nedskrives eller sælges.

Andre reserver omfatter lovpligtige reserver samt vedtægtsmæssige reserver.

Lovpligtige reserver indeholder nettoopskrivning efter indre værdis metode.

Vedtægtsmæssige reserver (bundne sparekassereserver) udgør i alt 695,7 mio. kr., hvoraf 568,7 mio. kr. stammer fra omdannelsen til aktieselskab den 25. juni 2018 og 127 mio. kr. stammer fra de oprindelige vedtægtsmæssige reserver. De bundne reserver kan ikke udloddes, men kan anvendes til dækning af underskud, der ikke dækkes af elementer, der kan udloddes.

Hybrid kernekapital med uendelig løbetid, og hvor der er en ubetinget ret til at unlade af betale renter, klassificeres som egenkapital, og betaling af renter indregnes direkte på egenkapitalen på betalingstidspunktet som udlodning.

Segmentoplysninger

Sparekassen har alene et driftssegment, hvilket følger den interne ledelsesrapportering. Sparekassen giver således ikke segmentoplysninger. Sparekassen har ingen kunder, som bidrager med 10 pct. eller mere af de samlede indtægter, og der gives ikke oplysninger om geografiske markeder, da sparekassen udelukkende driver virksomhed i Danmark.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav samt i henhold til Den Danske Finansanalytikerforenings vejledninger.

HOVED- OG NØGLETAL

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom.

KAPITALPROCENT (TIDLIGERE SOLVENSPROCENT)

Kapitalgrundlag x 100
Den samlede risikoeksponering

KERNEKAPITALPROCENT

Kernekapital x 100
Den samlede risikoeksponering

EGENKAPITALFORRENTNING FØR SKAT

Resultat før skat x 100
Egenkapital (gns.)

Nøgletallet er fra 2018 beregnet med udgangspunkt i primo egenkapitalen, jævnfør finanstilsynets vejledning.

EGENKAPITALFORRENTNING EFTER SKAT

Periodens resultat x 100
Egenkapital (gns.)

Nøgletallet er fra 2018 beregnet med udgangspunkt i primo egenkapitalen, jævnfør finanstilsynets vejledning.

INDTJENING PR. OMKOSTNINGSKRONE

Indtægter
Omkostninger (ekskl. skat)

OMKOSTNINGSPROCENT

Omkostninger (ekskl. nedskrivninger og skat)
Indtægter

BASISINDTJENING PR. OMKOSTNINGSKRONE

Nettorente- og gebyrindtægter + andre driftsindtægter
Omkostninger (ekskl. nedskrivninger og skat)

RENTERISIKO

Renterisiko x 100
Kernekapital

VALUTAPOSITION

Valutaindikator 1 x 100
Kernekapital

VALUTARISIKO

Valutaindikator 2 x 100
Kernekapital

UDLÅN PLUS NEDSKRIVNINGER HERPÅ I FORHOLD TIL INDLÅN

Udlån + nedskrivninger x 100
Indlån

LCR (LIQUIDITY COVERAGE RATIO)

Likviditetsbufferen x 100
Nettolikviditetens outflow

SUMMEN AF STORE EKSPONERINGER

Sum af store eksponeringer x 100

Egentlig kernekapital

**ANDEL AF TILGODEHAVENDE
MED NEDSAT RENTE**

Tilgodehavender med nedsat rente (før nedskrivninger) x 100

Udlån + garantier + nedskrivninger

**AKKUMULERET
NEDSKRIVNINGSPROCENT**

Akk. nedskrivninger x 100

Udlån + garantier + nedskrivninger

ÅRETS NEDSKRIVNINGSPROCENT

Periodens nedskrivninger på udlån x 100

Udlån + garantier + nedskrivninger

ÅRETS UDLÅNSVÆKST

(Udlån ultimo - udlån primo) x 100

Udlån primo

UDLÅN I FORHOLD TIL EGENKAPITAL

Udlån

Egenkapital

AFKASTNINGSGRAD

Årets resultat efter skat x 100

Aktiver i alt

ÅRETS RESULTAT PR. AKTIE

Årets resultat

Antal aktier

Årets resultat er eksklusiv rente til hybrid kapitalen

INDRE VÆRDI PR. AKTIE

Egenkapital (uden hybridkapital)

Antal aktier

Nøgletallet er beregnet som om den hybride kernekapital regnskabsmæssigt behandles som en forpligtelse, hvormed nøgletallet er beregnet på baggrund af aktionærernes andel af resultat og egenkapital.

BØRSKURS/INDRE VÆRDI PR. AKTIE

Børskurs

Indre værdi pr. aktie

BØRSKURS/RESULTAT PR. AKTIE

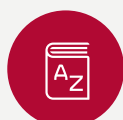
Markedsværdi pr. aktie (aktiekurs)

Indtjening pr. aktie

ORDFORKLARING

BEGREBER IFRS 9

Regnskabsstandard, som skærper kravene til nedskrivninger og hensættelser til forventede kredittab. Sparekassen har valgt at benytte sig af en overgangsordning, som gradvis udfases over de kommende år - i 2019 med 15 pct.

CCF

Credit Conversion Factor. Konverteringsfaktor til at fastsætte den uudnyttede del af kreditfaciliteten på misligholdelsestidspunktet

EAD

Exposure At Default. EAD udtrykker den samlede eksponering som sparekassen kan opføre på det tidspunkt, hvor kunden ikke længere kan servicere facilitet(erne)

ECL

Expected Credit Losses. Forventet tab/nedskrivning

Haircut

Haircut er en procentsats, som angiver den procentvise reduktion i en sikkerhedsværdi

LGD

Loss Given Default. LGD er et udtryk for det reelle tab, som sparekassen vil have på en kreditfacilitet, som kunden måtte have ved misligholdelse

OIK

Objektiv Indikation på Kreditforringelse

PD

Probability of Default. Sansynligheden for at en kunde misligholder lånet i en given periode

PD12

Sandsynligheden for at en kunde misligholder lånet i løbet af de næste 12 måneder

PD liv

Sandsynligheden for at en kunde misligholder lånet i løbet af lånets levetid

BEGREBER KAPITAL

Egentlig kernekapital

Egenkapital fratrukket hybrid kapital i egenkapitalen, med fradrag af andele af kredit- og finansieringsinstitutter, udskudt skat, immaterielle aktiver og IFRS9 overgangsordning mv. i henhold til CRR forordningen

Kernekapital

Egentlig kernekapital + hybrid kernekapital

Hybrid kernekapital

Lån optaget på særlige vilkår, som opfylder betingelserne i CRR-forordningen for hybridkapitalinstrumenter, således at den kan tælles med i kernekapitalen

Kapitalgrundlag

Kernekapital + supplerende kapital

Kapitalgrundlagsinstrumenter

De elementer der kan indgå i kapitalgrundlaget

Risikovægtede eksponeringer

Et samlet tal på beregning af kredit-, markeds- og operationel risiko

Egentlig kernekapitalprocent

Egentlig kernekapital i procent af de risikovægtede eksponeringer

Kapitalprocent

Kapitalgrundlaget i procent af de risikovægtede eksponeringer

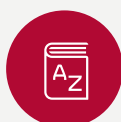
Solvensbehov

Det tilstrækkelige kapitalgrundlag i procent af de samlede risikovægtede eksponeringer fastsat af pengeinstituttets bestyrelse og direktion

Kapitalbevaringsbuffer

Et kapitalbufferkrav på 2,5 pct. i 2019 af de risikovægtede eksponeringer jf. CRR-forordningen og dermed fuldt indfaset. Kapitalbufferkravet skal opfyldes med egentlig kernekapital

BEGREBER KAPITAL

Kontracyklisk buffer

Et kapitalbufferkrav fastsat af erhvervsministeriet på baggrund af henstilling fra Det Systemiske Risikoråd. Kapitalbufferkravet skal opfyldes med egentlig kernekapital

NEP

Nedskrivningsegne passiver består af kapitalgrundlaget og ikke foranstillet seniorgæld (Senior Non-Preferred instrumenter)

Tababsorberingstillæg

Tababsorberingstillægget er et element i NEP-tillægget og baseret på en udvidelse af den eksisterende 8+ model til beregning af solvensbehovet. Alle institutter har fået et tillæg på enten 3,5 pct., 3,75 pct. eller 4,0 pct.

Rekapitaliseringsbeløb

Rekapitaliseringsbeløbet er et element i NEP-tillægget som udgør 8 pct. af de risikovægtede eksponeringer på udlån og garantier over 5 mio. kr. i bonitetskategorierne 1, 2C og 2B relativt til sparekassens samlede risikovægtede eksponeringer

NEP-tillæg

Tababsorberingstillæg + rekapitaliseringsbeløb

Ikke-foranstillet seniorgæld

Ny klasse af seniorgæld, som sammen med kapitalgrundlaget indgår i grundlaget for opfyldelsen af NEP-tillægget

NEP-krav

Solvensbehov + bufferkrav + NEP-tillæg. Indfases løbende i perioden 1. januar 2019 – 1. januar 2023.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process. Årlig rapport til Finanstilsynet omhandlende kapitalstyring og dokumentation herfor

CRR-forordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter

BEGREBER LIKVIDITET

LCR

Liquidity Coverage Ratio. Mål for evnen til at modstå et 30-dages likviditetsstress

Likviditetspejlemærke

Baseres på LCR men måles på 3 måneders likviditetsstress

Stabil funding

Stabil funding angiver forholdet mellem udlån (fundingbehovet) og den stabile funding i form af arbejdende kapital fratrukket obligationer med en restløbetid under 1 år

NSFR

Net Stable Funding Ratio. Mål for likviditetsprofilens stabilitet over en 1-årig horisont. Indføres fra 2021

ILAAP

Internal Liquidity Adequacy Assessment Processes. Årlig rapport til Finanstilsynet omhandlende likviditetsstyring og dokumentation herfor

ØVRIGE BEGREBER

Basisindtjening

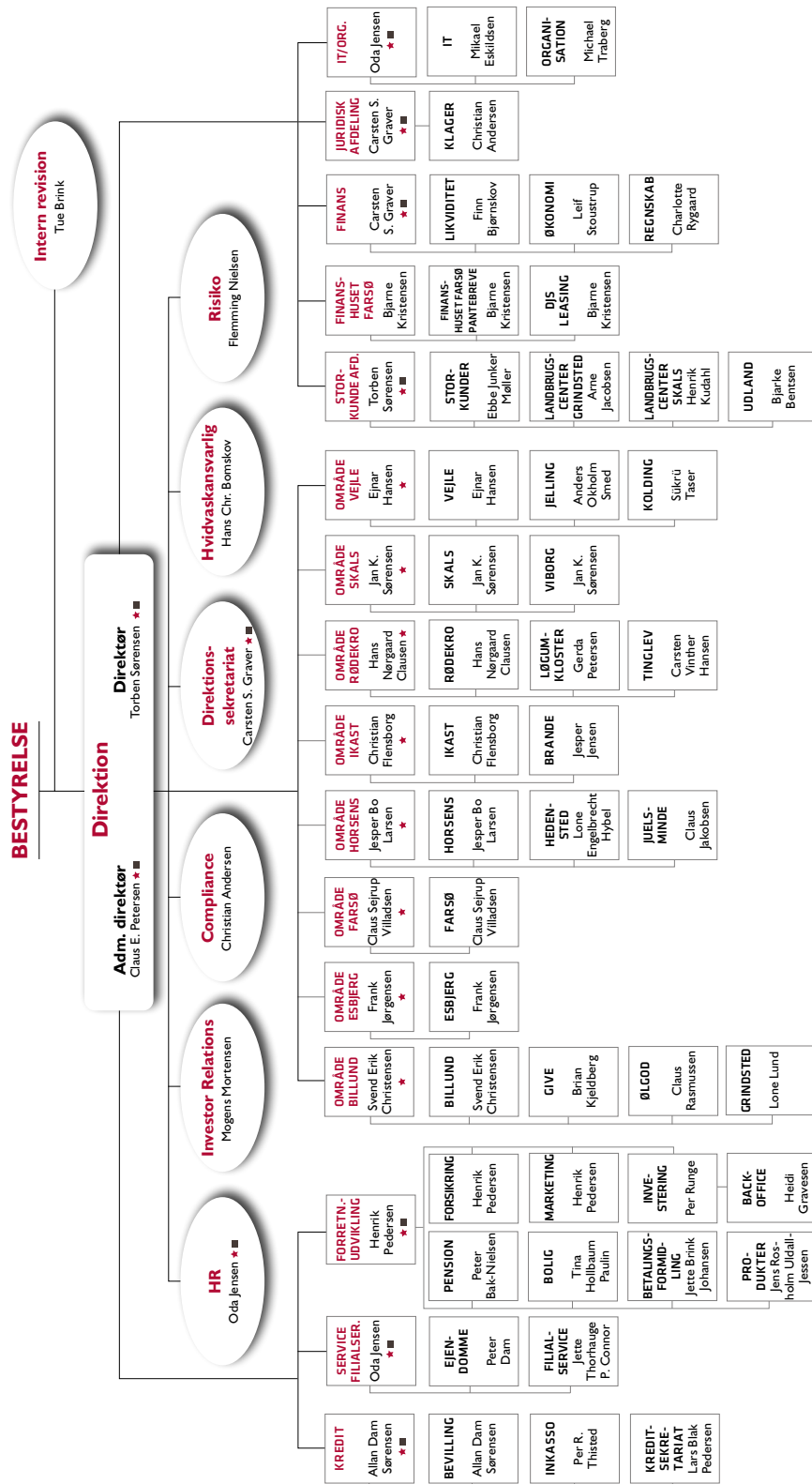
Resultat før skat, nedskrivninger og kursreguleringer

Krediteksponeringer

Krediteksponeringer defineres som bruttoudlån til amortiseret kostpris, udlån til dagsværdi, garantier og uudnyttet maksimum og lånetilsagn

ORGANISATIONS DIAGRAM

DEN JYSKE SPAREKASSES ORGANISATION PR. 31.12.2019

REPRÆSENTANTSKABET

Billund

Direktør Alf Nørbo Sørensen, Give
Direktør Anders Borg-Hansen, Billund
Skoleleder Annette Lundgaard, Grindsted
Murersvend Benny Gohr Jensen, Grindsted
Gårdejer Bent Jensen, Ølgod
Direktør Birgitte B. Rasmussen, Billund
Statsaut. revisor Brian Majlund, Grindsted
Sikringstekniker Dennis Østergaard Lauridsen, Sdr. Omme
El-installatør Finn Lauridsen, Grindsted
Afdelingschef Hanne Træholt Odegaard, Billund
Boghandler Henrik Henriksen, Give
Borgmester Ib Kristensen, Grindsted
Rådgivende Ingeniør Jakob Vibe-Pedersen, Billund
Virksomhedsejer Jimmy Nielsen, Ølgod
Direktør Michael Tullesen, Grindsted
Politiker Niels Haahr, Ansager
Tandlæge Niels Prip, Grindsted
Advokat Niels Aamann, Vejle
Mekaniker Peder Pedersen, Sdr. Omme
Fabrikant Peter Dahl Rasmussen, Gadbjerg
Malermester Preben Lindrum, Billund
Hotelejer Torben Klovborg, Billund

Esbjerg

Befragter Claus Bjelke, Esbjerg Ø
Executive director Finn Tvede, Esbjerg
Gårdejer Gunnar Rask Jensen, Esbjerg Ø
Adm. direktør Jens Husted Christensen, Esbjerg
Projektmedarbejder Jytte Detlefsen, Esbjerg V
Tandlæge Søren Bach-Petersen, Esbjerg

Farsø

Afdelingschef Bente Bach Poulsen, Farsø
Kemiingeniør Lise Buchreitz, Farsø
Mekaniker Michael Nielsen, Farsø
Kørelærer Palle Jensen, Farsø
Kromand Peder Chr. Holm Pedersen, Farsø
Kørselschef Per Sørensen, Farsø
Ejendomsmægler/advokat Rasmus Moesgaard, Farsø
Adm. direktør Toft H. Kristensen, Aars
Gårdejer Torben Bach, Aars

Horsens

Direktør Just Kristensen, Stouby
Direktør Kim Erfurt, Juelsminde
Advokat Lars Langhoff, Horsens
Reg. revisor Niels Erik Jensen, Horsens
Gårdejer Sejer Mortensen, Tørring
Konfliktmægler Tim Haarbo, Horsens

Ikast

Direktør Christopher Stensbjerg, Silkeborg
Skoventreprenør Finn Bøgedal, Brande
Afdelingsleder Frank Heidemann Sørensen, Engesvang
Statsaut. revisor Jakob Plum Lauridsen, Bording
Tømrermester Kristian Egebæk Jensen, Bording
Lagerforvalter Kurt Tolstrup, Ikast
Advokat Martin Plum Juul, Ikast
Økonomichef Mogens Ravnholt Jensen, Ikast

Rødekro

Restauratør Helle Jacobsen, Løgumkloster
Bilforhandler Henning Christiansen, Løgumkloster
Direktør Ib Jensen, Tinglev
Optiker Karin Margrethe Lund, Tønder
Landmand Knud-Ove Hansen, Løgumkloster
Fuldmægtig Otto Jørgensen, Bolderslev
Bedemand Peter Nissen Skøtt, Rødekro
Færgeskipper Thomas Hansen, Rødekro

Skals

Elektroinstallatør Bent Grøn Andersen, Skals
Direktør Frank Mikkelsen, Viborg
Købmand Hans-Peter Ambrosius Andreasen, Møltrup
Tømrermester Jan Myrthue, Viborg
Kontorassistent Jeannette Kuhr Larsen, Skals
Revisor Jørgen Nielsen, Skals
Kontorchef cand.jur. Merete Søgaard, Skals
Tømrermester Peter Gaardsted Christiansen, Møltrup

Vejle

Zoneterapeut Bente Brudsgård, Jelling
Advokat Bjarne L. Petersen, Randbøl
Direktør Bjørn Olesen, Kolding
Advokat Britt Reinwald, Egtved
Direktionssekretær Line Behrmann Engholm Knudsen, Vejle Øst
Seminarielektor Niels Barkholt, Jelling
Salgskonsulent René Quist Juhl, Vejle
Økonomidirektør (CFO) Stine Aare Jensen, Vejle Øst

OM DEN JYSKE SPAREKASSE

PENGEINSTITUTTET

Den Jyske Sparekasse A/S
Borgergade 3
7200 Grindsted

CVR-nr. 39178443
Hjemstedskommune Billund

Telefon 76 72 09 99
Hjemmeside djs.dk

Reg.nr. 9686
BIC/SWIFT: JYSPDK2G
LEI: 894500RII3ULSCOB6716

UAFHÆNGIG REVISION

Deloitte - Statsautoriseret revisionspartnerselskab
Papirfabrikken 26
8600 Silkeborg

Godrun Skibsted
Kundesupport